

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NESLUŠA

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2023 - 2032

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša na roky 2023 - 2032
Územné vymedzenie :	Žilinský kraj, okres Kysucké Nové Mesto, obec Nesluša – ŠÚJ 556475
Územný plán obce schválený:	Áno ZaD č.1 2022
Dátum schválenia PHRSR:	
Dátum platnosti:	2023 - 2032
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	

Zdroj: vlastné spracovanie

Nesluša	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj:	Žilinský
Okres:	Okres Kysucké Nové Mesto
Región:	Kysuce
Poloha:	49°18'35"S 18°44'47"V
Nadmorská výška:	410 m n. m.
Rozloha:	25,48 km ² (2 548 ha)
Počet obyvateľov:	3 219 (31. 12. 2022)
Nacionálne	
PŠČ	023 41
ŠÚJ	509302
EČV	KM
Tel. predvoľba	+421-41
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obecný úrad Nesluša Nesluša 978, 023 41 Nesluša
Web:	www.neslusa.sk
E-mail:	obec@neslusa.sk
Telefón:	041/428 11 21

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NESLUŠA	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	14
2.1. HISTÓRIA OBCE	14
2.2. PRÍRODNÉ POMERY	14
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	19
2.4. DOPRAVA	23
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	28
2.6. OBYVATEĽSTVO	35
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	44
2.8. BÝVANIE	46
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	48
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	50
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	52
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	56
2.13. ŠPORT	56
2.14. KULTÚRA	57
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	58
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURACNÉ SLUŽBY	58
2.17. CESTOVNÝ RUCH	59
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE	60
2.19. SAMOSPRÁVA	65
2.20. BEZPEČNOSŤ	64
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	65
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR	66
3 SWOT ANALÝZY	66
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	69
3.2 DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	70
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	70
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	71
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	72
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO	73
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT	74
3.8 KULTÚRA	75
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	75
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	76
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	77
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDOU PODPOROU OBCE NESLUŠA	78
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NESLUŠA	85
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE NESLUŠA	86
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	89
STRATEGICKÝ CIEĽ	89
FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	90
PROGRAMOVÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NESLUŠA	97
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	98
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	98
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	99
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	100
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	101
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	101
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	102
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	103
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	104
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	104
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	105
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	106
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	106
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	107
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	108

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	108
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	108
6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	109
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	110
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	111
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	111
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	112
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NESLUŠA.....	114
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE NESLUŠA.....	115
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	116
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN	118
8 AKČNÝ PLÁN	119
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	119
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	120
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	122
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	124
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	125
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	127
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	129
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	130
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	132
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	133
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	134
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE NESLUŠA	136
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	137
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	142
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	143
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	144
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	146
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	147
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	148
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	149
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA	151
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	152
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	153
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	154
10 ZÁVER	156
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	157

1 ÚVOD

Dokument „ Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša s výhľadom do roku 2032 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nesluša sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Nesluša, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša na roky 2023 - 2032
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2023 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2023											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z., 258/2021 Z. z.), ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovania, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		
Internetové stránky	nie		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	nie	nie	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno

Zdroj: vlastné spracovanie

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Nesluša je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **KPSS**
- **ÚPN**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)

- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)
- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Konceptia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

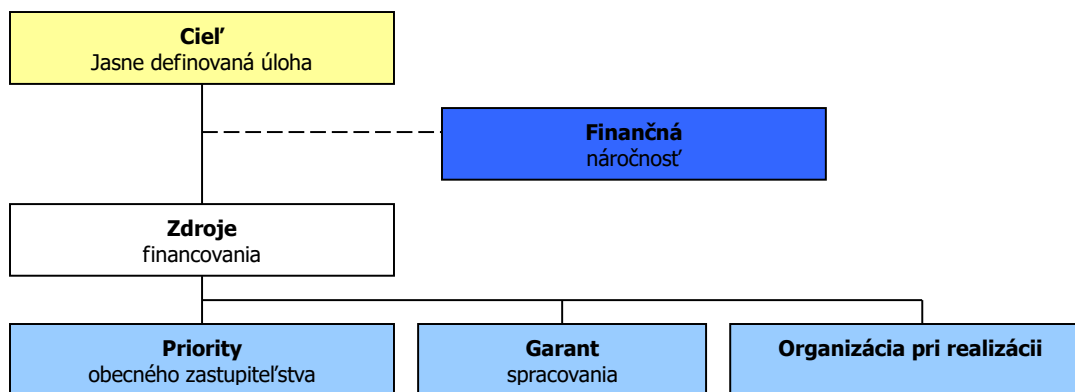
Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie, COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050, COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nesluša je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Nesluša. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

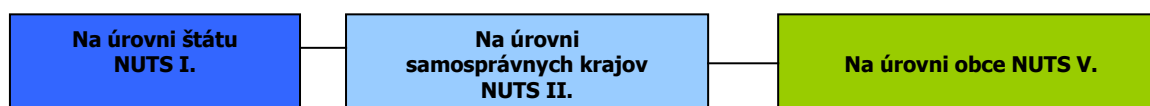
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorit celého kraja zohráva významnú úlohu Žilinský samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nesluša nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nesluša boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Nesluša má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorit v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
- 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**
- 3. Prepojenejšia Európa**
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – pozičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť
	Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania

2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
3. Prepojenejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
4. Sociálnejšia Európa	
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti,

ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR obce Nesluša integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Nesluša 2022 – 2031 nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce, územný plán obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3

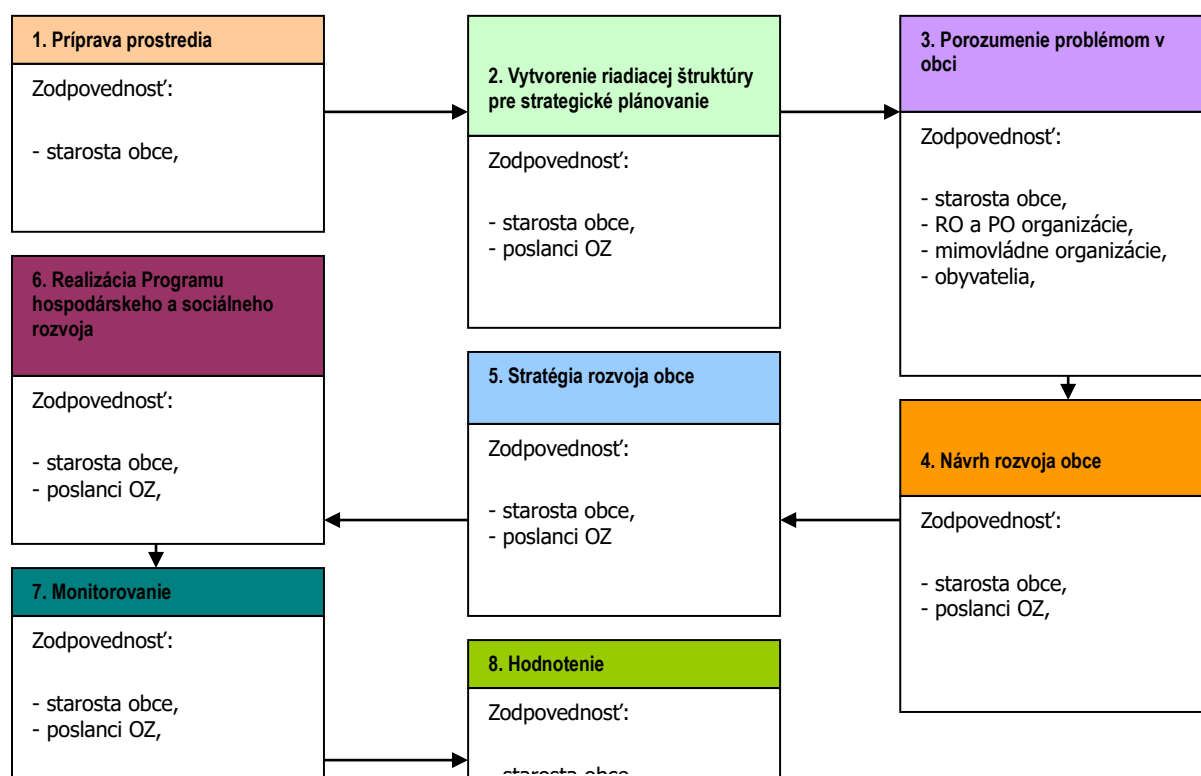
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú obyvatelia, rozpočtová organizácia v pôsobnosti obce, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom dotazníkového prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Nesluša. Sformovanie prvotnej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.
3	Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určia pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj. Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít.
5	Systém sledovania realizácie PHRSR. Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom. Uskutočňovanie plánu.
6	Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mezianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša
2023 - 2032**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Nesluša súčasťou okresu Kysucké N. Mesto a Vyššieho územného celku Žilina.

Základná charakteristika obce Nesluša (k 31.12.2021)

Kód obce	509302
Názov okresu	Kysucké N. Mesto
Názov kraja	Žilinský
Štatút obce	obec
PSČ	023 41
Telefónne smerové číslo	+421-41
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1367
Nadmorská výška obce - mesta v m	410
Celková výmera územia obce [km ²]	25,48
Hustota obyvateľstva na km ²	126,33 obyv./km ²
Súradnice	49°18'35"S 18°44'47"V
Zdroj: ŠÚ SR	

Obec je jednou z najväčších obcí dolných Kysúc. Rozprestiera sa na 2547 ha, má 3218 obyvateľov. Leží na východnej časti Javorníkov v doline rieky Neslušanka, má pahorkovitý až vrchovitý, v severnej časti hornatý povrch chotára s nadmorskou výškou od 370 do 875 m. Najnižšie miesto v obci je na Nádolí, najvyšší vrch je Jakubovský — 875 m. Na úbočiach a hrebeňoch okolitých kopcov má 22 menších osád — kopaníc, ľudovo nazývaných Vrchy. Chotár Nesluše je bohato zalesnený, prevláda smrek, borovica, z listnatých stromov buk a hrab. V obci sa nachádza viacero minerálnych prameňov vajcovky, z ktorých najznámejšie sú pramene na Poľanách a v Drndovskom potoku. Rašeliniská a slatiniská pokrývajú časť za Močarinou a na Ostrom. V okolí obce možno nájsť chránené rastliny a živočíchy a nie je zvláštnosťou stretnutie s vysokou zverou (20.11.2015, <http://www.neslusa.sk/>).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Územie po oboch stranách rieky Kysuce bolo osídlené už v 13 storočí. Na Neslušu sa vzťahuje hodnoverný písomný dôkaz z r. 1367 a je to listina, ktorá nebola doposiaľ publikovaná. Je vo Festeticsovskom kniežatskom archíve v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti vedená pod číslom DL 91734. Vtedy síce táto komunita nepatrila do panstva, ale bola šľachtickým majetkom.

Pôvodné názvy obce: 1367 – Nezlusa, 1438 – Neszlusa, 1593 – Valachorum, 1598 – Neslussa, 1885 - Neszlusa/Nesluša, 1920 - Neszlény/Nesluša, 1991 – Nesluša.

Najstarší avšak publikovaný doklad o Nesluši je z r. 1438. Je to vlastne listina obsahujúca výpočet obcí príslušných k "Budatínskemu panstvu a jeho ohraničenia, ktorej text sa zachoval v potvrdení Rudolfa II z r.1592 v Esterházyovskom kniežatskom archíve a je uložený v Maďarskom krajinskom archíve v Budapešti pod číslom DL 88138. /X (20.11.2015, <http://www.neslusa.sk/historiaobce>).

Vymedzenie územia

Obec Nesluša sa nachádza v podhorí Javorníkov severozápadne od Kysuckého Nového Mesta. Medzi zástavbou obce Nesluša a Kysuckého Nového Mesta je preluka široká asi 500 m. Vzdialenosť do krajského mesta Žilina je asi 14 km. Nesluša sa nachádza na okraji Žilinsko-martiského ťažiska osídlenia (podľa KURS 2001 je to ťažisko prvej úrovne a tretej skupiny). Údolím rieky Kysuca prechádza žilinsko-kysucká rozvojová os - Žilina-Čadca-hranica s Českou republikou (podľa KURS 2001 je to rozvojová os prvého stupňa). Kysucké Nové Mesto je centrum regionálneho významu (podľa KURS 2001 patrí do skupiny centier 3b), v ktorom sa podporuje rozvoj nasledovných zariadení: správy okresného významu, stredné školy s maturitou a špecifické školy, inštitúty vzdelávania dospelých, zariadenia zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia, kultúrne zariadenia okresného (regionálneho) významu, nákupné a obchodné strediská, zariadenia voľného času a rekreácie s dostatočnými plochami zelene, zariadenia priemyslu.

Celé katastrálne územie obce Nesluša spadá do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO) Beskydy a Javorníky, územia ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu

vôd. CHVO bola stanovená Nariadením vlády SSR č. 13/1987. Možnosti plánovania a vykonávania činností v tomto území stanovuje zákon 364/2004 Z.z. (vodný zákon) v Piatej časti - ochrana vodných pomerov a vodárenských zdrojov, v § 31. Údolím rieky Kysuca prechádza multimodálny dopravný koridor VI., v ktorom sa kumulujú najvýznamnejšie dopravné systémy a trasy technickej infraštruktúry. Prechádza tu trasa diaľnice D3 (v štádiu projektovej prípravy), cesta I/11, železničná trať I. kategórie č. 127 (dvojkolajná elektrifikovaná trať Žilina-Čadca-hranica s Českou republikou-Ostrava), uvažuje sa o výstavbe 4. etapy vážskej vodnej cesty, ktorá by prepojila vodnú cestu po Dunaji a Váhu s vodnou cestou po Odre alebo Visle. Riešené územie obce Nesluša sa nachádza v dobrej dostupnosti do Kysuckého Nového Mesta a Žiliny a má predpoklady pre rozvoj obytnej a rekreačnej funkcie. Katastrálne územie obce Nesluša hraničí na severe s k.ú. Zákopčie v okrese Čadca a s k.ú. Ochodnica, na východe s k.ú. Ochodnica a s k.ú. Kysucké Nové Mesto, na juhu s k.ú. Rudina a s k.ú. Kysucké Nové Mesto a na západe s k.ú. Rudinská a s k.ú. Dlhá nad Kysucou v okrese Čadca (ÚPO, Nesluša, 2016).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Geomorfologické pomery

Riešené územie patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie vonkajšie Západné Karpaty, oblasti Slovensko-moravské Beskydy, celku Javorníky. Väčšia severná časť k.ú. patrí do podcelku Vysoké Javorníky (časti 1.1. Javornícka hornatina a časti 1.2. Rakovská hornatina). Južná menšia časť k.ú. patrí do podcelku Nízke Javorníky (časti 2.2. Javornícka brázda a časti 2.3. Rovnianska vrchovina). Typy reliéfu :

- väčšia severná časť k.ú. a masív Hájik - vrchoviny veľmi silne členené,
- menšia južná časť k.ú. - vrchoviny stredne členené.

Ohrozenie územia seizmicitou :

- maximálna očakávaná seizmicita na väčšine územia je 6° EMS 98,
- maximálna očakávaná seizmicita v južnom cípe k.ú. je 7° EMS 98 (ÚPO, Nesluša, 2016).

Geologický podklad tvoria tret'ohorné horniny vonkajšieho flyšového pásma magurskej jednotky: pieskovce, ílovce a slieňovce. Celá oblasť mala poklesávajúci charakter a bola ovplyvňovaná zemetrasnými otrasmi, ktoré spôsobovali zvrátenie nespevneného klastického materiálu, hromadiaceho sa na jej dne. Tento sa v podobe kalových prúdov dostával do centrálnych častí panvy, kde sa ukladal a spevňoval. Sedimentáciu ovplyvňovali časté podmorské zosuny. Tak sa usadzoval mohutný vrstevný komplex (5-7 km), v ktorom sa mnohonásobne striedali najmä ílové bridlice, pieskovce a zlepenice vo vrstvách a polohách rôznej hrúbky. Zaujímavé je, že sa približne na rozhraní Vysokých a Nízkych Javorníkov od JZ na SV nachádza línia príkrovu, ktorý oddeľuje severnú račianskú časť od južnej bystrickej s rozdielnym reliéfom. Severná a stredná časť je hornatinová, južnú tvoria erózne brázdy.

Obec má pahorkovitý až vrchovitý charakter. Severná časť obce sa vyznačuje hornatým povrchom. Kataster obce sa rozprestiera v nadmorskej výške od 370 do 875 m. Stred obce je vo výške 410 m.n.m. Najnižšie miesto v obci sa nachádza na Nádolí. Najvyšším vrchom v katastri obce je Jakubovský vrch 875 m n. m.

Geologický vývoj a geologické pomery

Geologická stavba

Obec je súčasťou pohoria Javorníkov. Pohorie Javorníky je tvorené flyšovými horninami, často sa striedajú prachové ílovce s plochami pieskovcov. Flyšové pásmo obsahuje najmä usadené horniny, ktoré sa usadili od jury a kriedy po paleogén. Horniny nie sú vo svojej pôvodnej pozícii, pretože boli zo svojho sedimentačného priestoru tvoreného paraoceanickým typom zemskej kôry, na ktorej sa pôvodne nachádzali, odlepené v podobe viacerých príkrovov a presunuté smerom generálne na sever (prípadne severovýchod a severozápad). Osi vrás je možné sledovať desiatky kilometrov, no pre charakter flyšu sú odkryvy skôr zriedkavé. Príkrovy majú generálne severnú vergenciu. Na západe

severozápadnú, v centrálnej časti severnú, na východe severovýchodnú až východnú. V minulosti sa predpokladalo, že znosové oblasti, ktoré zásobovali flyšové miesto klastickým materiálom boli tvorené systémom lineárnych kordiliér (elevácií), ktoré boli rovnobežné s osou horstva. Takéto predstavy síce pretrvávajú medzi mnohými dodnes, avšak novšie interpretácie skôr uvažujú o prínose materiálu podmorskými kaňonmi z priľahlých pevnín (napr. nesvačilská priekopa) (Veľký, J. a kolektív, 1978, s.103).

Geologický vývoj

Sedimentácia v panvách flyšového pásma sa začala v priebehu strednej jury a pokračovala do oligocénu resp. začiatku miocénu. Panvy flyšového pásma sa vyvíjali vo viacerých etapách. Prvou bola strednojurská až spodnokriedová termálna subsidencia. Od vrchnej kriedy po paleocén možno v niektorých jednotkách pozorovať známky inverznej tektoniky. Vo väčšine oblastí však subsidencia pokračovala celý paleocén až po stredný eocén. Synorogénne uzatváranie panví flyšového pásma nasledovalo od vrchného eocénu po spodný miocén (Oszczypko, N., 2004, s. 780-791). Príkrovy flyšového pásma boli uvedené do pohybu v dôsledku subdukcie ich podložia a vytvorili rozsiahly vrásovo násunový komplex. Charakter kôry (oceánska, suboceanická či kontinentálna) jeho podložia je dodnes predmetom diskusií. Deformácia flyšového pásma sa udiala postupne. Subdukcia podložia flyšového pásma (možného pokračovania Valaiského oceánu) mala generálne južný smer, vnútorné jednotky preto boli pri orogenéze presunuté na vonkajšie časti teda generálne z juhu na sever. Skrátene malo rozsah od 60 do 120 km, resp. 130–135 km (Roure, F., Roca, E., Sassi, W, 1993, s.177-201). Zánik oceánu bol spojený s pohybom (laterálna extrúzia) Západných Karpát na východ a severovýchod (Nemčok, M., Pospíšil, L., Lexa, J., Donelick, R.A., 1998, s.307-340). Spolu s pohybom do „karpatského zálivu“, pri ktorom došlo k výraznej rotácii vnútrokarpatských jednotiek proti smeru hodinových ručičiek až do 90° (20.11.2015, https://sk.wikipedia.org/wiki/Fly%C5%A1ov%C3%A9_p%C3%A1smo).

Pôdne pomery

Geologické substráty sú na tomto území priaznivé, najmä ak ich posudzujeme z hľadiska pôd, ktoré na nich vznikli. Priestorová diferenciácia pôd katastrálneho územia v okolí obce Nesluša je výsledkom vzájomného pôsobenia pôdotvorných hornín, foriem reliéfu a povrchovej a podzemnej vody.

V katastrálnom území obce Nesluša sa vyskytujú prevažne hnedé pôdy, hnedé pôdy oglejené a sprievodné pseudogleje. Vznikli prevažne na sprašiach v nížinách dubových lesov mierneho pásma. Prebieha v nich proces ilimerizácie. Presakujúca voda mechanicky premiestňuje ílové častice z hornej do spodnej časti, kde sa hromadia. V južnej a strednej časti obce prevládajú pôdy nasýtené, bohatšie na minerálne látky (mezobázické), v severnej časti a hrebeňových polohách skôr výrazne nenasýtené okyslené pôdy, minerálne chudobnejšie (oligobázické). Z hľadiska štruktúry sa vyskytujú druhy pôd ílovito-hlinitých až hlinitých. Na hrebeňoch až piesočnato hlinité, skeletnaté.

Na pôdotvorných substrátoch sa vyvinuli nasledovné typy pôd: 63 - kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké, 69 - kambizeme pseudoglejové na flyši, stredne ťažké, 70 - kambizeme pseudoglejové na flyši, ťažké až veľmi ťažké, 71 - kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), 78 - kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké), 82 - kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké, 00 - pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy) (ÚPO, 2014, s.28-29).

Pol'nohospodárske pôdy v k.ú. Nesluša sú podľa BPEJ zaradené do týchto kvalitatívnych skupín: 6 – 0871012, 7 - 0869444, 0870413, 0969212, 0969412, 0969442, 1063412, 1070433, 8 - 0870003, 0870213, 0870443, 0969542, 0970443, 1070443, 9 - 0882672, 0882683, 0882882, 0882883, 0882982, 0978462, 0982682, 0982782, 0982783, 0986283, 0982882, 0982883, 0982982, 1000893, 1078462, 1078465, 1078562, 1082672, 1082673, 1082675, 1082682, 1082683, 1082685, 1082782, 1082873, 1082875, 1082883, 1082885, 1082982 (ÚPO, 2014, s.28-29).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinitopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ílovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %					
	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinitopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Kysucké N. Mesto	0,76	49,59	13,04	36,61	-
Žilinský kraj	3,91	51,28	25,88	18,86	0,06

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfofenetickej i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíjal a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
K. N. Mesto	7,05	-	-	-	-	0,28	88,22	-	0,26	1,80	-	-	-	0,36	-	2,03
ŽI kraj	8,29	1,51	-	1,21	-	1,44	61,48	0,48	8,41	10,52	0,26	-	0,05	1,25	-	5,1

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoserwis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Kysucké N. Mesto	2,03	21,75	36,18	11,37	21,34	3,07	4,25	-	-	-	30,36
Žilinský kraj	5,09	27,62	19,18	25,69	15,99	4,26	1,74	0,44	-	-	29,88

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Nesluša od roku 2012.

Výmera územia v ha.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Celk. výmera úz. obce	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9	2 547,9
Poľnohosp. pôda - spolu	937,8	937,4	936,8	938,5	937,0	936,3	935,9	934,9	934,7	934,4	934,2
- orná pôda	113,8	113,7	113,6	113,5	113,5	113,1	113,0	112,9	112,8	112,7	112,6
- záhrada	43,4	43,4	43,3	43,3	43,1	43,1	43,0	42,2	42,2	42,2	42,1
- ovocný sad	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
- trvalý trávny porast	780,2	780,0	779,7	781,4	780,0	779,9	779,6	779,5	779,4	779,2	779,1
Nepoľnoh. pôda - spolu	1 610,1	1 610,5	1 611,1	1 609,4	1 610,9	1 611,6	1 612,0	1 613,0	1 613,3	1 613,5	1 613,7
- lesný pozemok	1 483,3	1 483,3	1 483,3	1 483,3	1 483,8	1 483,8	1 483,7	1 483,7	1 483,7	1 483,5	1 483,5
- vodná plocha	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3	7,3
- zast. plocha a nádv.	88,4	88,6	88,9	89,1	89,4	89,6	90,0	90,1	90,4	90,5	90,8
- ostatná plocha	31,0	31,3	31,5	29,7	30,4	30,9	31,1	31,9	31,9	32,2	32,1

Zdroj: 20.4.2023, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia výrazne nezmenila. V roku 2022 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 934,2 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 1613,7 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 1483,5 ha. K najväčším zmenám došlo v prípade zastavaných plôch, ktoré stúpili na 90,8 ha.

Hydrologické pomery

V rámci novej vodnej politiky vyplývajúcej zo Smernice 2000/60/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RVS), ktorá bola premietnutá do slovenskej legislatívy, boli vymedzené útvary podzemných vôd na Slovensku pre všetky povodia, ktoré zohľadňujú komplikovanú geologickú stavbu a hydrogeologické pomery územia. Výsledkom je vertikálne členenie vymedzených útvarov podzemných vôd na Slovensku do troch samostatných vrstiev: Útvary podzemných vôd vo významných aluviálnych štvrtohorných (kvartérnych) sedimentoch (plytké podzemné vody), Útvary podzemných vôd v predkvartérnych horninách s doplňujúcim členením zvodnencov do 4 podkategórií : vulkanické horniny, horniny s pórovou priepustnosťou, horniny s puklinovou priepustnosťou a krasové horninové prostredie, Útvary geotermálnych vôd (geotermálne štruktúry) predstavujúce podzemné vody hlbokých obehov s teplotou podzemnej vody nad 25 °C.

Katastrálne územie obce Nesluša spadá do útvaru podzemných vôd v predkvartérnych horninách: SK2001800F, Puklinové podzemné vody západnej časti flyšového pásma a Podtatranskej skupiny v povodí Váh. Dominantné zastúpenia kolektora tvoria striedanie pieskovcov a ílovcov (flyš), slieňovce, pieskovce, bridlice a zlepenice. Strategický vek - Paleogén až Mezozoikum - krieda. Priepustnosť puklinová, zvodnenie hlavne v zóne zvetrávania charakterizované plytkým obehom podzemných vôd. Z hydrogeologického hľadiska je katastrálne územie Nesluše málo významné. Následkom horninového prostredia sa v ňom nevytvárajú vodohospodársky významné zásoby podzemných vôd využiteľných pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Pre hromadné zásobovanie obyvateľov pitnou vodou sa využíva prameň Močarina a Štrbove. V katastrálnom území obce Nesluša sú evidované štyri pramene minerálnej vody sírovodíkového typu s klasickým vajcovým zápachom. Podrobnejší popis je v kapitole Vodné hospodárstvo.

Povrchové vody

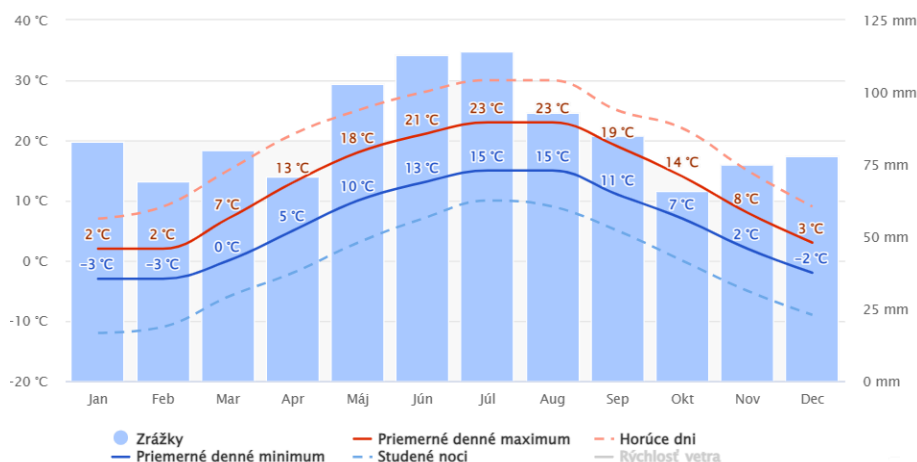
Z hydrologického hľadiska spadá katastrálne územie obce Nesluša do povodia rieky Kysuca, číslo hydrologického poradia 4-21-06. Hlavným tokom v území je potok Neslušanka s prítokmi, číslo hydrologického poradia 4-21-06-109. Pramení v riešenom území a južným smerom preteká zastavanou časťou obce. Západné výbežky katastrálneho územia odvodňuje Rudinský potok, číslo hydrologického poradia 4-21-06-110. Severovýchodné výbežky katastrálneho územia odvodňuje potok Ochodničanka, č. hydrologického poradia 4-21-06-096. Sul'kov potok tvorí časť východnej hranice katastrálneho územia. Katastrálne územie obce patrí do vrchovinnej oblasti. Režim odtoku zrážkových vôd je dažďovo-snehový, s vysokou vodnosťou marec-apríl. Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci, pričom v apríli sú väčšie, ako vo februári. Najnižšie dlhodobé mesačné prietoky sa vyskytujú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy (ÚPO, Nesluša, 2023).

Neslušanka

Neslušanka je potok na dolných Kysuciach, preteká západnou časťou okresu Kysucké Nové Mesto. Je to pravostranný prítok Kysuce, má dĺžku 13,1 km a je tokom IV. rádu. Na dolnom toku bol vybudovaný rybník. Pramení v Javorníkoch, v podcelku Vysoké Javorníky, pod hlavným hrebeňom pohoria na západnom svahu vrchu Vrchrieka (861 m n. m.) v nadmorskej výške približne 730 m n. m.. Potok smeruje najprv na juhovýchod, obcou Nesluša preteká severojužným smerom, potom sa opäť stáča na juhovýchod, pri obci Rudina už tečie na juh. Geomorfologické celky: Javorníky, geomorfologické podcelky, Vysoké Javorníky, Nízke Javorníky. Prítoky: pravostranné: prítok spod Žiaru (869,2 m n. m.), Rudinský potok, ľavostranné: prítok spod Kýčerky (724,6 m n. m.), Sul'kov potok. Ústie: do Kysuce ústi východne od obce Rudinka v nadmorskej výške cca 335 m n. m. (10.5.2023, <https://sk.wikipedia.org/wiki/Neslu%C5%A1anka>).

Klimatické pomery

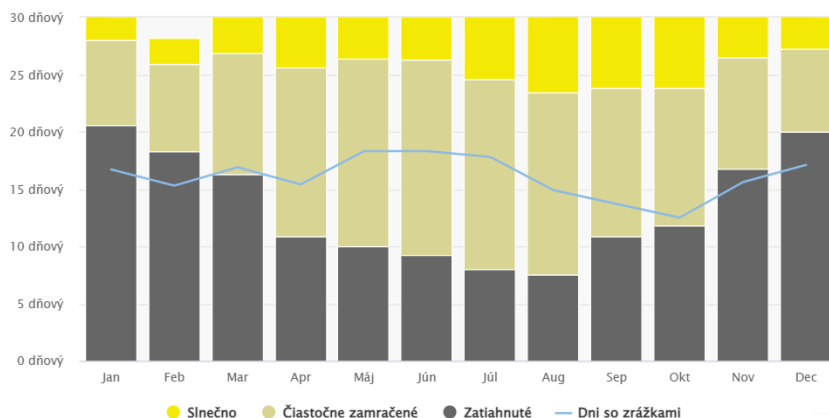
Oblasť patrí do oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, teda oblasti, kde sa v priebehu roka niekoľkokrát vystriedajú vzduchové hmoty rozličných vlastností. Oceánske vzduchové hmoty zmierňujú teplotné rozdiely medzi letom a zimou, spôsobujú väčšiu oblačnosť, väčšie množstvo zrážok a častejší výskyt hmiel. Vplyvy kontinentálnych vzduchových hmôt pôsobia opačne a prejavujú sa predovšetkým zvýšením letných teplôt a chladnejším zimným obdobím. Vrchovinná časť patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, kde priemerná júlová teplota je 16 - 17 °C a priemerná januárová teplota je - 4,5 až - 5 °C. Hornatinová časť patrí do chladnej klimatickej oblasti, kde priemerná júlová teplota je 11 - 12 °C a priemerná januárová teplota je - 8 °C. Priemerná ročná teplota je 6 - 7 °C. Častý je vznik teplotných inverzií. Za pokojného a anticyklonálneho počasia chladnejší a ťažší vzduch klesá zo svahov na dná dolín a vytvára zvrät v rozdelení teploty s výškou. V období trvania inverzie sú teploty v dolinách nižšie než na príľahlých svahoch pohorí, teplota s výškou vzrastá a na hornej hranici inverznej vrstvy sa tvorí hmla a nízka oblačnosť. Teplotné inverzie sú celoročným úkazom. Najčastejšie sa však vyskytujú v zimnom období, keď trvajú aj niekoľko dní, v ostatných ročných obdobiach sú častejšie len nočné a ranné inverzie. V oblasti je najväčšia oblačnosť okolo 70 % v zime. Najmenšia oblačnosť je koncom leta a začiatkom jesene - 55 %. Oblačnosť vzrastá od septembra do decembra a potom do augusta klesá. Vysoký zrážkový úhrn majú náveterné svahy Javorníkov, ktoré stoja v smere prúdenia vlhkosných vetrov zo západu a severozápadu. Zrážok je teda na území dostatok a sú pomerne rovnomerne rozložené počas celého roka. Pomer medzi najsuchším a najvlhším mesiacom je 1:2. Miestne rozdiely v zrážkových úhrnoch vyplývajú z nadmorskej výšky a expozície voči prevládajúcemu prúdeniu vetra. S výškou pribúda v priemere na každých 100 metrov 60 - 80 milimetrov zrážok. Priemerná hodnota zrážok je 850 - 900 milimetrov za rok a vrcholové časti Javorníkov dosahujú 1300 milimetrov. Maximum zrážok pripadá na júl, minimum na január, prípadne február alebo december. Pomerne vysoké úhrny zrážok v júni a auguste súvisia s výdatnými lejakmi búrkového charakteru. Najvyššie denné úhrny zrážok sa najčastejšie vyskytujú v júni, júli a auguste v období letných búrok a na flyšovom podklade vynikajú zosuny, plošná a výmolvová erózia. Najnižšie denné úhrny zrážok sú rozptýlené od októbra až po máj. V zimnom polroku klesá výdatnosť zrážok a sú prevažne v pevnom skupenstve. V oblasti prvé dni so snežením pripadajú na koniec októbra do výšky 800 m.n.m. a vo výškach nad 800 m.n.m. už v polovici októbra. Posledné dni so snežením sa môžu vyskytnúť ešte na začiatku mája. Maximálna výška snehovej pokrývky pripadá na december. V tejto oblasti vanú najčastejšie severné, severozápadné a západné vetry, prípadne južné (Plesník, 1989).

Obrázok: Priemerný úhrn zrážok
 Zdroj: 20.5.2023, <https://www.meteoblue.com/sk/>

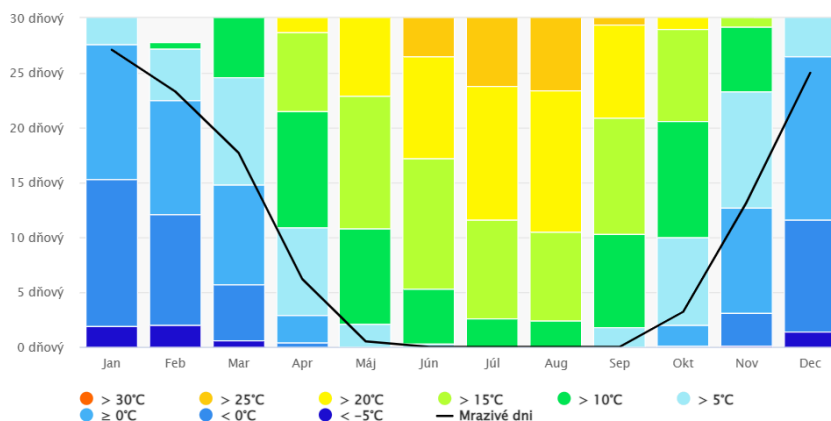
Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Nesluša. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenějších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Z globálneho hľadiska medzi najchladnejšie mesiac v roku patrí január a február. Najviac zrážok sa v obci vyskytuje v mesiacoch máj, jún až júl.

Obrázok: Slniečné, oblačné a daždivé dni v Nesluši
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

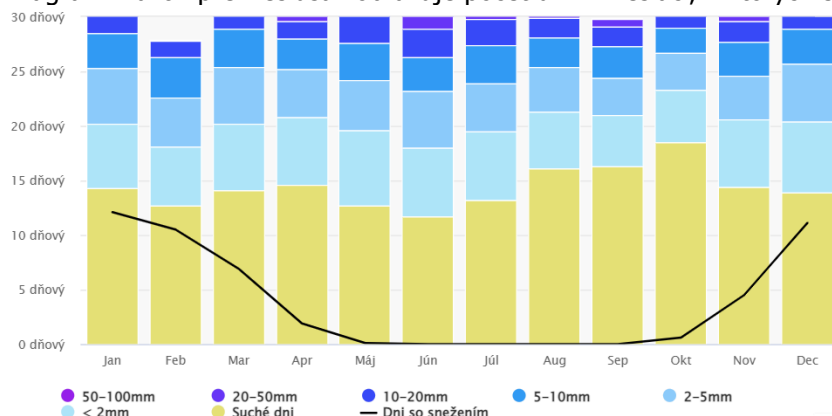
Diagram najvyššej teploty pre Nesluša zobrazuje, koľko dní v mesiaci dosiahne určitú teplotu.

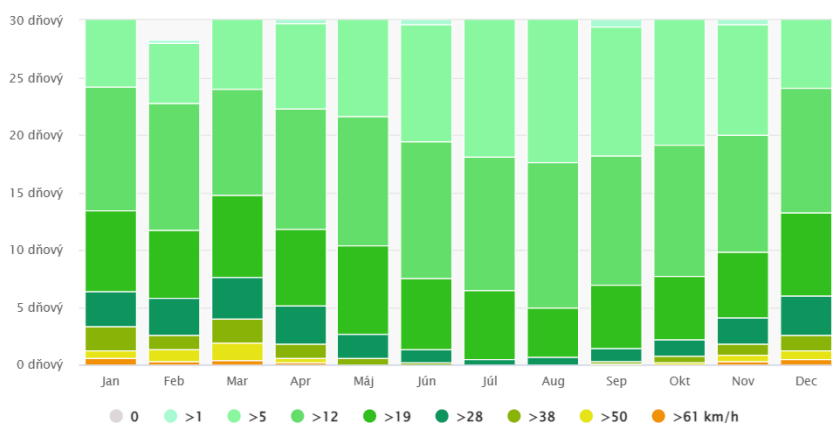
Obrázok: Najvyššie teploty
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram zrážok pre Nesluša zobrazuje počet dní v mesiaci, v ktorých spadne isté množstvo zrážok.

Obrázok: Úhrny zrážok
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram pre obec Nesluša prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Obrázok: Rýchlosť vetra
 Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Najviac veterných dní je v mesiacoch december, január a marec.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Pred skultúrnym krajiny najviac územia zaberajú kvetnaté jedľobučiny, ktoré siahali do výšky 800 m.n.m., dnes sa už vyskytujú veľmi málo, tieto prechádzajú do kyslých bučín. Sú to floristicky chudobné spoločenstvá. V stromovom poschodí prevláda buk lesný (*Fagus sylvatica*), v bylinnom poschodí sú hojne zastúpené metlica krivoľaká (*Deschampsia flexuosa*), plavúň jedľovitý (*Lycopodium sellago*), čučoriedka obyčajná (*Vaccinium myrtillus*). Na nivách potokov a riek rastú horské lužné lesy. Zvyšky jelšových porastov sa zachovali až dodnes, nachádzame ich až do nadmorskej výšky 700 metrov. Stromové poschodie tohto spoločenstva tvorí jelša sivá (*Alnus incana*). Sprievodnými druhmi sú vrba krehká (*Salix fragilis*) a vrba biela (*Salix alba*). Najväčšiu časť územia zaberajú sekundárne smrečiny. Druhotné smrečiny vznikli umelou výsadbou na lokalitách pôvodných bučín a jedľobučín. Stromové poschodie tvorí v prevažnej miere smrek, buk a jedľa. V súčasnej kultúrnej krajine Javorníkov tvoria významnú zložku vegetácie krovinné spoločenstvá. Najviac sú rozšírené na opustených poliach, medziach, haldách a okrajoch ciest. Najčastejšie druhy sú : trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), lieska obyčajná (*Coryllus avellana*), ruža šípová (*Rosa canina*). V bylinnom podraze sú najviac rozšírené žihľava dvojdomá (*Urtica dioica*), kuklík mestský (*Geum urbanum*), pl'úcnik

lekársky (*Pulmonaria officinalis*), lopúch väčší (*Arctium lappa*). Na lúkach a pasienkoch sa vyskytujú d'atelina plazivá (*Trifolium repens*), púpava lekárska (*Taraxacum officinale*), lipnica lúčna (*Poa pratensis*), podbeľ liečivý (*Tussilago farfara*), pýr plazivý (*Agropyrum repens*)... (Plesník, 1989).

Potenciálna prirodzená vegetácia

V katastrálnom území obce Nesluša prevládali bukové a jedľovo-bukové lesy *Dentario glandulosae-Fagetum* (*Fagus sylvatica*, *Acer pseudoplatanus*, *Tilia cordata*, *Abies alba*, *Dentaria glandulosa*, *Dentaria aneaphyllos*). V južnej polovici údolia potoka Neslušanka sa vyskytovali karpatské dubovo-hrabové lesy *Carici pilosae-Carpinetum*, syn. *Quercu-Carpinetum medioeuropaeum* (*Quercus petraea*, *Carpinus betulus*, *Tilia cordata*, *Acer cernpestre*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Tithymalus amygdaloides*). Z Jakubovského vrchu (osada Čulákovci) zasahuje do k.ú. Nesluša malá enkláva, ktorú tvoria bukové lesy v horských polohách *Luzulo-Fagenium p.p.* (*Fagus sylvatica*, *Abies alba*, *Sambucus racemosa*, *Salix caprea*, *Ribes petraeum*, *Rubus hirtus*, *Calamagrostis villosa*, *Luzula sylvatica*, *Symphytum cordatum*, *Oxalis acetosella*). Z k.ú. Ochodnica zasahuje do k.ú. Nesluša malá enkláva, ktorú tvoria podhorské bukové lesy *Fagenion p.p.*, *Dentario bulbiferae-Fagetum* (*Fagus sylvatica*, *Carpinus betulus*, *Acer platanooides*, *Carex pilosa*, *Dentaria bulbifera*, *Festuca drymeja*, *Galium odoratum*) (ÚPO, 2014, s.11).

Živočíšstvo

Súčasný zloženie fauny regiónu je výsledkom dlhého vývoja v geologických dobách, keď sa menili klimatické, pôdne a vegetačné podmienky. V historickej dobe do vývoja fauny zasiahol najprenikavejšie človek. Najmä kľúčovanie lesov, úprava vodných tokov, vznik a rozvoj sídel, doprava podmienili ústup, prípadne zmeny pôvodných živočíšnych spoločenstiev. Z hľadiska prírodných podmienok a zloženia fauny vyčleňujeme Javorníkoch tieto biotopy: 1. Biotop lesov, 2. Biotop polí a lúk, 3. Biotop ľudských sídel, 4. Biotop tečúcich vôd.

1. Biotop lesov – druhy: sýkorka uhliarka (*Parus ater*), sýkorka chochlatá (*Parus cristatus*), sýkorka čiernohlavá (*Parus montanus*), d'ateľ trojprstý (**Picoides trydactylus**), d'ateľ čierny (*Dryocopus martius*), myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), veverka stromová (*Sciurus vulgaris*), líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha obyčajná (*Bufo bufo*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), koník červenokrídly (*Psophus stridulus*), babôčka admirálska (*Vanessa atalanta*)

2. Biotop polí a lúk – druhy: hraboš poľný (*Microtus arvalis*), zajac poľný (*Lepus europeus*), škovránok poľný (*Alauda arvensis*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), bohato je tu zastúpený hmyz – pavúky, kosce, stonožky a iné.

3. Biotop ľudských sídel – tu možno vyčleniť tri skupiny živočíchov podľa nárokov na potravu a hniezdenie, prípadne úkryt. Prvú skupinu tvoria živočíchy, ktoré hľadajú obživu v sídlach: potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), vrabec domový (*Passer domesticus*), roztoč múčny (*Acarus sirio*). Ďalšia skupina vyhľadáva domy a hospodárske budovy na hniezdiská a potravu: lastovička obyčajná (*Hirundo rustica*), belorítka obyčajná (*Delichon urbica*), lasica obyčajná (*Mustela nivalis*). Tretiu skupinu charakterizujú živočíchy, ktoré sú k tomuto prostrediu indiferentné: jež východoeurópsky (*Erinaceus europeus*), netopiere (*Myotis*)

4. Biotop tečúcich vôd – druhy: pstruh potočný (*Salmo trutta*), hrúz obyčajný (*Gobio gobio*), mrena severná (*Barbus barbus*), jalec hlavatý (*Leuciscus cephalus*), hlaváč obyčajný (*Cottus gobio*), trasochvost biely (*Motacilla alba*), užovka obyčajná (*Natrix natrix*). Na brehoch sú značne zastúpené rôzne červy, mäkkýše a hmyz (Plesník, 1989).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná v časti Stred. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod hlavne v centrálnej časti obce. Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu v centrálnej časti (48,54 %). Pokrytie mobilných operátorov je nedostatočné T - mobile 70

%, Orange 80 % a O2 cca. 70 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom DSL a 4G siete.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	áno/nie	áno	áno
Káblová televízia	áno/nie	áno	áno
Verejný vodovod	pokrytie v %	36,42	70
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	30	80
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	48,54	100
Rozvodná sieť plynu	áno/nie	53,44	100
pripojenie na sieť internet	DSL	áno	áno
	3G/4G	áno	áno
	Optická sieť	nie	nie
verejný internet	áno/nie	Áno	áno
verejný prístupový bod	áno/nie	nie	Áno
internetová kaviareň	áno/nie	Nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	80 %	100 %
pokrytie signálom T-Mobile	%	70 %	100 %
pokrytie signálom O2	%	70 %	90 %
verejné studne	áno/nie	Nie	nie
pramene pitnej vody	áno/nie	áno	áno
vodojemy	áno/nie	100, 40, 100	100, 40, 100
skládky TKO	áno/nie	nie	nie
separovaný zber	áno/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	áno/nie	áno	áno
kompostovisko	áno/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zdroj: OcÚ Nesluša, 2023

Cez východnú časť katastrálneho územia prechádza 1x400 kV elektrické vedenie Varín- štátna hranica SR/ČR (Nošovice). Na vedení budú v blízkej dobe vykonané opatrenia, ktoré zabezpečia bezpečnú prevádzku do doby realizácie rekonštrukcie tohto vedenia. Najmä z prevádzkových dôvodov bude potrebné samotnú rekonštrukciu zrealizovať počas prevádzky existujúceho medzištátneho vedenia V404 Varín - štátna hranica SR/ČR (Nošovice). Koridory pre situovanie nových medzištátnych 2x400 kV vedení Varín - štátna hranica SR/ČR (Nošovice) a 2x400 kV vedení Varín - štátna hranica SR/PR (Byczyna) sú zálohované východne od existujúceho medzištátneho vedenia V404 tak, ako aj koridor pre vedenie VVN 2x110 kV Kysucké Nové Mesto - Čadca. Južnou časťou územia prechádza VTL plynovod DN 150 PN 40, ktorým je z Kysuckého plynovodu napojená regulačná stanica plynu pre obec Nesluša (RS 1700 m³/hod), regulačná stanica plynu Rudinská pre obce Rudinská, Rudina a Rudinka a regulačná stanica plynu Divina. Obec Nesluša je sprístupnená po ceste III/01163, ktorá sa v Kysuckom Novom Meste pripája na cestu I/11. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Kysuckom Novom Meste vo vzdialenosti 3,5 km od centra obce. Letisko hlavnej siete verejných letísk pre medzinárodnú dopravu Žilina sa nachádza v k.ú. Dolný Hričov. Zásobovanie obce pitnou vodou je riešené z miestnych podzemných a povrchových vodných zdrojov so sumárnou výdatnosťou 4,4 l/s a dotáciou vody z verejného vodovodu pre Kysucké Nové Mesto. Komplexným riešením zásobovania pitnou vodou je napojenie obce na skupinový vodovod Nová Bystrica - vetvu do Žiliny - do r. 2015 a vybudovanie vodojemov Dúbravy s objemom 250 m³ a Parišovce s objemom 100 m³ do roku 2015 v rámci rozvojových investícií. V obci sa buduje verejná kanalizácia, ktorá odvádza splaškové vody z obce do čistiarny odpadových vôd v Kysuckom Novom Meste. Územie obce je zásobované elektrickou energiou VN odbojnými vedeniami z VN liniek č. 109 Čadca-Kysucké Nové Mesto, č. 229 Žilina Rajčanka-Kysucké Nové Mesto a č. 232 Bytča-Žilina. Na území Nesluše je 14 trafostaníc s dostatočným kapacitným výkonom. Zastavané územie obce je plošne plynofikované. Zdrojom plynu je VTL Kysucký plynovod DN 300 PN 40, z ktorého vedie VTL DN 150 PN 40 do Diviny. Regulačná stanica plynu Nesluša má výkon 1700 m³/hod. Miestna STL plynovodná sieť do 0,3 Mpa má celkovú dĺžku takmer 16 km. Zásobovanie teplom je decentralizované, riešené prevažne na báze spaľovania zemného plynu (74,2 %) a pevných palív (23,1 %). Pripojenie telefónnych účastníkov je riešené z digitálnej ústredne RSÚ v Nesluši (v objekte pošty). Miestna telefónna sieť je budovaná káblami v zemi. Hustota telefonizácie je 15,45 MTS/100 obyv. Kapacita digitálnej ústredne RSÚ Nesluša a existujúcej miestnej telefónnej siete umožňuje nárast účastníkov o 100 %. V súbehu s prístupovou komunikáciou Kysucké Nové Mesto-Nesluša je uložený prípojný kábel UTO Kysucké Nové Mesto-RSÚ Nesluša (ÚPO, 2016).

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie pitnou vodou v obci zabezpečuje verejný obecný vodovod v správe Obecného úradu. Vodárenskými zdrojmi sú miestne vodárenské zdroje s výdatnosťou 4,4 l/s. Voda zo zdrojov je privádzaná do jednotlivých vodojemov nasledovne: zo záchyto Pod brehmi a Štrbove, odberu zo Súľkovského potoka do vodojemu Centrum s objemom 100 m³ s kótou hladiny 452,56 m n.m, z prameňa Močarina a odberu z Parišovského potoka do vodojemu Parišovský s objemom 70 m³ s kótou hladiny 482,00 m n.m, z prameňov U Chovancov do rovnomenného vodojemu s objemom 40 m³ s kótou hladiny 443,00 m n.m.. Z vodojemov je spotrebisko zásobované gravitačne. Vodovod bol budovaný po častiach a umiestnenie jednotlivých vodojemov delí spotrebisko na tlakové pásma. Pre I. tlakové pásmo slúžia vodojemy Centrum a U Chovancov. Pre II. tlakové pásmo slúži Parišovský vodojem. Tlakové pomery v dolnej časti obce sú riešené redukciami tlaku. Vodovodné potrubia sú budované z rôznych materiálov a profilov, ktoré nie sú dimenzované na požiaru potrebu. Deficit výdatnosti miestnych zdrojov je provizórne pokrytý dotáciou vody z rozvodnej siete II. tlakového pásma verejného vodovodu Kysucké Nové Mesto do vodojemu Centrum. V miestnej časti Červené zrealizoval obecný úrad odberný objekt na nepomenovanom potoku, prívodné potrubie DN 1", vodojem Červené s objemom 100 m³, s kótou hladiny 537,50 m n.m. a zásobné potrubie do miestnej časti. Vodovod nie je v prevádzke. V zástavbe v severnej časti obce a rozptýlenej v katastrálnom území, je zásobovanie zabezpečované zo súkromných drobných skupinových vodovodov a individuálnych vodných zdrojov. Deficit potreby pitnej vody pre obecný vodovod je provizórne riešený prepojením vodovodnej siete II. tlakového pásma mestského vodovodu Kysucké Nové Mesto na obecný vodovod. Potrubie DN 150 je ukončené vo vodojeme Centrum v Nesluši. Pre hromadné zásobovanie pitnou vodou sa v katastrálnom území obce Nesluša využívajú nasledujúce vodárenské zdroje: podzemnej vody - prameň Močarina s výdatnosťou 1,2 l/s, záchyt Pod Brehmi s výdatnosťou 0,3 l/s, záchyt Štrbove s výdatnosťou 0,8 l/s, pramene U Chovancov s výdatnosťou 0,5 l.s-1. Povrchovej vody: Parišovský potok s odberom 0,7 l/s, Súľkov potok s odberom 0,9 l/s, nepomenovaný pravostranný prítok Neslužanky v miestnej časti Červené s výdatnosťou 0,5 l.s-1, v súčasnosti ešte nevyužívaný. Disponibilné miestne vodárenské zdroje so sumárnou výdatnosťou 4,4 l.s-1 nepostačujú na krytie potreby pitnej vody (ÚPO, 2016).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 460 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody malo 728 domov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	460	36,42
v dome - vlastná	728	57,64
mimo domu - z verejnej siete	3	0,24
mimo domu - vlastná	13	0
bez prípojky	52	4,12
nezistený	7	0,55
Domy spolu	1263	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci je vybudovaná verejná splašková kanalizácia, realizovaná v rámci stavby „Zásobovanie vodou, odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd regiónu Dolné Kysuce“. Základ kanalizačnej siete tvorí zberač N, na ktorý sa napájajú stoky z jednotlivých ulíc gravitačne a cez 5 čerpacích staníc. Zberačom N sú splaškové vody privádzané do čerpacej stanice ČS N1 s kapacitou 10,0 l.s-1 (Qd max) a prečerpávané do výtlačného potrubia Nesluša – Dubie s profilom DN 125, dĺžky 1.832 m. Splaškové sú

čistené v ČOV Kysucké Nové Mesto. Splaškové vody mimo dosahu verejnej kanalizácie sú akumulované v individuálnych žumpách a septikoch s pravidelným vývozom na ČOV (ÚPO, 2016).

Až 613 domov bolo napojených na verejnú kanalizačnú sieť (48,54 %). Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 362 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	362	28,66
prípojka na kanalizačnú sieť	613	48,54
domáca čistička odpadových vôd	23	1,82
bez kanalizácie	260	20,59
nezistený	5	0,4
Domy spolu	1263	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Zásobovanie riešeného územia obce Nesluša sa uskutočňuje zo 110/22 kV uzla Kysucké Nové Mesto po VN vedeniach č. 109, 1426 a 232, ktoré sú prepojené na ďalšie 110 kV uzly Čadca - Bytča - Žilina. Riešeným územím prechádza trasa 400 kV vedenia č. 404 na smere Varín - Nošovice. Podľa investičného zámeru SEPS, a.s. sa uvažuje s výstavbou nového 2x400 kV vedenia Varín - Nošovice (ČR), ktoré bude situované po pravej strane súčasného 400 kV vedenia 404. Po realizácii tohto vedenia, pôvodné vedenie č. 404 sa prebuduje na 2x400 kV trasu pre smer Varín - Byczyna (PR). V zmysle zámeru SSE Distribúcia, a.s. sa predpokladá i výstavba 2x110 kV vedenia na smere Kysucké Nové Mesto - Čadca, ktorého trasa sa dotýka severovýchodného okraja územia (osada Ondruškovce).

Do riešeného územia obce vedú VN odbočné vedenia z liniek 109, 1426 a 232, ktoré sú prevedené ako radiálna VN sieť po betónových stĺpoch (jadrové územie), resp. drevených s betónovou pätkou (okraje katastrálneho územia obce). VN prípojky k trafostaniciam sú riešené vzdušným rozvodom, resp. VN káblom zemou. V období po roku 2005 boli na VN sieti prevedené úpravy smerovania tras a menili sa vodiče a podperné stĺpy VN vedení (centrálna časť obce a vedenie smerom na „Janáčovce“. Odberatelia elektrickej energie v intraviláne obce sú zásobovaní z desiatich trafostaníc (T2 až T8, T15 až T17) o celkovom inštalovanom výkone 2680 kVA. Trafostanica T1 už neexistuje. V poslednom období boli vybudované zahusťovacie trafostanice T15 - Liskovské II., T16 - Liskovské I. a T17 - Krupovka. Zostatok územia mimo intravilánu je zásobované zo šiestich TS, situovaných v lokalitách : T9 - 50 kVA Ostré, T10 - 10 kVA U Bielych, T11 - 400 kVA PD Rudinská, T12 - 100 kVA Hutyravce, T13 - 100 kVA Suchá 3, T14 - 100 kVA Majtánky. Transformačné stanice sú riešené ako stožiarové, stĺpové a kompaktné. Sekundárna sieť v jadrovom území je v podstate prevedená vzdušným rozvodom po betónových stĺpoch. V okrajových častiach územia (osady) je NN rozvod realizovaný po drevených stĺpoch s betónovou pätkou. Vonkajšie osvetlenie je prevedené výbojkovými osvetľovacími zdrojmi, osadené na betónových stĺpoch NN siete vrátane vzdušného rozvodu (ÚPO, 2016).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
- od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
- od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
- od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a príjazd k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV
- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie plynom

Zdrojom zemného plynu pre obec Nesluša je VTL „Kysucký plynovod“ DN 300 PN 40 vo vlastníctve SPP - distribúcia, a.s. a nadväzná VTL prípojka plynu DN 150 PN 40 Kysucké Nové Mesto - Rudinská, z ktorej je napojená regulačná stanica plynu Nesluša RS 1700 m³/h, VTL prípojkou DN 80. Obec je celoplošne plynofikovaná, miestne rozvody plynu sú realizované STL sieťou do 0,3 MPa potrubným materiálom LPE-SDR 11. Z RS je vyvedený hlavný rozvod LPE potrubím DN 160, ostatné plynovody sú realizované profilmi D 110, 90, 63, 50. V súčasnosti je plynofikovaných cca 630 bytov, 17 objektov vybavenosti - maloodber a jeden veľkoodberateľ - základná škola. Údaje o spotrebe plynu pre obec Nesluša neboli prevádzkovateľom plynárenských zariadení SPP- Distribúcia sprístupnené (ÚPO, 2016).

Celkovo 53,44 % domácností bolo napojených na rozvodnú sieť plynu.

Domový fond - zásobovanie plynom

plynofikácia	počet	podiel (%)
áno	675	53,44
nie	583	46,16
nezistené	5	0,4
Domy spolu	1263	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Miestny rozhlas

Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súběžne s telefónnym vedením a vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne na konzolách. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7.5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti nebude plne vyhovovať v ďalšom období. V budúcnosti bude odovzdávanie informácií v obci fungovať na báze miestnej výmeny informácií z centra na Obecnom úrade.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekryvačom DVB a samostatnými satelitnými prijímačmi.

Telekomunikácie

Z hľadiska telekomunikačného členenia obec sa nachádza v UTO Kysucké N. Mesto. V obci je zriadená digitálna ústredňa RSU. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a malej miere vzdušným vedením. Pripojenie telefónnych účastníkov je z UR osadených na stĺpoch, vzdušnými vedeniami. Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe. Dopyt je však nízky. Väčšina obyvateľov využíva služby mobilných operátorov. Rozvoj mobilnej telekomunikačnej siete zabezpečujú v súčasnosti 4 operátori a to Orange Slovensko, a.s. Bratislava a spoločnosť T-Mobile, O2 a 4ka. Tieto spoločnosti majú po území Slovenska rozmiestnené svoje základňové, prenosové a centrálné stanice podľa vlastných navrhnutých koncepcií rozvoja týchto spoločností, za pomoci ktorých zabezpečujú pre svojich užívateľov pokrytie signálom GSM v pásme 900 a 1800 MHz. Územie obce je pokryté signálom GSM na cca. 80 % spoločnosťou Orange a T – Mobile a cca. 70 % v prípade spoločnosti 4ka a O2. V obci je signál 4G siete.

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Zásobovanie teplom

Obec Nesluša má decentralizovaný systém zásobovania teplom. V území sa nenachádza väčší tepelný zdroj, ktorý by prevzal funkciu centrálného tepelného zdroja. Kotolňa zo stredným zdrojom tepla v ZŠ - Ustredie je prevádzkovaná na zemný plyn, ďalšie malé zdroje tepla vybavenosti v počte 17 objektov majú palivovú základňu taktiež zemný plyn. Potreba tepla z elektrickej energie je riešená v objektoch : cukráreň, bufet. Farský úrad a kostol majú plynové kúrenie. Kotolňa reštaurácie Centrum má spracovaný zámer prechodu spaľovania pevného paliva na zemný plyn s ročným odberom cca 11,36 tis. m³/rok. Bytová zástavba IBV z celkového počtu 900 b.j. má 630 b.j. potrebu tepla riešenú kotlami ústredného vykurovania s prevažným spaľovaním zemného plynu (cca 74,8%) a menším podielom pevnými palivami (uhlie, drevný odpad). Malá časť rodinných domov potrebu tepla na prípravu stravy riešia z elektrickej energie (UPO, 2016).

Verejné osvetlenie

V súčasnosti sú všetky verejné priestranstvá pokryté rozvodmi verejného osvetlenia s osvetľovacími telesami. Systém verejného osvetlenia sa musí postupne rekonštruovať s dôrazom na zníženie energetickej náročnosti osvetlenia. Pre osvetlenie ulíc v navrhovaných rozvojových lokalitách sa počíta s vybudovaním verejného osvetlenia. Káblový rozvod medzi svietidlami bude uložený v zemi vo výkope, súběžne s vedeniami NN. Pri križovaní vedenia s komunikáciami alebo inými podzemnými inžinierskymi sieťami sa káble uložia do chráničiek. Sieť verejného osvetlenia bude riešená s použitím moderných energeticky úsporných zdrojov svetla.

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Nestabilita vodných tokov, pretekajúcich územím, je spôsobená horninovým prostredím. Podmývanie brehov Neslušanky v intraviláne obce ohrozuje majetok občanov. V kritických úsekoch je potrebné urobiť stabilizáciu koryta potoka Neslušanka (UPO, 2014, s.35). V katastrálnom území obce Nesluša nie sú realizované komplexné úpravy vodných tokov. V intraviláne obce sú vybudované miestne úpravy potoka Neslušanka z dôvodu stabilizácie koryta a brehov. Úprava koryta je realizovaná aj na

Súľkovskom potoku, ktorý tvorí katastrálnu hranicu. Geologická stavba územia nepriaznivo ovplyvňuje stabilitu miestnych potokov. V intraviláne obce dochádza k podmývaniu brehov Neslušanky a k ohrozovaniu súkromného majetku. V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo (pobrežné pozemky) pre opravy, údržbu a povodňovú aktivitu v šírke min. 5,0 m od brehovej čiary toku Neslušanka a jej prítokov. Do vymedzeného pobrežného pozemku nie je možné umiestňovať zariadenia a vedenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru, súvislú vzrastlú zeleň, ani ho inak poľnohospodársky obhospodarovať. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity (ÚPO, 2016).

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovať. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súběhy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcom toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súběhy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpiwničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Ako najpravdepodobnejšie riziká v riešenom území sa javia mrazy a poľadovice, snehové kalamity, krupobitia, víchrice a veterné smršte, zosuvy (zaznamenaná aktívna svahová deformácia Hlboče 1981-82, ohrozenie rodinných domov), ohrozenia následkami povodňových situácií na vodnom toku Neslušanka. Na základe údajov z "Mapy seizmickeho ohrozenia územia Slovenska v hodnotách makroseizmickej intenzity pre 475-ročnú periódu" možno okres Kysucké Nové mesto zaradiť z pohľadu možného ohrozenia seizmickými hazardmi do 7° resp. 7° až 8° stupňa intenzity zemetrasenia podľa stupnice MSK - 64. Riziko lesných požiarov je tam, kde dochádza k ťažbe dreva, čisteniu lesa a následnému vypalovaniu haluzoviny (Kopanice, Poľany a iné lokality). Firmy na spracovanie dreva tiež vytvárajú prostredie, ktoré je ľahko zápalné a ľahko horľavé. V územnom obvode Okresného úradu Kysucké Nové Mesto sa nenachádzajú podniky, ktoré by svojou činnosťou mohli znečistiť podzemné a povrchové vody. Z hľadiska znečistenia ovzdušia predstavuje stredný stupeň rizika spalovňa odpadov v Kysuckom Novom Meste. Rizikové látky, ktoré sa používajú pri výrobe a môžu ohroziť obyvateľov sa nachádzajú v podniku INA Kysuce, s.r.o. Obyvateľov na riešenom území Nesluše neohrozuje (ÚPO, 2016).

Požiarňa ochrana

V obci Nesluša sa nachádza požiarňa zbrojnica s vybavením. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Odborné miesta budú zriadené a označené aj v navrhovaných rozvojových lokalitách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. vznp o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových lokalitách riešené zväčša ako priebežné. Pri zmene funkčného využívania územia je potrebné riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi, s vyhláškou č. 288/2000 Z. z. a s predpismi platnými v čase realizácie jednotlivých stavieb.

Požiarnu ochranu zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor MV SR Kysucké Nové Mesto. V obci je Obecný hasičský zbor, ktorý má 76 členov. Požiarňa zbrojnica je vo vyhovujúcom stave. Vybavenie obecného hasičského zboru: cisternová automobilová striekačka, hadicové vedenie, ktoré umožňuje dopravu hasiacej látky do vzdialenosti najmenej 300 m, osobné ochranné pracovné prostriedky, používané pri zdolávaní požiarov alebo vykonávanie záchranných prác pre každého člena hasičského

zboru, vecné prostriedky na rozoberanie, uvoľňovanie a odstraňovanie konštrukcií pri zásahu. Zdrojom požiarnej vody je potok Neslušanka a vodná nádrž (rybník) na potoku Neslušanka pod obcou ÚPO, 2016).

Cintorínske služby

Obec má 1 nový a 1 starý cintorín (hraničné pásmo je nulové). V obci je vybudovaný dom smútku. Cintoríny sa nachádzajú v centrálnej časti obce. Je vhodné previesť po celom jeho obvode ozelenenie oplotenia a tým vytvoriť izoláciu od obytných priestorov. Do priestorov cintorínov sa navrhuje umiestnenie kontajneru menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze (využitie traktora).

2.4. DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Nesluša, pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektívnosťou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Obec Nesluša sa nachádza v okrese Kysucké Nové Mesto. S okresným mestom ju spája cesta III/01163. Medzi Kysuckým Novým Mestom a Radolou sa napája na nadradenú cestnú sieť Slovenska - na cestu I/11, ktorá je cestným ťahom medzinárodného významu - európsky ťah E 75. Časť katastrálneho územia, ktorá spadá do údolia Rudinského potoka, je prístupná z cesty III/50758, ktorá sa v obci Rudinka napája na cestu III/50757 z Považského Chlmca do Kysuckého Nového Mesta. V údolí Kysuce je navrhnutá trasa D3 (transeurópskej magistrály v smere sever-juh). Táto bude z pohľadu celoštátneho zabezpečovať hlavné dopravné prepojenie Kysúc v rámci Slovenska. Diaľničná križovatka je navrhnutá v priestore južne od Kysuckého Nového Mesta. V súčasnej dobe sa pracuje na projektovej dokumentácii D3. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Kysuckom Novom Meste na železničnej trati I. kategórie č. 127 Ostrava-Čadca-Žilina. Vzdialenosť železničnej stanice od centra obce je asi 3,5 km. Najbližšie letisko Žilina v k.ú. Dolný Hričov patrí medzi letiská hlavnej siete verejných letísk pre medzinárodnú dopravu (ÚPO, 2016).

Štátne cesty a miestne komunikácie - Komunikácie obslužné tr. C2, C3 a D1

Hlavnú komunikačnú os na území obce Nesluša predstavuje cesta III/01163. Na cestu III/01163 sa v centre obce napája cesta na dolný koniec. Časť katastrálneho územia, ktorá spadá do údolia Rudinského potoka, je prístupná z cesty III/50758. Tieto cesty plnia funkciu zberných komunikácií, z ktorých sa vykonáva aj dopravná obsluha priľahlej zástavby. Tieto cesty sú v území stabilizované. Potrebná je rekonštrukcia v niektorých úsekoch a odstránenie dvoch bodových dopravných závad na ceste III/01163, ktoré zužujú cestu a obmedzujú výhľad. Popri zberných komunikáciách by sa mal vybudovať jednostranný chodník pre peších. Na uvedené zberné komunikácie sa napája sieť obslužných komunikácií, z ktorých viaceré nemajú vyhovujúce smerové, šírkové a výškové parametre. Po vybudovaní splaškovej kanalizácie je potrebné zrekonštruovať obslužné komunikácie v zmysle STN (ÚPO, 2016).

Hromadná doprava

Prímestská autobusová doprava využíva cesty III. triedy (III/01163 a III/50758) a komunikáciu na dolný koniec Nesluše. Prímestská autobusová doprava spája obec Nesluša, resp. obce Rudinská, Rudina a Rudinka s Kysuckým Novým Mestom. V obci Nesluša je spolu 11 autobusových zastávok. Vzdialenosť autobusových zastávok je vyhovujúca (ÚPO, 2016).

Železničná doprava

Obec Nesluša nie je napojená na železničnú dopravnú sieť. Najbližšia železničná stanica sa nachádza v Kysuckom Novom Meste vo vzdialenosti 3,5 km od centra obce.

Nemotoristická doprava

Pešiemu pohybu bola doposiaľ venovaná len malá pozornosť. V centre obce je popri ceste III/01163 vybudovaný jednostranný chodník v dĺžke asi 300 m. Ostatné pešie chodníky sú vedené v rámci

obytnej štruktúry - umožňujú prepojenie miestnych komunikácií a zariadení občianskej vybavenosti. Z hľadiska bezpečnosti chodcov navrhujeme vybudovať jednostranný chodník pre peších pozdĺž zbernej komunikácie - t.j. ceste III/01163 (ÚPO, 2016).

Parkovanie

Na území obce sú vybudované odstavňé plochy v centre obce pred budovami Obecného úradu, pri cintoríne na námestí a pred kultúrnym domom. Pred obchodnými jednotkami je k dispozícii dostatok parkovacích miest a rovnako aj pred športovou infraštruktúrou. Tieto plochy súčasne slúžia aj pre peší pohyb, čo vyplýva z relatívne nízkej hustoty premávky motorových vozidiel. Odstavovanie motorových vozidiel sa uskutočňuje na spevnených viacúčelových plochách, najmä pred niektorými objektmi občianskej vybavenosti. Ďalšie odstavňé plochy sú na súkromných pozemkoch pred rodinnými domami.

Parkovanie vozidiel prebieha na parkoviskách pred zariadeniami občianskej vybavenosti a na obslužných komunikáciách. Kapacita súčasných parkovísk: parkovisko pred Obecným úradom 10 stojísk, parkovisko pred Zdravotným strediskom 7 stojísk, parkovisko pri cintoríne 30 stojísk, parkovisko pri fare 8 stojísk, parkovisko pri kostole 10 stojísk, parkovisko pri ZŠ (nespevnené) 10 stojísk, parkovisko pri hostinci U Janáčich 4 stojiská, parkovisko pri hoteli Les 6 stojísk. Spolu ide o 85 stojísk.

Cyklistická doprava.

Cyklistická doprava má v riešenom území potenciál plniť jednak funkciu lokálnej alternatívnej dopravy, ako aj z hľadiska rekreácie (cykloturistika, poznávací turistika).

Cyklistická doprava využíva existujúce cestné komunikácie, poľné a lesné cesty. V riešenom území sú tieto cykloturistické trasy: trasa č. 13 pre horské bicykle „Hrebeňom Javorníkov“ o dĺžke 28 km (v k.ú. Nesluša 6 km), trasa č. 14 pre horské bicykle „Okolo Rudiny“ o dĺžke 12 km (v k.ú. Nesluša 3 km), trasa pre horské bicykle „Cestou Vila Galvánka“ o dĺžke 23 km (v k.ú. Nesluša 9 km). Existuje zámer na vybudovanie cyklotrasy Žilina-Nesluša, ktorá by sprístupnila dolinu Neslušanky pre dennú rekreáciu obyvateľov Žiliny a Kysuckého Nového Mesta. Trasa cyklotrasy by mala viesť mimo intravilánov obcí na samostatnom telese mimo ciest I/11 a III/01163, v intravilánoch obcí bude vedená na telese miestnych komunikácií (ÚPO, 2016).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v.z.n. p.. legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Do katastra obce nezasahuje lokalita NATURA 2000.

Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov

V zmysle zákona č. 543/2002 o ochrane prírody a krajiny takmer na celom riešenom území (k.ú. Nesluša) platí prvý stupeň ochrany podľa § 12. V zmysle všeobecne záväznej vyhlášky Krajského úradu v Žilina č. 5/1996 zo dňa 17.12.1996, ktorou bol vyhlásený zoznam chránených stromov v Žilinskom kraji, je v riešenom území 1 chránený strom - lipa na Šindelnej (č. parc. 4162 - 1 ks) lipa veľkolistá *Tilia platyphyllos* Scop. Obvod 440 cm, výška 20 m, priemer koruny 18 m, vek 350 rokov. V ochrannom pásme v okruhu min. 10 m od kmeňa stromu platí primerane druhý stupeň ochrany podľa § 13. V k.ú. obce rastú viaceré staré stromy, ktoré by bolo potrebné zachovať. V obci sú to najmä 3 lipy na cintoríne, v osade Grešákovci javor horský a jedľa biela a v osade Petránky buk lesný. V území boli vymedzené nasledovné biocentrá a biokoridory s regionálnym a nadregionálnym významom (ÚPO, 2014, 36):

Biocentrá regionálneho významu

RBc 1 Raková – Vičov- Blažková Chotárny kopec

Výmera biocentra: existujúca 990,23 ha, navrhovaná 1102,38 ha, Stav biocentra: vyhovujúci
Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša, Ochodnica, (územie pokračuje v okrese Čadca: Dunajov, Krasno, Zákopčie, Čadca),

Charakteristika, zastúpenie biotopov: Biocentrum je tvorené mozaikou lesných porastov s vyšším zastúpením smreka v pramenných oblastiach potokov, sekundárnych lúčnych a pasienkových spoločenstiev v rôznom štádiu sukcesie, s výskytom vresu, s ohrozenými rastlinnými druhmi. Biocentrum plní významné ekologické funkcie. Zastúpenie biotopov európskeho významu: Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430), Tr8 Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230*), Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Lk5 Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúčach (6430), Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Ls1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (91EO*), Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy (91EO*), Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110). Zastúpenie biotopov národného významu: Lk3 Mezofilné pasienky a spásané lúky, Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí, Pr1 Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách, Pr2 Prameniská nížin a pahorkatín na nevápencových horninách.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 1 Škorvanovci - Jurdovci, GL 2 Žarnovka – záver potoka, GL 4 Kubalovci.

Ohrozenia biocentra: nadmerná ťažba drevnej hmoty, výsadba nepôvodných druhov drevín, terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery, postupujúca sukcesia na pasienkových biotopoch, fragmentácia a bariérový efekt urbanizácie a oplotení.

RBc 2 Škorča – Tábor

Výmera biocentra: existujúca 789,12 ha, navrhovaná 789,12 ha, Stav biocentra: prevažne vyhovujúci,
Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Kysucké Nové Mesto, Nesluša

Charakteristika, zastúpenie biotopov: lesné komplexy ihličnatých a zmiešaných lesov, zvyšky aluviálnych porastov, slatinné lúky, v hrebeňových polohách prieluky a mokrade. Zastúpenie biotopov európskeho významu: Ls5.1 Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130), Lk 1 Nížinné a podhorské

kosné lúky (4510). Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 19 Aluviálne porasty pod Škorčou, GL 18 Štrbove lúky.

Ohrozenia biocentra: smrekové porasty ohrozené veternými a lykožrútovými kalamitami, holorubná ťažba, prímestská rekreácia, výstavba rekreačných objektov, rozširovanie invázných druhov rastlín, vytváranie skládok odpadu, zmena vodného režimu, fragmentácia a bariérový efekt urbanizácie a oplotení.

NRBk 2 Veľký Javorník – Kysucké Beskydy

Dĺžka/šírka biokoridoru existujúca: 17,567 km / 892-3221 m / 2060,63 ha

Dĺžka/šírka/výmera biokoridoru navrhovaná: 17,665 km / 531-2794 m / 2107,00 ha

Stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Rudinská, Nesluša, Ochodnica, Kysucké Nové Mesto, Kysucký Lieskovec, Budatínska Lehota, Lodno, Povina (územie pokračuje do okresov Čadca a Žilina). Charakteristika a trasa biokoridoru: pôvodne bol terestrický biokoridor rozdelený na štyri časti, pričom v okrese Kysucké Nové Mesto sa nachádzajú dve časti tohto biokoridoru, NRBk 3b (Petránky – Škorca - Tábor) a NRBk 3c (Škorca - Tábor) v súčasnom RÚSES okrese Kysucké Nové Mesto označovaný ako NRBk 2 Veľký Javorník – Kysucké Beskydy. Terestrický biokoridor, mozaika lesných a nelesných porastov, vysoká biodiverzita, umožňuje prechod všetkým skupinám živočíchov. Spája biocentrá NRbC 1 Veľký Javorník a PRbC 1 Vychylovka – Harvelka – Riečnica (okres Čadca). V okrese Kysucké Nové mesto spája regionálne biocentrá RbC 2 Škorca – Tábor a RbC 3 Skačkova hora – Obelec. Je tvorený lesnými a mozaikovitými spoločenstvami, prerušený cestnou komunikáciou. Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 3 Grešákovci, GL 7 Majer, GL 8 Janáčovci – penovcové pramenisko, GL 19 Aluviálne porasty pod Škorčou, GL 20 Skačkova hora.

Ohrozenia biokoridoru: intenzívne lesné hospodárstvo (nešetrné zásahy do lesných porastov, nadmerná ťažba drevnej hmoty, zmena druhového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, ťažba starých porastov nad 100 rokov, chemizácia, znečisťovanie odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...), nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...), zarastanie a sukcesia na trávinnobylinných biotopoch a lokalitách s výskytom chránených druhov rastlín, lov a chov zveri, organizovanie spoločných poľovačiek, rozširujúca sa urbanizácia v bezprostrednej blízkosti a v prvkoch RÚSES, oplocovanie pozemkov, nelegálne skládky odpadov, rozširovanie invázných druhov.

Rbk 3 Biokoridor regionálneho významu Neslušské vrchy – Malý Vreteň

Dĺžka/šírka biokoridoru existujúca: -Dĺžka/šírka/výmera biokoridoru navrhovaná: 9,808 km / 340-912 m / 542,76 ha

Stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša, Rudinská, Rudina, Kysucké Nové mesto, Oškerda, Radol'a. Charakteristika a trasa biokoridoru: hydricko-terestrický biokoridor tvorený riekou Neslušanke, vodnou nádržou na Neslušanke, lesnými a mozaikovými spoločenstvami. Spája RbC 1 Raková – Vlčkov-Blažková – Chotárny kopec prostredníctvom NRBk 2 Veľký Javorník – Kysucké Beskydy s NRbC 1 Ľadonhora – Brodnianka. V západnej časti okresu prostredníctvom RbC 4 Majtánky – Stará lúka tvorí prepojenie k RbC 2 Škorca – Tábor. Umožňuje pohyb hydrických a semiterestrických živočíchov. Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 7 Majer, GL 22 Mokrad' Kočí Zámok, GL 29 Nádrž na Neslušanke a okolie, GL 31 Vodné zdrže pri INA, GL 38 Medzi Vreťmi.

Ohrozenia biokoridoru: zalesňovanie pasienkov, postupujúca sukcesia, zmena krajinej štruktúry, doprava a výstavba nových líniových stavieb, vytváranie skládok odpadu, prímestská rekreácia, výstavba rekreačných objektov, oplocovanie pozemkov. rozširujúca sa urbanizácia v bezprostrednej blízkosti a v prvkoch RÚSES.

Rbk 4 Biokoridor regionálneho významu Majtánky – Stará lúka

Dĺžka/šírka biokoridoru existujúca: -Dĺžka/šírka/výmera biokoridoru navrhovaná: 5,466 km / 380-515 m / 256,81 ha, Stav biokoridoru: čiastočne vyhovujúci, Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša, Kysucké Nové mesto, Rudina.

Charakteristika a trasa biokoridoru: hydricko-terestrický biokoridor, ktorý spája RBc 2 Škorča-Tábor, Neslušský rybník a RBk 2 Kazická Kýčera – Rochovina. Je trasovaný cez miestne toky Neslušanka a Rudinský potok, ktoré radíme do hydricko-terestrických biokoridorov, umožňujúcich pohyb hydrických, terestrických a semiterestrických živočíchov. Svojimi brehovými porastmi vytvárajú vhodné refúgia pre hniezdiace druhy a terestrické a semiterestrické živočíchy.

Legislatívna ochrana, genofondové lokality: GL 23 Sul'kov potok, GL 24 Rudinský potok, GL 25 Dubská hora,

GL 29 Nádrž na Neslušanke a okolie.

Ohrozenia biokoridoru: rozširujúca sa urbanizácia v bezprostrednej blízkosti a v prvkoch RÚSES, doprava a výstavba nových líniových stavieb, oplocovanie pozemkov, rušivé faktory spôsobené návštevnosťou územia, pytliactvo, veľkoplošné odlesňovanie.

GL 1 Genofondová lokalita Škorvanovci - Jurdovci

Výmera: 58,91 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: lesné biotopy vzácných dravcov, sov a d'atlovcov. V hornej časti (Škorvanovci) zachovalé pôvodné lúky s horčekmi (rod *Gentianella*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie biotopov európskeho významu: Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), vretenica severná (*Vipera berus*). Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a invázných druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie.

GL 2 Genofondová lokalita Žarnovka – záver potoka

Výmera: 107,32 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k.ú.): Ochodnica, Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Lesné biotopy ohrozených dravcov a sov. Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: myšiak hôrny (*Buteo buteo*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), sova obyčajná (*Strix aluco*), sokol myšiar (*Falco tinnunculus*). Identifikácia prípadného ohrozenia: nešetrné zásahy do lesných porastov, výstavba, holoruby, výsadba nepôvodných druhov drevín, zmena vodného režimu tokov a pramenísk.

GL 3 Genofondová lokalita Grešákovci

Výmera: 8,30 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Podmáčané lúky výskytom starčeka subalpínskeho (*Senecio subalpinus*), v okolí podhorské kosné lúky. Zastúpenie biotopov európskeho významu: Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: vemenníčkom zeleným (*Coeloglossum viride*), skokanom hnedým (*Rana temporaria*), ropuchou bradavičnatou (*Bufo bufo*), užovkou obojkovou (*Natrix natrix*), jaštericou krátkohlavou (*Lacerta agilis*). Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a invázných druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 4 Genofondová lokalita Kubalovci

Výmera: 30,62

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Biotopy vzácných d'atlovcov (lesy). V okrajových častiach vlhšie typy lúk Lk1 podmáčané až slatinné lúky Lk6, Ra6. Zastúpenie biotopov európskeho významu:

Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Ra6 Slatiny s vysokým obsahom báz (7230). Zastúpenie biotopov národného významu: Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí. Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: nešetrné zásahy do lesných porastov, výstavba, holoruby, výsadba nepôvodných druhov drevín, v nelesných častiach: sukcesia, výskyt expanzívnych a inváznych druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 7 Genofondová lokalita Majer

Výmera: 3,83 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Rudinská, Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Komplex slatinných lúk a podmáčaných lúk (Ra6, Lk6), s malým penovcovým prameniskom Pr3. Výskyt druhov: škripinka stlačená (*Blysmus compressus*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: bahnička málokvetá (*Eleocharis quinqueflora*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a inváznych druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 8 Genofondová lokalita Janáčovci – penovcové pramenisko

Výmera: 5,00 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Komplex troch penovcových pramenísk Pr3 vo svahu, okolo mezofilné pasienky Lk3, podmáčané lúky Lk6 a slatinné lúky Ra6 s škripinka stlačená (*Blysmus compressus*) a i. Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), vretenica severná (*Vipera berus*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), plšík lieskový (*Muscardinus avellanarius*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a inváznych druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 10 Genofondová lokalita Červené - lúky

Výmera: 4,55 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Nížinné a podhorské kosné lúky Lk1 s chránenými druhmi pri osade, na okraji malé penovcové pramenisko Pr3 s jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), vretenica severná (*Vipera berus*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a inváznych druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 11 Genofondová lokalita Červené - penovcové pramenisko

Výmera: 0,84 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Slatiné lúky, pramenisko s penovcami (Ra6, Pr3) v lese, s výskytom valerány celistvolistej (*Valeriana simplicifolia*), bahničky močiarnej (*Eleocharis palustris*) a i. Jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan šťihly (*Rana dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a invázných druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 17 Genofondová lokalita Parišovský potok

Výmera: 1,07 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Výskyt rakov nad vodojemom, aluviálne porasty potoka.

Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: rak riečny (*Astacus astacus*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: výrubu, výstavba, nelegálne navážky, zásahy do vodného režimu, šírenie invázných druhov.

GL 18 Genofondová lokalita Štrbove lúky

Výmera: 2,34 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Kysucké Nové Mesto, Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Komplex podmáčaných a slatinných lúk Lk6, Ra6 na ľavom brehu potoka spod osady Majtánky s výskytom valeriána celistvolistá (*Valeriana simplicifolia*), bielokvet močiarny (*Parnassia palustris*), škarda močiarna (*Crepis paludosa*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), vretenica severná (*Vipera berus*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: sukcesia, výskyt expanzívnych a invázných druhov rastlín, výstavba, zalesnenie, mulčovanie, zmena vodného režimu, používanie ťažkých mechanizmov.

GL 22 Genofondová lokalita Mokrad' Kočí Zámok

Výmera: 4,00 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Mokrad'ové spoločenstvá Vo6 s výskytom vzácných a ohrozených druhov hmyzu, obojživelníkov, plazov a vtákov: potápnik obrúbený (*Ditiscus marginalis*), vážka plochá (*Libellula depressa*), mlok bodkovaný (*Lissotriton vulgaris*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), vretenica severná (*Vipera berus*), chrapkáč poľný (*Crex crex*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: zásahy do vodného režimu, ilegálne skládky odpadu, zanedbanie manažmentov – sukcesia, výstavba, zazemňovanie.

GL 23 Genofondová lokalita Sul'kov potok

Výmera: 5,01 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Kysucké Nové Mesto, Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Aluviálne brehové porasty potoka nad miestnou časťou Dúbie, v dolnej časti sú prameniskové slatinné lúčky (Ra6, Lk6) s druhmi valeriána celistvolistá (*Valeriana simplicifolia*), páperník širokolistý (*Eriophorum latifolium*), jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan štíhly00010 (*Rana dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), ropucha zelená (*Bufo viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), vretenica severná (*Vipera berus*), užovka obojková (*Natrix natrix*), jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: výrubu, výstavba, nelegálne navážky, zásahy do vodného režimu, šírenie invázných druhov.

GL 24 Genofondová lokalita Rudinský potok

Výmera: 6,09 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Rudina, Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Podhorské jaseňovo-jelšové lužné lesy Ls 1.3. jašterica živorodá (*Zootoca vivipara*). Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: vydra riečna (*Lutra lutra*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), vretenica severná (*Vipera berus*), užovka obojková (*Natrix natrix*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: výrubu, výstavba, nelegálne navážky, zásahy do vodného režimu, šírenie invázných druhov.

GL 25 Genofondová lokalita Dubská hora

Výmera: 50,12 ha

Príslušnosť k ZÚJ (k. ú.): Kysucké Nové Mesto, Nesluša

Charakteristika a zastúpenie biotopov: Sekundárne borovicové porasty na stanovišti kyslých dubín (geobotanická mapa), v podrade rebrovka rôznotistá (*Blechnum spicant*), čučoriedky, brusnice. Druhovo bohaté mykologické stanovišťa. Zastúpenie chránených rastlinných a živočíšnych druhov: skokan hnedý (*Rana temporaria*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), salamandra škvrnitá (*Salamandra salamandra*).

Identifikácia prípadného ohrozenia: nešetrné zásahy do lesných porastov, výstavba, holoruby, výsadba nepôvodných druhov drevín, zmena vodného režimu tokov a pramenísk (RÚSES, 2020).

vidované environmentálne záťaž:

Názov EZ:	KM (012)/Nesluša – skládka PO III
Názov lokality:	skládka PO III
Druh činnosti:	skládka priemyselného odpadu
Stupeň priority:	EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)
Registrovaná ako:	A pravdepodobná environmentálna záťaž
Názov EZ:	KM (011) / Nesluša – skládka PO a KO I
Názov lokality:	skládka PO a KO I
Druh činnosti:	skládka priemyselného a komunálneho odpadu
Stupeň priority:	EZ so strednou prioritou (K 35 – 65)
Registrovaná ako:	A pravdepodobná environmentálna záťaž

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno - historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Obec má v súčasnosti spracovaný územný plán (obec má schválené dva doplnky územného plánu ZaD č. 1 z roku 2022 a ZaD č. 2 z roku 2023, momentálne sa pracuje na ZaD č. 3).

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 194/2018 Z.z. o ovzduší, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z.z. (v znení zákona č. 318/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 350/2015 Z.z. a zákona č. 293/2017 Z.z.). Vyhláška o zdrojoch znečistenia 410/2012 Z. z. v znení 98/2021. K znečisteniu ovzdušia v obci negatívne prispieva aj automobilová doprava na ceste III, ktorej intenzita neustále narastá. Meranie znečisťujúcich látok z dopravy sa zatiaľ nemeria, ale za 90% celkových emisií prchavých organických látok z dopravy zodpovedajú vozidlá s benzínovým motorom.

Automobilová doprava okrem zvyšovania plynných emisií z výfukových plynov spôsobuje aj sekundárnu prašnosť.

V riešenom území sa nachádza len 1 stredný zdroj (základná škola) znečisťovania a malé zdroje znečisťovania ovzdušia. Kotelňa základnej školy je plynofikovaná. Postupnou plynofikáciou zdrojov tepla došlo k zlepšeniu kvality ovzdušia, ale v poslednom čase vzhľadom na cenu plynu narastá v domácnostiach podiel pevných palív. Poklesol prenos imisií z Ostravska a oblasti Katovic, čo sa prejavilo na poškodení lesov imisiami. Možno konštatovať, že kvalita ovzdušia je dobrá (ÚPO, 2016).

Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, okres Kysucké Nové Mesto nepatrí k veľkým producentom základných znečisťujúcich látok. Nachádza sa však v blízkosti oblasti s intenzívnou priemyselnou činnosťou.

Produkcija v t na km ² podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Kysucké N.Mesto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	1,0
Oxid siričitý	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Oxid dusíka	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	1,2
Oxid uhoľnatý	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	8,2
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,2</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>2,3</i>	<i>2,6</i>	<i>2,9</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>2,9</i>	<i>5,7</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Kysucké N. Mesto jeden zo stredne znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k výraznému nárastu dochádza v prípade produkcie oxidu uhoľnatého, dusíka a tuhých emisií.

Produkcija v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok											
Okres Kys. N.Mesto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	15,1	16,3	16,1	18,4	20	21,4	14,8	13,2	9,3	10,1	173,7
Oxid siričitý	0,6	0,6	0,9	0,5	0,5	0,5	0,4	0,6	0,8	0,8	13,2
Oxid dusíka	30,6	30,3	34,2	36,2	35	31,7	42,3	41,2	43	46,3	211,8
Oxid uhoľnatý	21,8	21,9	25	26,1	25,5	25,8	35,6	33,7	25,8	27,4	1 430,00

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie polietavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území ciest I. až III. triedy, zberných obecných komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB.

Zdrojom hluku je doprava po ceste III/01163, a to najmä v centre obce. Údaje zo sčítania automobilov v roku 2005 v sčítacom úseku č. 93520 predstavujú hodnotu 2295 vozidiel/ 24 hodín a v roku 2010 hodnotu 2524 (T=314, O=2201, M=9) vozidiel/ 24 hodín. Intenzita dopravy narástla 1,10 x. Vzhľadom na koncovú polohu obce zaťaženie hlukom smerom k hornému koncu obce klesá. Účinky

hluku na objekty popri komunikácii možno zmierniť stavebnými úpravami objektov použitím zvukovoizolačných okien, dverí, omietok, zmenou dispozície, oplatením (ÚPO, 2016).

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001 ((v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z.). Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Žilinského kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Žilinského kraja 2016 - 2020 sa budú realizovať obcou. Keďže obec spadala v minulosti pod povinnosť spracovať POH vzhľadom na jej veľkosť a objem produkovaného odpadu, má v súčasnosti spracovaný platný POH.

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	311,6	308,9	308,1	317,9	332,1	345,5	398,1	433,7	449,9	460,6	482,0
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	33,5	41,0	49,9	66,2	62,4	80,4	131,3	173,9	195,8	211,7	251,5
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	276,7	267,9	257,0	248,2	265,2	264,8	266,8	259,8	254,1	245,7	226,9
% zhodnoc. kom. odpadu	10,7	13,3	16,2	20,8	18,8	23,3	33,0	40,1	43,5	46,0	52,2
% recyklácia	9,0	13,1	11,7	11,0	14,2	22,4	33,0	40,1	43,5	45,7	51,4
% miera skládkovania	88,8	86,7	83,4	74,8	79,8	76,6	67,0	59,9	56,5	53,3	47,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V obci Nesluša funguje zber komunálneho odpadu a zber separovaného odpadu. Zber komunálneho odpadu zabezpečuje firma T+T, a.s. Žilina. Odpad sa vyváža na skládku odpadov T+T, a.s. Žilina - Považský Chlmec. V roku 2001 bolo na skládke zneškodnených 343 t komunálneho odpadu. V roku 2012 bolo z obce odvezených 295 t komunálneho odpadu. Z komunálneho odpadu sa v domácnostiach separujú tieto komodity : plasty, sklo, papier a lepenka, textil, šatstvo a textílie, kovy, odpad z elektrických a elektronických zariadení a nebezpečný odpad.

Plasty sa v obci zberajú podľa harmonogramu, ľudia plastové vrecia pripravujú k nádobám na separovaný zber (v obci je 22 stojísk) a odtiaľ ho zbiera zmluvná spoločnosť. Zber textilu organizuje obec podľa potreby a dopytu občanov, na obecnom úrade.

Predpokladá sa, že v roku 2027 vznikne v obci do 400 t komunálneho odpadu a z toho bude 200 t zneškodnených skládkovaním. Separovaním sa predpokladá zhodnocovanie cca 200 t odpadu. Do roku 2027 by sa malo dosiahnuť materiálové zhodnocovanie 45 %, energetické zhodnocovanie 5 %, skládkovanie 50 % (ÚPO, 2016).

Triedený zber komunálnych odpadov

Organizácia zberu je nasledovná: Plasty - obec zabezpečuje zhromažďovanie a skladovanie plastového odpadu na zbernom mieste pri obecnom úrade a v sklade obecného úradu v nádobách s obsahom 1100 l a v 120 l igelitových vreciach. Zber plastových odpadov podľa harmonogramu zberu zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu. Papier - obec zabezpečuje zber papiera pomocou miestnej základnej školy pri každoročnom zbere papiera. Sklo - obec zabezpečuje zhromažďovanie a skladovanie odpadu zo skla na zbernom mieste pod Hasičskou zbrojnicou v nádobách s obsahom 6000 l. Zber odpadov zo skla zabezpečuje oprávnená osoba na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu. Odpady z textilu, obuv a hračky - obec zabezpečuje zhromažďovanie a skladovanie odpadu z textilu, obuvi

a hračiek pri Kultúrnom dome a Základnej škole na základe vyžiadania zberu tohto odpadu oprávnenou organizáciou na nakladanie s odpadmi, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu a ktorá zabezpečuje aj zber tohto odpadu. Organizácia má trvale umiestnený samoobslužný kontajner na dvore pod Hasičskou zbrojnicou (pri kontajneroch na sklo) (ÚPO, 2016).

Triedený zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu

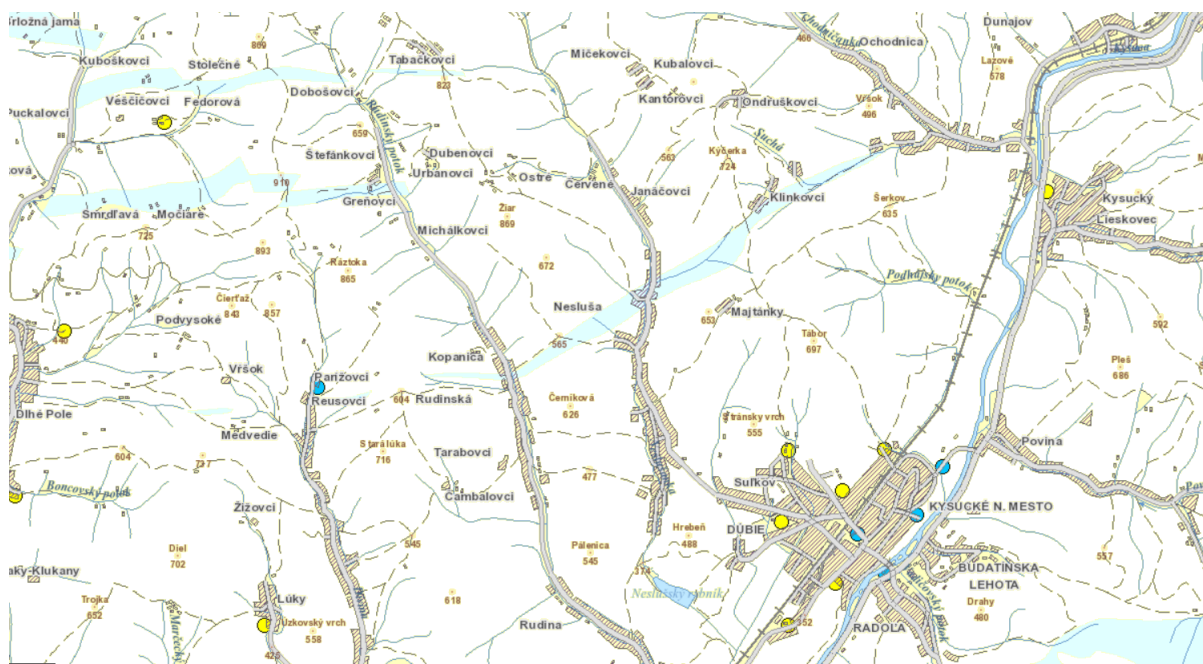
Obec Nesluša nemá zavedený a nezabezpečuje triedený zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu na svojom území pre obyvateľov obce, pretože je to pre obec ekonomicky neúnosné. Náklady na nakladanie s KO nemožno pokryť ani pri určení miestneho poplatku vo výške 50 % zo zákonom ustanovenej hornej hranice sadzby miestneho poplatku. Týmto nie je dotknutá povinnosť prevádzkovateľa kuchyne zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu pre biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad, ktorého je pôvodcom. Zakazuje sa zmiešavať biologicky rozložiteľný odpad so zmesovým komunálnym odpadom, s triedenými zložkami komunálneho odpadu a s oddelene zbieraným komunálnym odpadom. Fyzická osoba - podnikateľ a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie spoločného stravovania (ďalej len „prevádzkovateľ kuchyne“) zodpovedá za nakladanie s biologickým rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom. Zakazuje sa zmiešavať biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad s ostatnými druhmi odpadov. Náklady spojené so zberom, skladovaním, prepravou a spracovaním vrátane nákladov na zberné kontajnery a iné obaly hradí prevádzkovateľ kuchyne (nie sú súčasťou miestneho poplatku). Ich zber a kontajnery musia spĺňať hygienické požiadavky ustanovené nariadením EP a Rady (ES) č. 1069/2009. Prevádzkovateľ kuchyne musí primerane zabezpečiť skladovanie odpadu do doby odovzdania na jeho spracovanie tak, aby sa k obsahu kontajnera nedostali hlodavce a iné živočíchy ani verejnosť. Zberné nádoby musia byť umiestnené v areáli prevádzkovateľa kuchyne. Frekvencia zberu musí byť v súlade s hygienickými predpismi zohľadňujúc aj teploty prostredia (leto/zima), pričom v letnom období frekvencia zberu musí byť vyššia (ÚPO, 2016).

Vibrácie

Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií priemyselná výroba a automobilová premávka na ceste III. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potenciálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas intenzívnej výstavby významných dopravných stavebných objektov sa očakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za významný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú novo navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Radónové riziko

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (Čížek, P., a kol., In: Atlas krajiny SR, 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti so stredným radónovým rizikom. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu, priepustnosti základových pôd riešeného územia ako bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej prípravy. V obci Nesluša nie je žiadne radónové riziko.

Obrázok: radónové riziko v obci Nesluša
Zdroj: 10.4.2023, <https://apl.geology.sk/radio/>

Pôda

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Chemická degradácia pôdy

Prejavuje sa narušením chemických vlastností pôdy, predovšetkým ide o zvýšený obsah cudzorodých látok v pôde spôsobujúcich jej kontamináciu. Intenzifikácia poľnohospodárskej výroby, najmä aplikácia chemických látok – pesticídov z priemyselných hnojív do pôdy negatívne pôsobia na povrchové a podzemné vody, ale aj na poľnohospodársku pôdu a následne cez potravinový reťazec na človeka. Časť látok prenášaná v podzemných vodách sa ukladá v pôdach najmä v zóne kapilárneho vzliňania. Niektoré stopové prvky, ktoré majú zvýšené koncentrácie v pôdach sa takto koncentrujú a niektoré sú dôsledkom aplikácie priemyselných hnojív. Kontaminácia sa hodnotí na základe najvyšších prípustných koncentrácií rizikových látok v pôde. Zvýšená koncentrácia rizikových látok v pôde riešeného územia sa nezistila.

Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzť) povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosu alebo prekryvu (Bedrna, 2002).

Zastúpenie kategórií ohrozenia vodnou eróziou v okrese Levice (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória erózneho ohrozenia			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Kysucké N. Mesto	10,83	3,94	34,73	50,50
Žilinský kraj	16,80	18,48	23,74	40,99

Zdroj: 10.5.2023, http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx

Priame **okolie ako aj kataster obce** predstavuje územie ohrozené eróziou.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone č. 51/2018 Z.z. o vodách (ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony). Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Na kvalitu povrchových vôd rozhodujúcou mierou vplyvajú priemysel a poľnohospodárstvo. Napriek tomu, že sa v poslednom období zlepšila kvalita vody v Neslušanke, stále nie je v optimálnom stave. Problémom naďalej zostávajú sídla, ktoré nemajú vybudovanú kanalizáciu – medzi ktoré čiastočne patria aj Nesluša. K plošnému znečisteniu prispieva najmä poľnohospodárska výroba, energetika a priemysel Hornej Neslušanky. Znečisťujúce látky sa do vodných tokov dostávajú nepriamo cez infiltráciu do podzemných vôd a tiež splachom kontaminovanej pôdy. K týmto zdrojom patria priemyselné a poľnohospodárske objekty. Menšími zdrojmi znečistenia, ale o to nebezpečnejšími sú skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov. Typické sú smetiská domového odpadu na brehoch vodných tokov. Spolu s ostatnými tzv. starými záťažami sú skládky jedným z hlavných zdrojov nielen znečisťovania vôd, ale i pôd a horninového prostredia.

Celé katastrálne územie obce Nesluša sa nachádza v CHVO Beskydy a Javorníky vyhlásenej Nariadením vlády SSR č. 13/1987 zo 6.2.1987. Jedná sa o územie, ktoré svojimi prírodnými

podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. V CHVO možno plánovať a vykonávať činnosť len ak sa zabezpečí všestranná ochrana povrchových a podzemných vôd a ochrana podmienok ich tvorby, výskytu, prirodzenej akumulácie vôd a obnovy ich zásob. Výrobné, dopravné a iné záujmy musia byť zosúladené s uvedenými požiadavkami už pri spracúvaní koncepcie územného rozvoja a územnoplánovacej dokumentácie. V katastrálnom území obce nie sú stanovené žiadne ochranné pásma vodárenských zdrojov. Existujúce miestne vodárenské zdroje podzemnej a povrchovej vody, využívané pre hromadné zásobovanie pitnou vodou, nemajú stanovené ochranné pásma. V obci je vybudovaná verejná splašková kanalizácia. Splaškové vody z obce sú čistené na ČOV Kysucké Nové Mesto. Dažďové vody sú odvádzané kanalizačnými zberačmi a povrchovými rigolmi do miestnych tokov. Na základe dostupných podkladov môžeme medzi zdroje znečistenia vôd v obci zaradiť: nezaručenú vodotesnosť žump (žumpy sa pravidelne nevyvážajú, čo svedčí o priesaku do zeme), splachy zo spevnených plôch, komunikácií a eróziu činnosť zrážkových vôd na flyšových horninách (ÚPO, 2016).

Geodynamické javy

Geodynamické javy ako rozhodujúce súčasné reliéfovotvorné procesy spôsobujú zmeny štruktúry horninového prostredia, pôd, reliéfu a hydrogeologických pomerov, ako aj celkovú zmenu kvality životného prostredia. Mnohé z nich môžu byť vyvolané alebo aktivizované aj činnosťou človeka. Medzi geodynamické javy patria zosuvné javy (svahové poruchy), výmoľová erózia, veterná erózia, presadanie zemín. Prúdivá sila tokov podmieňuje fluvialne procesy, kde dochádza k odnosu alebo naopak k usádzaniu materiálu. Ďalej voda pôsobí aj na vápencový podklad pohorí, kde vznikajú krasové javy – jaskyne, závrty, škrapy a iné. Eolické procesy sú spôsobené rušivým vplyvom vetra, v riešenom území sú zanedbateľné, podobne ako vplyv kryogénnych procesov

2.6. OBYVATELSTVO

V obci žije viac ako 92,13 % obyvateľov so slovenskou národnosťou. Celkovo viac ako 80 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Nesluša v roku 2022.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Nesluša (rok 2022)						
	spolu	ženy	0-14	65+	15-65	
obec Nesluša	3219	1600	543	492	2184	

Zdroj: Štatistický úrad SR, 2022,

V roku 2022 žilo v obci celkovo 3219 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 1600 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 2184. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Nesluša podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania heterogénna s 1 dominantným vierovyznaním (80,39 % rímskokatolícke vierovyznanie). Pri 7,84 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 9,19 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania		
Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	2544	80,38
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	19	0,6
Gréckokatolícka cirkev	15	0,47
Reformovaná kresťanská cirkev	2	0,06
Pravoslávna cirkev	3	0,09
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	19	0,6
iné	24	0,76
bez vyznania	291	9,19
nezistené	248	7,84
Spolu	3165	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,13 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rómska	4	0,13
Česká	10	0,32
Nemecká	1	0,03
Moravská	1	0,03
Ostatné	7	0,22
Nezistené	226	7,14
Spolu	3165	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Kysucké Nové Mesto je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 30991 obyvateľov slovenskej národnosti. Postupne klesá počet obyvateľov českej (165) a moravskej (3) národnosti. Ostatné národnosti sú sledovanom období relatívne stabilné. Výrazne klesol počet obyvateľov ukrajinskej národnosti.

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

Ok. K. N. Mesto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	33260	33241	33158	33088	33062	32963	32938	32890	32890	32654	32552
Slovenská	31395	31473	31416	31367	31370	31287	31297	31273	31289	31066	30991
Maďarská	16	16	16	17	19	18	18	18	18	22	20
Rómska	94	93	93	93	93	93	93	93	93	10	10
Rusínska	3	3	3	3	3	3	3	3	3	7	7
Ukrajinská	21	21	21	21	20	20	20	20	19	13	13
Česká	183	206	210	215	215	217	210	210	211	165	165
Nemecká	9	12	12	12	13	13	15	15	16	4	7
Poľská	12	25	25	25	27	29	29	29	29	15	15
Ruská	4	4	4	4	4	4	4	4	4	5	5
Židovská	1	1	1	1	1	1	1	1	1	5	5
Moravská	10	11	11	12	12	12	12	12	12	3	3
Bulharská	3	3	3	3	3	11	15	15	15	4	5
Sliezska	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0
Grécka	1	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0
Rumunská	0	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
Rakúska	4	3	3	2	2	3	3	4	4	4	4
Vietnamská	7	7	8	8	8	8	8	8	11	10	8
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2
Iná a nezistená	1497	1362	1331	1304	1271	1242	1207	1181	1161	1308	1281

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

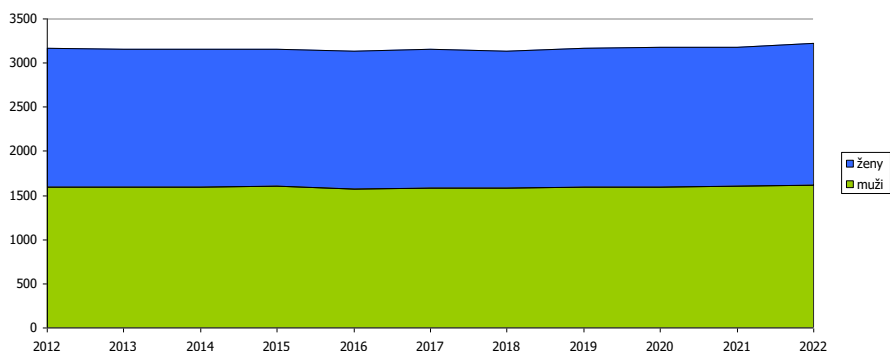
Demografia

Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Nesluša bol zaznamenaný naopak nárast počtu obyvateľov (z dôvodu blízkej alokácie pri okresnom meste Kysucké Nové Mesto a krajskom meste Žilina).

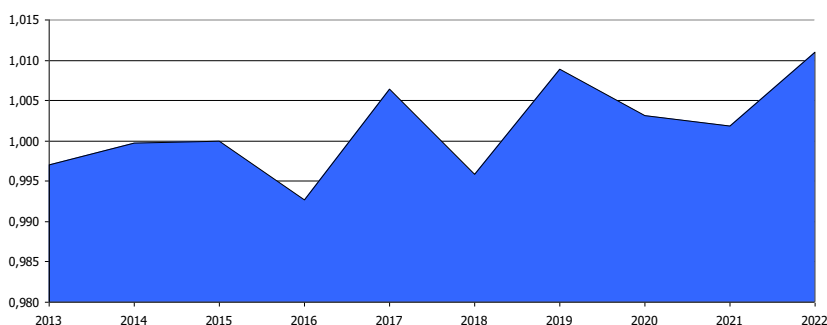
Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)

o. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
k 1.1.	3181	3167	3157	3156	3156	3133	3153	3140	3168	3165	3184
k 30.6.	3174	3162	3157	3156	3145	3143	3147	3154	3173	3175	3202
k 31.12.	3167	3157	3156	3156	3133	3153	3140	3168	3178	3184	3219
muži	1598	1598	1596	1601	1577	1580	1583	1592	1595	1606	1619
ženy	1569	1559	1560	1555	1556	1573	1557	1576	1583	1578	1600
Index	-	0,997	1,000	1,000	0,993	1,006	0,996	1,009	1,003	1,002	1,011
Priemer Ix											1,002

Zdroj: ŠÚSR, 2012-2022, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien
 Zdroj: ŠÚSR, 2012-2022, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci
 Zdroj: ŠÚSR, 2012-2022, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov vzrástol o 52 (1,64 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 1,002, čo predstavuje priemerný ročný nárast o 0,149 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2023, kedy vzrástol počet obyvateľov o 35 osôb. K roku s najnižším nárastom obyvateľstva patrila rok 2021, kedy vzrástol počet obyvateľov o 6. V roku 2019 bol zaznamenaný nárast o 28 obyvateľov. V obci žije väčší počet mužov ako žien.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Kysucké Nové Mesto, ako aj prirodzený prírastok v obci Nesluša.

Prirodzený prírastok											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
O. Nesluša											
okr. Kys. N. Mesto HMPP	0,39	-0,21	-1,36	-1,42	0,06	-2,09	1	-0,43	-2,04	-2,17	-2,45
prirodzený prírastok	-19	-6	-13	-7	-14	-2	-4	1	-10	-11	-3
hrubá miera pr. príř.	-5,99	-1,9	-4,12	-2,22	-4,45	-0,64	-1,27	0,32	-3,15	-3,47	-0,94

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v okrese počet zomrelých obyvateľov v roku 2012, 2016, 2019 a 2018 sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený úbytok bol zaznamenaný v roku 2020, 2021 a 2022. V obci došlo k najväčšiemu úbytku v roku 2012, 2016 a 2014 - 19, -14 a -13.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Nesluša. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2018, kedy hrubá miera dosiahla 11,02. Do roku 2022 klesol tento počet na 8,43. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2021 a to 46 osôb.

Počet živonarodených											
O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	9,55	10,26	8,77	9,3	10,28	9,09	11,02	9,87	9,61	11,48	8,43
narodení	29	25	33	30	27	28	33	40	29	46	32
živonarodení	29	25	33	30	27	28	33	40	29	46	32
hrubá miera živorod.	9,14	7,91	10,45	9,51	8,59	8,91	10,49	12,68	9,14	14,49	10

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na vyššej priemernej úrovni, ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v roku 2016 a 2019.

Počet potratov											
O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	2,28	1,8	2,44	2,11	2,42	2,09	2,31	2,07	2,01	1,99	1,66
potratovosť	7	8	10	6	11	4	6	11	7	7	7
hrubá miera potratovosti	2,21	2,53	3,17	1,9	3,5	1,27	1,91	3,49	2,21	2,21	2,19
index potratovosti	24,14	32	30,3	20	40,74	14,29	18,18	27,5	24,14	15,22	21,88
ukončené tehotenstvá	36	33	43	36	38	32	39	51	36	53	39
hrubá miera uk. tehot.	11,34	10,44	13,62	11,41	12,08	10,18	12,39	16,17	11,35	16,7	12,18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 10,05 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V obci Nesluša možno sledovať rastúci aj klesajúci trend (v poslednom období cca. 5 rokov relatívne stabilný). V roku 2012 bolo evidovaných 15,12 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2021 to bolo 10,93. V roku 2021 to bolo 17,96 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	9,16	10,47	10,12	10,72	10,22	11,18	10,02	10,3	11,64	13,65	10,89
zomretí	48	31	46	37	41	30	37	39	39	57	35
hrubá miera úmrtnosti	15,12	9,8	14,57	11,72	13,04	9,55	11,76	12,37	12,29	17,96	10,93

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok pozitívny trend. Pozitívny vývoj súvisí s blízkou alokáciou obce Nesluša bezprostredne pri okresnom meste Kysucké Nové Mesto. V roku 2019, až 2022 presahoval počet prisťahovaných počet vystáňovaných o 27, 20, 30 a 38 osôb. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2022.

Saldo sťahovania											
O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	-2,07	-0,36	-1,14	-0,69	-0,85	-0,91	-1,76	-1,03	2,04	0,8	-0,67
migračné saldo	5	-4	12	7	-9	22	-9	27	20	30	38
hr. miera migr. salda	1,58	-1,27	3,8	2,22	-2,86	7	-2,86	8,56	6,3	9,45	11,87

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Nesluša. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva

O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
prist'ahovaní	37	32	50	54	46	46	52	60	50	59	72
vyst'ahovaní	32	36	38	47	55	24	61	33	30	29	34

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V sledovanom období počet vyst'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2018 - celkovo až 61 vyst'ahovaných. V roku 2022 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 34. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2022, kedy sa do obce prist'ahovalo celkovo 72 obyvateľov. V roku 2019 sa do obce prist'ahovalo 60 osôb.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období len kladnú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)

O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	3,73	3,31	4,01	4,56	5,56	4,66	5,01	5,01	3,77	4,9	5,03
celkový prírastok	-14	-10	-1	0	-23	20	-13	28	10	19	35
hrubá miera celk. pr.	-4,41	-3,16	-0,32	0	-7,31	6,36	-4,13	8,88	3,15	5,99	10,93

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2022, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 35. K celkovému úbytku v obci počas sledovaného obdobia došlo v roku 2012, 2013, 201, 2016 a 2018.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Nesluša. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2012 pripadalo 1,65. Do roku 2022 bol ich počet na hodnote 1,84.

Počet sobášov

O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	1,65	2,11	2,11	1,36	1,63	2,06	1,97	1,61	1,4	1,59	1,84
sobášnosť	10	12	9	13	13	17	13	18	8	21	13
hrubá miera sobášnosti	3,15	3,8	2,85	4,12	4,13	5,41	4,13	5,71	2,52	6,62	4,06

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci výrazne vyššia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2021. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pod úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2018 - 12.

Počet rozvodov

O. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
okr. Kys. N. Mesto HM	1,65	2,11	2,11	1,36	1,63	2,06	1,97	1,61	1,4	1,59	1,84
rozvodovosť	6	6	6	4	3	2	12	4	2	1	3
hrubá miera roz.	1,89	1,9	1,9	1,27	0,95	0,64	3,81	1,27	0,63	0,32	0,94

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je nad úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k nárastu hustoty obyvateľstva. V roku 2012 dosiahla hustota hodnotu 124,57 a do roku 2022 stúpila na hodnotu 125,65.

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
O. Nesluša											
SR	110,28	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78
okr. Kysucké N. Mesto	191,66	191,44	191,15	190,71	190,43	190,07	189,72	189,51	189,37	188,14	187,72
O. Nesluša	124,57	124,1	123,89	123,87	123,41	123,36	123,49	123,79	124,53	124,59	125,65

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

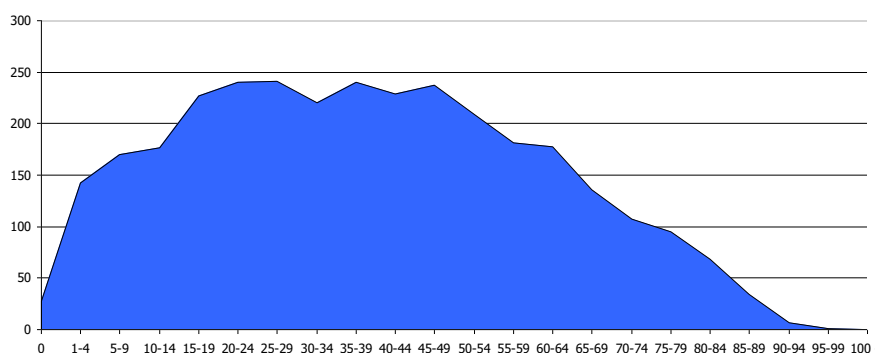
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	3167	3157	3156	3156	3133	3153	3140	3168	3178	3184	3219
0	28	26	33	28	27	29	33	41	29	47	31
1-4	142	133	123	122	111	107	107	115	131	138	162
5-9	170	176	181	178	172	178	159	155	152	152	157
10-14	177	172	172	168	174	168	175	176	178	181	193
15-19	227	205	201	200	186	179	175	176	169	174	171
20-24	240	244	242	224	210	224	205	200	199	189	185
25-29	241	248	230	252	249	237	237	235	214	210	225
30-34	220	233	243	236	240	242	242	233	251	256	245
35-39	240	219	209	214	215	223	236	248	254	247	241
40-44	229	229	246	245	244	235	217	211	214	215	229
45-49	237	245	238	237	242	228	231	243	249	249	240
50-54	209	207	225	226	217	234	249	246	243	240	230
55-59	181	184	191	189	205	209	209	223	217	213	219
60-64	178	176	165	178	176	178	173	176	176	193	199
65-69	136	144	149	144	155	162	157	151	162	159	163
70-74	107	111	109	120	116	118	128	129	123	124	132
75-79	95	88	88	86	86	89	93	87	97	93	86
80-84	68	70	67	69	64	64	62	66	61	55	63
85-89	34	36	28	26	30	36	35	43	44	39	35
90-94	7	10	13	11	11	12	14	10	10	10	12
95-99	1	1	3	3	3	0	2	3	4	0	1
100 -	0	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

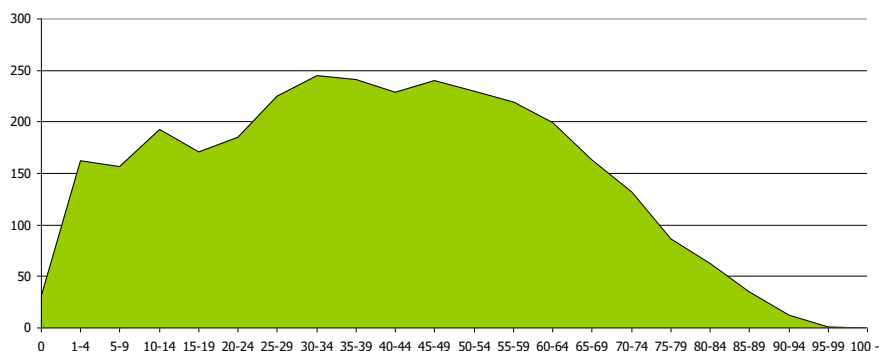
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 50 - 69. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Nesluša.

Veková štruktúra obyvateľstva

2012

2022

Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k ďalšiemu nárastu počtu obyvateľov hlavne v predproduktívnom, produktívnom a poproduktívnom veku. Do roku 2033 by mal celkový počet obyvateľov stúpnuť na 3232 obyvateľov. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 30 do 39.

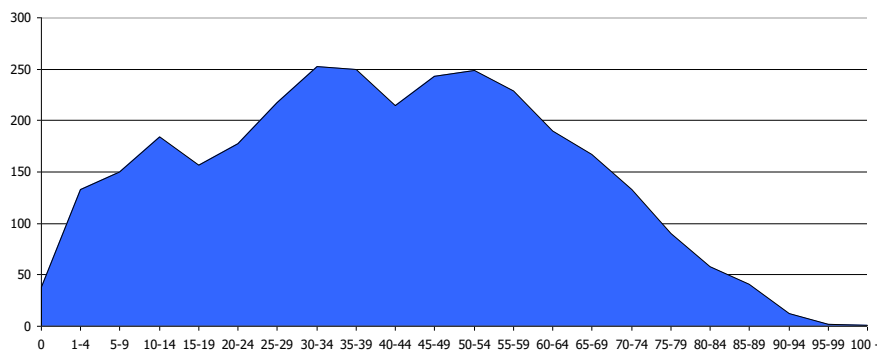
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Spolu	3190	3194	3198	3203	3207	3211	3215	3220	3224	3228	3232
0	38	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49
1-4	133	134	136	137	138	139	140	141	142	144	145
5-9	150	147	144	141	138	136	133	130	127	125	122
10-14	184	185	187	188	190	191	192	194	195	196	198
15-19	157	152	147	142	137	132	127	121	116	111	106
20-24	178	172	165	159	153	147	141	135	129	122	116
25-29	217	214	211	208	205	202	199	196	193	190	187
30-34	253	255	257	259	262	264	266	268	270	272	275
35-39	250	253	256	259	262	266	269	272	275	278	281
40-44	215	213	211	208	206	204	202	199	197	195	193
45-49	243	244	245	245	246	246	247	248	248	249	249
50-54	249	253	256	259	263	266	269	273	276	279	282
55-59	229	233	237	241	245	249	253	258	262	266	270
60-64	190	192	193	195	197	199	201	202	204	206	208
65-69	167	169	171	173	176	178	180	182	185	187	189
70-74	133	136	138	140	142	145	147	149	151	154	156
75-79	90	91	91	91	91	91	91	91	91	91	91
80-84	58	57	56	55	54	53	52	51	50	49	48
85-89	41	42	43	44	45	45	46	47	48	49	50
90-94	12	12	12	12	12	13	13	13	13	13	13
95-99	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
100 -	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

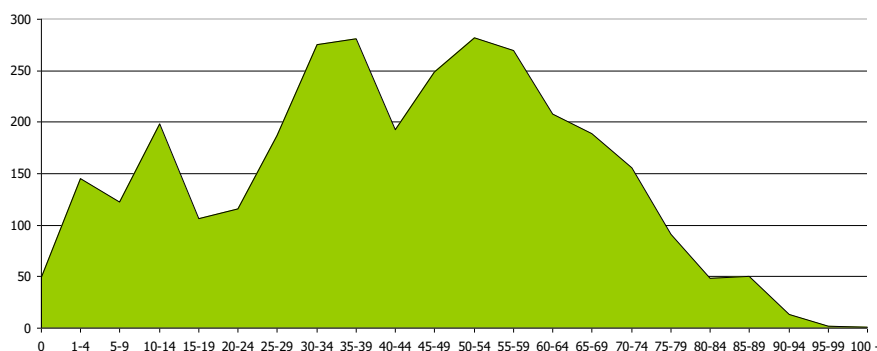

Prognózaná veková štruktúra obyvateľstva

2023

2033

Ďalšie demografické charakteristiky

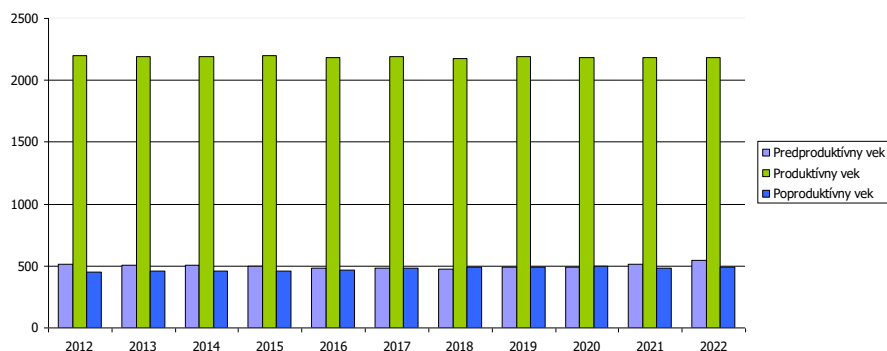
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v poproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 44 obyvateľov. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 26 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal okles o 18.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Predproduktívny vek	517	507	509	496	484	482	474	487	490	518	543
Produktívny vek	2202	2190	2190	2201	2184	2189	2174	2191	2186	2186	2184
Poproduktívny vek	448	460	457	459	465	482	492	490	502	480	492

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

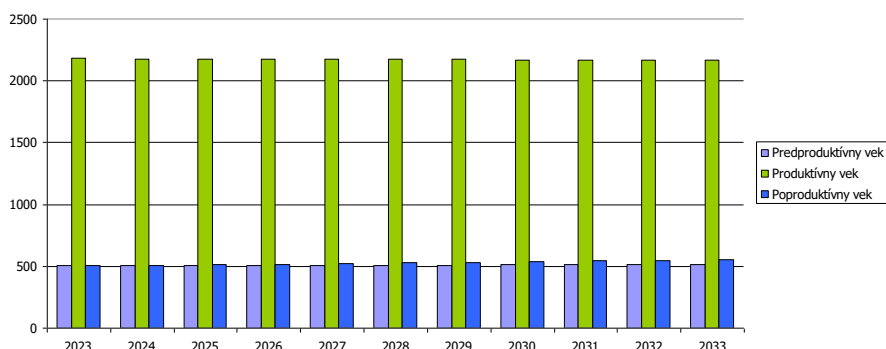
Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách predproduktívneho a poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2033.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2033

Do roku 2033 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine poproduktívneho a predproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 47 obyvateľov. V prípade obyvateľov produktívneho veku sa predpokladá pokles o 14.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2032

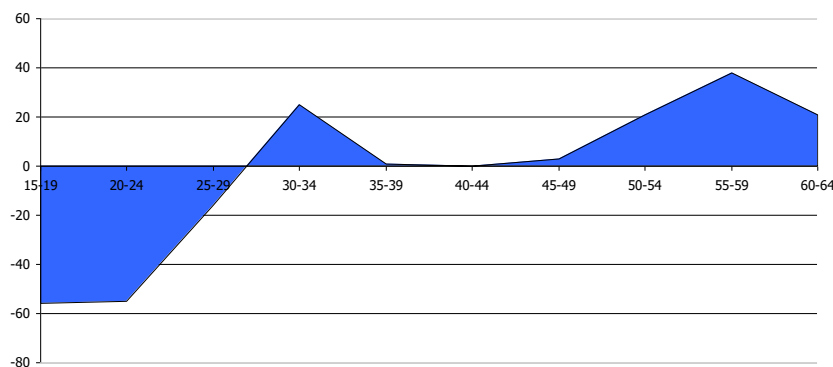
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Predproduktívny vek	505	506	507	508	509	510	510	511	512	513	514
Produktívny vek	2181	2179	2178	2177	2175	2174	2173	2171	2170	2169	2167
Poproduktívny vek	504	509	513	518	523	528	532	537	542	547	551

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 30 do 34 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 19 rokov. Pokles v medziročnom porovnaní 2012 až 2022 bol zaznamenaný v skupine 15 až 29 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2012 a 2022

Vek	2012	2022	rozdiel 2022 -2012
15-19		171	-56
20-24	240	185	-55
25-29	241	225	-16
30-34	220	245	25
35-39	240	241	1
40-44	229	229	0
45-49	237	240	3
50-54	209	230	21
55-59	181	219	38
60-64	178	199	21

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 92,13 %.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	2916	92,13	
Rómska	4	0,13	
Česká	10	0,32	
Nemecká	1	0,03	
Moravská	1	0,03	
Ostatné	7	0,22	
Nezistené	226	7,14	
Spolu	3165		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Kysucké Nové Mesto je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 30991 obyvateľov slovenskej národnosti. Postupne klesá počet obyvateľov českej (165) a moravskej (3) národnosti. Ostatné národnosti sú sledovanom období relatívne stabilné. Výrazne klesol počet obyvateľov ukrajinskej národnosti.

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - s maturitou - 25,66 % a so stredným odborným učňovským (22,84 %). Obyvatelia s vysokoškolským vzdelaním boli zastúpení 11,9 %. Obyvatelia so základným vzdelaním boli zastúpení 19,37 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012			
dosiahnuté vzdelanie	počet	%	
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	332	10,49	
základné	613	19,37	
stredné odborné učňovské (bez maturity)	723	22,84	
úplné stredné (s maturitou)	812	25,66	
vyššie odborné vzdelanie	169	5,34	
vysokoškolské	351	11,9	
bez školského vzdelania (15+ rokov)	8	0,25	
nezistené	157	4,96	

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2018 - 19 klesajúci trend. V roku 2019 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nezamestnaná spolu	259	268	271	204	141	114	75	78	147	111	106
Nezamestnaní ženy	104	111	118	109	70	59	43	44	80	60	56
% miera nezamest.	11,76	12,24	12,37	9,27	6,46	5,21	3,45	3,56	6,72	5,08	4,85

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Nezamestnanosť aj v obci mala za posledných 5 rokov nevyrovnaný trend. Najvyšší nárast za posledných 5 rokov nastal v roku 2020 (147). Od tohto roku možno pozorovať klesajúcu tendenciu. V roku 2022 bolo v obci Nesluša 106 nezamestnaných.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Slovenská republika	14,44	13,50	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,90
Kraj Žilinský	12,79	12,51	10,91	8,86	6,92	4,70	4,04	3,96	6,53	5,32	4,63
Okres Kysucké N.Mesto	15,14	14,23	12,28	9,97	7,88	4,54	4,13	4,74	7,60	6,36	5,31
Muži	13,83	13,28	11,75	8,71	6,60	3,76	3,40	3,88	6,53	5,68	4,43
Ženy	17,04	15,53	13,00	11,72	9,60	5,57	5,11	5,88	8,98	7,20	6,41

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2022 dosiahla úroveň 6,41 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2012 (13,83 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 25 - 34 a skupinu od 15 do 24 rokov. V tejto skupine podiel mierne výrazne klesá. K zníženiu podielu dochádza v prípade skupiny od 55 rokov, kedy do roku 2022 klesol podiel na 10,1 %.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách											
Okr. Kys. N. Mesto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
15-24	28,7	24,9	19,5	22,8	18,9	15,6	18,8	17,2	3,8	17,3	21,7
25-34	22,3	26,7	33,7	19,8	16,8	14,9	34,8	28,1	38,0	31,2	34,1
35-44	20,3	18,1	13,4	25,9	17,5	24,8	9,8	6,3	20,3	17,9	15,9
45-54	17,1	21,4	19,9	22,8	30,8	31,2	31,3	25,0	35,4	18,5	18,8
55+	11,6	8,9	13,8	9,1	16,8	13,5	5,4	23,4	2,5	15,0	10,1

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. V prípade regiónu ide hlavne o krátkodobú nezamestnanosť do 3 mesiacov.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Kysuckom Novom Meste, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktívnych prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel, obchod, vzdelávanie a verejná správa. Od roku 2012 sa podiel priemyslu na zamestnaní zvýšil (65,5 %). Najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu (9,3 %) a vzdelávania (6,3 %).

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE v %											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Poľnohospod., lesníctv...	0,5	0,4	0,5	0,5	0,7	0,8	1,2	1,7	1,6	1,8	1,9
Priemysel spolu	36,9	59,0	60,1	61,5	62,4	64,6	63,5	66,5	71,5	65,2	65,5
Priemyselná výroba	32,7	56,5	58,8	60,0	60,3	62,6	61,6	64,9	70,1	63,6	63,9
Dodávka elektriny, plynu,	3,6	2,1	1,1	1,2	1,6	1,6	1,5	1,2	1,0	1,1	1,0
Dodávka vody; čistenie a ...	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,8	1,1
Stavebníctvo	4,1	3,6	3,0	1,7	2,1	0,8	0,6	0,6	0,6	1,0	1,1
Veľkoobchod a maloobch...	15,3	10,9	13,6	12,1	10,1	10,8	11,0	10,5	6,8	9,7	9,3
Doprava a skladovanie	1,5	0,9	0,8	0,9	2,4	2,1	2,0	1,7	1,5	2,8	2,1
Ubytovacie a stravovacie...	4,8	1,4	2,4	3,4	3,4	3,0	3,1	1,9	1,7	3,6	3,0
Finančné a poisťovacie ...	0,5	0,3	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,1	0,2
Činnosti v oblasti nehn...	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Odborné, vedecké a tec...	2,3	1,6	1,4	1,4	1,5	1,5	1,4	1,8	1,9	2,3	1,2
Administratívne a podp...	3,7	2,6	2,8	1,6	1,3	1,0	1,5	1,6	2,9	1,1	1,1
Verejná správa a obrana...	5,9	4,4	3,3	4,5	3,7	3,5	3,6	3,2	2,6	3,7	4,2
Vzdelávanie	15,4	10,9	8,9	8,9	8,8	8,1	8,2	7,0	5,7	5,1	6,3
Zdravotníctvo a sociálna...	2,5	1,0	1,0	1,0	0,9	0,8	1,0	1,0	0,9	1,0	1,5
Umenie, zábava a rekr...	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,4	0,3	0,3
Ostatné činnosti	1,8	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v krajskom meste Žilina. Pracovné príležitosti sa priamo v obci nachádzajú v obmedzenej miere. Časť obyvateľov je zamestnaných v okrese meste Kysucké Nové Mesto.

2.8. BÝVANIE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1946 až 1960. Najmenej bytov bolo vybudovaných do roku 1919 a v rokoch 2011 a neskôr.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	56	4,43
1919 - 1945	177	14,1
1946 - 1960	312	24,7
1961 - 1980	380	30,9
1981 - 2000	134	10,61
2001 - 2010	81	6,41
2011 - 2015	59	4,67
2016 a neskôr	59	4,67
nezistené	5	0,4
Domy spolu	1263	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 1105 (87,49 %) a ostatné - 46 (3,64 %) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	1105	87,49

bytový dom	4	0,32
polyfunkčná budova	5	0,4
ostatné budovy na bývanie	58	4,59
neskolaudovaný rodinný dom	2	0,16
núdzový objekt neurčený na bývanie	40	3,17
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	3	0,24
ostatné	46	3,64
nezistený	0	0

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Nesluša najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 4 a následne s 3 obytnými miestnosťami. Okolo 11,48 % tvorili byty s 2 a 11,25 % s 6 + obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytňou miestnosťou boli zastúpené v počte 130.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	130	10,90
2 obytné miestnosti	148	11,48
3 obytné miestnosti	302	23,43
4 obytné miestnosti	317	24,59
5 obytných miestností	242	18,77
6 a viac obytných miestností	145	11,25
Nezistené	5	0,39
Byty spolu	1289	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 460 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody mali 13 domov. Bez pripojenia na vodovod sa v obci byty nachádzali v počte 52.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	460	36,42
v dome - vlastná	728	57,64
mimo domu - z verejnej siete	3	0,24
mimo domu - vlastná	13	1,00
bez prípojky	52	4,12
nezistený	7	0,55
Domy spolu	1263	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Až 613 domov bolo napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 28,66 % domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	362	28,66
prípojka na kanalizačnú sieť	613	48,54
domáca čistička odpadových vôd	23	1,82
bez kanalizácie	260	20,59
nezistený	5	0,4
Domy spolu	1263	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Dažďové odpadové vody v súčasnosti sú odvádzané systémom cestných priekop do vodných tokov. Súčasný stav v odvádzaní dažďových odpadových vôd je čiastočne vyhovujúci.

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výroba a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2022 bol ich počet 276.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fyz. osoby – podnik.	263	271	255	231	231	241	232	264	248	267	291
Živnostníci	244	250	234	220	221	232	214	247	234	256	276

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 75 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 69 ziskových a 6 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Nesluša	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Právnické osoby spolu	47	49	57	45	50	61	68	70	77	72	75
Práv. osoby ziskové	33	36	40	43	46	54	61	62	71	64	69
Práv. osoby neziskové	14	13	17	2	4	7	7	8	6	8	6

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Nesluša, ktorá je začlenená do okresu Kysucké N. Mesto, kraj Žilinský. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 934,2 ha, z čoho orná pôda zaberá 112,6 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 779,1 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere veľmi mierne klesá. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 36,7 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Nesluša											
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
% z celkovej výmery	36,8	36,8	36,8	36,8	36,8	36,7	36,7	36,7	36,7	36,7	36,7
Poľnohosp. pôda	937,8	937,4	936,8	938,5	937,0	936,3	935,9	934,9	934,7	934,4	934,2
- orná pôda	113,8	113,7	113,6	113,5	113,5	113,1	113,0	112,9	112,8	112,7	112,6
- záhrada	43,4	43,4	43,3	43,3	43,1	43,1	43,0	42,2	42,2	42,2	42,1
- ovocný sad	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

- trvalý trávny porast 780,2 780,0 779,7 781,4 780,0 779,9 779,6 779,5 779,4 779,2 779,1
 Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky a viacročné krmoviny.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Zrniny spolu	2,12	2,36	1,22	1,6	2,33	3,33	2,38	3,65	2,83	2,59	1,79
Obilniny	2,12	2,36	1,22	1,00	2,58	3,76	2,37	3,01	3,06	3,18	1,54
Zemiaky	9,34	8,34	10,37	10,31	14,38	16,33	13,69	5,12	8,27	8,95	9,26
Viacročné krmo.	2,67	3,72	5,05	4,08	5,46	4,18	5,48	3,96	4,69	4,46	5,11

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Kysucké Nové Mesto. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hydiny a hovädzieho dobytku.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Okr. K. N. Mesto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
A	35,9	32,5	33,4	33,1	32,9	34,6	35,7	35,0	42,6	48,6	52,0
B	15,2	14,6	16,1	17,0	15,3	15,9	15,9	14,6	18,2	20,5	21,5
C	51,3	50,7	54,5	38,7	31,3	29,2	31,0	32,9	34,0	31,5	34,1
D	13,8	10,6	14,0	11,2	13,9	12,0	12,6	11,0	6,4	13,1	16,2
E	3939,2	3080,8	11494,4	4104,9	3963,0	4539,2	3584,3	4315,3	4114,0	4118,2	4122,4
F	3390,0	2659,1	3424,6	2749,6	3410,5	2941,7	3084,6	2690,5	2842,2	2797,7	2753,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Prírodné podmienky v k.ú. Nesluša sú málo priaznivé pre poľnohospodársku výrobu. Zhodnotenie vložených investícií je oproti iným regiónom nízke. Poľnohospodárska výroba sa preto veľmi redukovala. V intraviláne obce je malý areál poľnohospodárskej výroby, ktorý obsahuje sociálnu budovu, maštal, senník, sklad a 2 silážne jamy. Poľnohospodárska výroba je zameraná na chov hovädzieho dobytku (dobytkov bez trhovej produkcie). V maštali je ustajnených 30 kusov. Najbližší rodinný dom je od maštale vzdialený 80 m. V blízkosti areálu nenavrhujeme nové obytné plochy. Je možné zvýšiť počet ustajnených zvierat. Pôdu v blízkosti intravilánu obhospodarujú drobní užívatelia. Časť poľnohospodárskej pôdy ostáva neobhospodarovaná (ÚPO, 2016).

Lesné hospodárstvo

Pre všetky lesy v katastrálnom území boli vypracované plány starostlivosti o lesy, v ktorých sú uvedené údaje o plochách, zásobách lesných porastov a výchovných a ťažbových úlohách. Lesy v katastrálnom území Nesluša sú významnou zložkou životného prostredia, poskytujú pracovné príležitosti pre obyvateľov obce priamo pri pestovných, lesoochranárskych a ťažbových činnostiach a nepriamo pri prvotnom spracovaní dreva na piliarske výrobky. Sú významným zdrojom príjmov vlastníkov lesov. Neslušské lesy spolu s poľnohospodárskou pôdou tvoria dobre zazverený poľovný revír. Sú popretkávané turistickými chodníkmi a v zime vyhľadávanými lyžiarskymi bežeckými trasami. Z lesníckeho hľadiska patrí územie do lesnej oblasti č. 23 – Javorníky. Semenárska oblasť pre zber semená lesných drevín je pre smrek - 2, pre jedľa 1, pre buk - 2, pre borovicu - 1 a pre smrekovec - 4. To znamená, že na tomto území možno zalesňovať len sadenicami, pochádzajúcimi zo semena z uvedených oblastí Slovenska. Celé územie patrí podľa Nariadenia vlády č. 13/1987 Zb. do Chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd Beskydy a Javorníky. Lesy tohto územia majú vysokú retenčnú schopnosť – zadržujú dažďovú vodu a rovnomerne celý rok ňou zásobujú potoky a bystriny. Lesné porasty sú z typologického hľadiska zaradené do hospodárskych lesných typov 411 - Živné bučiny a 511 - Živné jedľové bučiny na prevažne flyšovom podklade. Humifikácia je priaznivá, rozklad opadu je pravidelný, nedochádza k jeho hromadeniu. Najčastejšou formou humusu je typický mull, priaznivý pre prirodzenú obnovu drevín. Hlavné dreviny pôvodných porastov - buk, jedľa a smrek vytvárali stabilné a vysokoprodukčné ekosystémy. Vtrúsené boli cenné listnáče - javor horský a brest horský, z

ihličnatých drevín sa ojedinele vyskytoval smrekovec opadavý. V súčasných porastoch sa zmenil vzájomný pomer zastúpenia hlavných drevín, prevažne v prospech smreka. Porasty si udržali vysokú produkčnú schopnosť, ale sú menej rezistentné voči biotickým aj abiotickým škodlivým činiteľom (ÚPO, 2016).

Maloobchod a služby

Na území obce sa nachádza 5 predajní s potravinami. Predajne potravín: Potraviny Horný koniec, Potraviny pod lyžiarskym vlekom, Potraviny Droščáková, Potraviny Koruna, Potraviny COOP Jednota v centre. Z hľadiska optimálnej dostupnosti sa javí potreba zriadiť 1 predajňu potravín na Dolnom konci. V obci sú prevádzky týchto nevýrobných služieb: kaderníctvo v objekte zdravotného strediska a v centre obce, pohrebné služby. V obci sú prevádzky týchto výrobných služieb: DESTAV s.r.o. (stavebné a búracie práce), DOMAT (inštalácie plynu, vody, kúrenia), 2 Stolárstva.

Priemysel

V k.ú. obce Nesluša sa nachádzajú tieto výrobné prevádzky: Píla v strede obce (starý mlyn) porez guľatiny, obklady, Obecná píla Rudinská porez guľatiny 0,24, VAR met s.r.o. prevádzka kovovýroba kovovýroba 0,66, Interstyle s.r.o. výroba nábytku 0,39. Väčšina výrobných prevádzok je zameraná na spracovanie dreva z miestnych lesov. Píla v strede obce (starý mlyn) je v obytnom území nevhodná prevádzka. Obec nepožaduje nové plochy pre rozvoj výroby (ÚPO, 2016).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

V obci sa nachádza materská škola a základná škola.

Materská škola

Materská škola v Nesluši je štvortriedna. S účinnosťou od 01.09.2021 je elokovaným pracoviskom Základnej školy s materskou školou, Nesluša 837, ktorá je rozpočtovou organizáciou s právnou subjektivitou.

Materská škola pracuje podľa vlastného školského vzdelávacieho programu „So slnečnými lúčmi poznávame svet“, ktorý je vypracovaný podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie. Materská škola poskytuje spravidla celodennú starostlivosť deťom od troch do šesť rokov (vo výnimočných a odôvodnených prípadoch i deťom mladším). Okrem toho poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu (deťom matiek na materskej dovolenke, prípadne deťom nezamestnaných matiek, sociálne slabších rodín...).

Materská škola poskytuje deťom predprimárne vzdelávanie a zabezpečuje všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho individuálnymi potrebami. Hlavnou výchovno-vzdelávacou činnosťou je hra. Snažíme sa deťom vytvoriť prostredie, v ktorom získajú nové vedomosti, zručnosti a spôsobilosti a budú sa v ňom cítiť bezpečne a šťastne. Materská škola ponúka deťom i krúžkové činnosti: tanečný krúžok v spolupráci so ZUŠ v Kysuckom Lieskovci, futbalový krúžok, oboznamovanie sa s anglickým jazykom.

Materská škola je štvortriedna. Tri triedy sú umiestnené na prvom poschodí a jedna v prístavbe MŠ. Triedy majú stabilnú spálňu. Kapacita materskej školy je 88 detí. WC na prvom poschodí, ktoré má 10 umývadiel a 12 detských záchodov je spoločné pre tri triedy. Triedy toto zariadenie využívajú v časovo upravenom harmonograme. Trieda v prístavbe má vlastné WC (5 umývadiel a 5 detských záchodov).

Deti sa stravujú v školskej jedálni, ktorá sa nachádza na prízemí v jednej budove s materskou školou. Deti MŠ majú v jedálni vyhradenú samostatnú časť.

Vnútorne a vonkajšie priestory sú vybavené zariadením primeraným vývinovým osobitostiam detí predškolského veku. Záhrada – školský dvor je vybavený pieskoviskom, drevenými lavičkami, záhradnými hračkami a umelým ihriskom a časťou s preliezkami. Materská škola využíva na pohybové aktivity a krúžkovú činnosť detí i telocvičňu ZŠ a vonkajšie umelé ihrisko ZŠ (10.5.2023, <https://msneslusa.webnode.sk/o-nas/>).

Materská škola je rozdelená do 4 tried v ktorých vyučuje 7 učiteliek. V roku 2021 bolo evidovaných v materskej škole 90 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2011 do roku 2021.

Materská škola											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MŠ spolu - deti	84	81	75	77	77	77	83	89	89	88	87
MŠ - štátne - triedy	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
MŠ - štátne - učitelia	8	8	8	8	8	8	8	9	10	7	7

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Základné školstvo

V obci sa nachádza plnoorganizovaná základná škola. Základná škola je rozdelená do 14 tried v ktorých vyučuje 20 učiteľov. V roku 2022 bolo evidovaných v základnej škole 252 žiakov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2011 do roku 2021.

Základná škola											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - žiaci	214	213	216	219	232	242	238	244	235	244	240
ZŠ - štátne - triedy	13	13	13	11	11	13	14	13	13	14	14
ZŠ - štátne - učitelia	18	18	17	16	19	20	18	19	20	20	20

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Škola má 19 učební, z toho 1 odbornú učebňu informatiky, 1 jazykovú učebňu, 1 odbornú učebňu na techniku, 1 odbornú učebňu biológie a chémie, 2 herne pre oddelenia školského klubu detí. V areáli školy sa nachádzajú 2 telocvične, 2 ihriská s umelou trávou. Vo vedľajšej budove sa nachádza školská jedáleň a 4 triedy pre deti materskej školy. Škola má k dispozícii množstvo moderných pomôcok. Zastaralé a opotrebované sa postupne vyradzujú a nahrádzajú novými. Škola vlastní 14 interaktívnych tabúl s príslušnou didaktickou technikou a softvérom a 1 interaktívny displej. Škola má školský rozhlas, celoplošne zavedenú WIFI sieť pripojenia na internet. V školskom roku 2022 boli zakúpené: interaktívna podlaha, interaktívny displej, 2 notebooky, 7 tabletov, 3 keramické biele tabule s posuvným systémom a 4 pevné keramické tabule, stoličky a stoly do odbornej učebne BIO-CHE, (10.5.2023, <https://zsneslusa.edupage.org/sprava/>).

Centrum voľného času

Centrum voľného času pri ZŠ s MŠ, Nesluša 837

Počet zapísaných členov k 15.9.2022 na záujmový útvar: 218

Počet záujmových útvarov: 17

Počet členov záujmových útvarov: 250

Práca v záujmových útvarov:

Anglický krúžok, Hravá angličtina - žiaci si zlepšujú svoje komunikačné, sociálne a kooperačné zručnosti. Každé stretnutie býva venované určitej téme (škola, zdravie, šport, rodina, zamestnanie,

masmédiá, domácnosť, médiá, umenie, kultúra a iné. Aktivity sú kreatívne a zábavné. Hlavným cieľom aktivít je rozvoj slovnej zásoby a komunikácie.

Človeče, zahraj sa! - v tomto záujmovom útvare majú žiaci možnosť zlepšovať vzťahy v triede medzi spolužiakmi a zároveň oddýchnuť od školy a od učenia, učili sa spolupracovať a komunikovať a vedieť prijať prehru a radosť sa z víťazstva.

V záujmovom útvare Tretiačik si žiaci rozvíjajú čitateľskú gramotnosť a spoznávajú rôzne aspekty pohybového a výtvarného charakteru. Didaktické hry sú zamerané na slovenský jazyk a matematiku. Žiaci sa zoznamujú s rôznymi druhmi výtvarných techník. Vytvárajú výrobky z papiera, odpadového materiálu, textilu, plastelíny a zároveň si pritom rozvíjajú fantáziu, jemnú motoriku rúk, farebné čítanie. Pohybové aktivity prebiehajú zväčša v telocvični, ale i na školskom dvore, kde sa žiaci oboznamujú s rôznym náradím, náradím a so sezónnymi hrami.

Keramicko-tvorivý - žiaci modelujú z hliny, glazúrujú, maľujú na tričku, drôtujú, odlievajú sadrové odliatky, následne ich maľujú. Oboznamujú sa s rôznymi kreatívnymi technikami.

Matematický - príprava na Testovanie 9 a prijímacie skúšky bol hlavný cieľ záujmového útvaru. Žiaci prepočítajú príklady zo všetkých tematických celkov.

Zábavníček, Zahrajko, Z každého rožka troška - cieľom stretnutí je rozvíjanie a upevňovanie vzťahov v kolektíve prostredníctvom aktivít rôzneho druhu, v triede, telocvični, alebo v okolitej prírode. Spoločné zmysluplné trávenie voľného času a príjemné chvíle prežité pri hrách, tvorení výrobkov budovalo vzťahy nielen medzi deťmi navzájom, ale aj medzi žiakmi a vedúcou ZÚ.

Školáčik - hlavná činnosť ZÚ je venovaná didaktickým hrám, ktorými upevňujú prebraté učivo SJL, MAT. Tieto vedomosti si precvičujú pomocou interaktívnych hier, súťaží a prostredníctvom nácviku dramatizácií. Deti spoznávajú turistické značky a krásnu prírodu v okolí školy. Počas zimných mesiacov trávia čas v telocvični, kde hrajú pohybové hry, cvičenie a manipuláciu s náradím, súťažili a oboznamovali sa so základmi športových hier ako je futbal, vybíjaná, basketbal a stolný tenis. Na tomto ZÚ sa venujú aj príprave darčiekov, pri príležitosti Vianoc, Dňa matiek, Dňa otcov, ktorými deti potešili svojich blízkych.

Handmade - v tomto ZÚ žiaci získavajú základy šitia, pletenia a háčkovania. Zdokonaľujú svoju motoriku. Učia sa čítať znaky a nákres háčkovania.

Šikovníček - počas ZÚ žiaci s využitím netradičných materiálov a techník, uplatňovaním vlastnej fantázie vytvárajú vlastné výrobky, darčeky, obrázky, dekorácie do interiéru.

Pohybový - ZÚ je zameraný na utužovanie triedneho kolektívu, rozvoj pohybových zručností, nácvik základných krokov spoločenských tancov.

Futbalový - žiaci sa učia základy vedenia lopty, koordinačné hry s loptou, nácvik prihrávok a základy strelby na bránu.

Florbal - žiaci získavajú základy florbalu ako držanie hokejky, postoj, vedenie loptičky. prihrávky, strelba ťahom, príklepom, útok, obranu.

Hasičský - v ZÚ sa žiaci zoznamujú s činnosťou DHZ. Žiaci sa učia spájať a rozpájať hadice, robiť údržbu hasiacej techniky. Teoreticky sa pripravujú na okresnú súťaž, ktorej sa aj zúčastňujú koncom mája (20.3.2023, <https://zsneslusa.edupage.org/sprava/>).

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálne služby v zmysle zákona NR SR č. 448/2008 o sociálnych službách z. z. v znení neskorších predpisov.

Sociálna starostlivosť je občanom poskytovaná poskytovaním rôznych sociálnych dávok, ktoré vypláca ÚPSVaR v Kysuckom Novom Meste, opatrovateľskú službu občanom na to odkázaným zabezpečuje zo zákona obec.

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Kysuckom Novom Meste. Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklopenie zdravotných ťažkostí.

Občania Nesluši žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Nesluša potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese a následne v obci Nesluša.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie											
Okres Kysucké N.Mesto	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Počet zariadení	8	8	7	8	8	8	8	7	7	7	7
P.m. k 31.12 spolu	316	282	269	261	258	257	294	218	198	221	225
P.m. v zar. pre seniorov	84	39	31	72	67	63	63	31	22	31	32
P.m. v d. soc. služ. pre PD	35	35	35	8	8	7	7	6	6	23	23
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	177	198	192	171	173	177	214	171	160	157	152

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne (10.12.2022, <https://www.bbsk.sk/socialne-sluzby>).

NázovObec	Nesluša
Adresa sídla	Nesluša 978, 02341 Nesluša
IČO	00314137
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby	1934398
Druh sociálnej služby	opatrovateľská služba

Forma poskytovania	terénna
Cieľová skupina stavom	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe
§41 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z.

Miesto poskytovania	Nesluša
Kapacita	-
Poskytovaná od	01.01.2003
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	29.09.2009

Zariadenie opatrovateľskej služby §36 zákona 448/2008

V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje sociálna služba na určitý čas plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby podľa prílohy č. 3 zákona č. 448/2008, ak jej nemožno poskytnúť opatrovateľskú službu. V zariadení opatrovateľskej služby sa poskytuje pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálna rehabilitácia, ubytovanie, stravovanie, upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva, utvárajú podmienky na úschovu cenných vecí. V zariadení opatrovateľskej služby sa zabezpečuje aj ošetrovateľská starostlivosť, ak neposkytuje zariadenie opatrovateľskej služby ošetrovateľskú starostlivosť podľa § 22 zákona č. 448/2008.

Názov	Obec Nesluša
Adresa sídla	Nesluša 978, 02341 Nesluša
IČO	00314137
Právna forma	Obec (obecný úrad), mesto (mestský úrad)
Typ poskytovateľa	obec/mesto

Sociálna služba

ID sociálnej služby	6311441
Druh sociálnej služby	zariadenie opatrovateľskej služby
Forma poskytovania	pobytová - ročná
Cieľová skupina stavom	FO s ťažkým zdravotným postihnutím alebo nepriaznivým zdravotným stavom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe
§36 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. - § 36

Miesto poskytovania	Nesluša 382, 02341 Nesluša
Kapacita	10
Poskytovaná od	01.11.2009
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	29.09.2009
Dátum výmazu z registra	-

Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života §32a zákona 448/2008

Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, v čase prípravy na trh práce alebo v čase vykonávania aktivít spojených so vstupom alebo s návratom na trh práce, poskytovaním starostlivosti o maloleté dieťa, prípravy na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole alebo v čase vykonávania zárobkovej činnosti, poskytovaním starostlivosti o

dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom. V rámci služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, výchova, zabezpečuje záujmová činnosť. Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, ak ide o dieťa do troch rokov veku alebo do šiestich rokov veku, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, sa poskytuje do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov veku dieťaťa alebo šiestich rokov veku dieťaťa, ak je dieťaťom s nepriaznivým zdravotným stavom, jedným opatrovateľom detí najviac štyrom deťom; to neplatí, ak ide o súrodencov. Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života sa poskytuje terénnou formou sociálnej služby alebo ambulantom sociálnou službou mimo zariadenia. Ak sa služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života poskytuje ambulantom sociálnou službou mimo zariadenia, poskytuje sa v rodinnom prostredí fyzickej osoby, ktorá poskytuje starostlivosť o dieťa. Služba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života podľa odseku 1 písm. b) sa môže poskytovať ambulantom sociálnou službou mimo zariadenia aj v prostredí, ktorým je priestor zamestnávateľa rodiča alebo zamestnávateľa fyzickej osoby, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, vyčlenený na zabezpečenie tejto starostlivosti o dieťa zamestnanca.

Názov	Jana Chovaňáková
Adresa sídla	Nesluša 395, 02341 Nesluša
IČO	50489976
Právna forma	Podnikateľ-fyzická osoba-nezapísaný v obchodnom registri
Typ poskytovateľa	neverejný poskytovateľ

Sociálna služba

ID sociálnej služby	4754240
Druh sociálnej služby pracovného života	služba na podporu zosúladovania rodinného života a
Forma poskytovania	ambulantom
Cieľová skupina	Rodina s maloletým dieťaťom
Veková kategória	-

Bližšie informácie k cieľovej skupine a sociálnej službe
§32a ods. 1 a) zákona č. 448/2008 Z. z.

Miesto poskytovania	Kukučínova 486/3, 02401 Kysucké Nové Mesto
Kapacita	4
Poskytovaná od	01.09.2018
Poskytovaná do	-
Dátum zápisu do registra	30.08.2018

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal

len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

- deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
- postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
- prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
- transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
- podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
- individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb prijímateľov,
- vymedzenie práv prijímateľa a povinností prevádzkovateľa
- legitimizácia kvality sociálnych služieb a formulovaní podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
- rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
- koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitnom pláne a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiadava a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopnostiam a možnostiam aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o

sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálo technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehlbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

V obci Nesluša sa nachádza zdravotné stredisko, v ktorom sú umiestnené ambulancie, ale nie sú využité. V objekte sa nachádza aj kaderníctvo a kancelária Urbariátu Nesluša. Objekt zdravotného strediska bol rekonštruovaný. Na prízemí sú zriadené 2 byty a v podkroví 8 bytov. Pre zlepšenie dostupnosti zdravotnej starostlivosti by bolo vhodné zriadiť stomatologickú ambulanciu, ambulanciu praktického lekára pre dospelých a ambulanciu praktického lekára pre deti a dorast. Veľkosť obvodu je však malá, a preto nie je záujem zo strany lekárov. Napriek súčasnej nepriaznivej situácii treba v horizonte do roku 2027 predpokladať rast požiadaviek na kvalitu poskytovaných zdravotníckych služieb ako i so sortimentom súvisiacich služieb, čo bude spojené s požiadavkami na stavebné úpravy aj prístavbu objektu zdravotného strediska (ÚPO, 2016).

2.13. ŠPORT

Obec a jej okolie poskytuje široké možnosti športového, rekreačného a kultúrneho využívania nielen pre vlastných obyvateľov. Priamo v obci je pomerne dostatočne vybudovaná športová infraštruktúra. Pre neorganizovanú telesnú výchovu obyvateľstvu obce slúži športový areál, kde sa nachádza futbalový štadión. V obci sa nachádzajú 2 telocvične, detské ihrisko, jedno viacúčelové ihrisko, rybársky revír, 2 poľovné revíry a dva športové kluby – futbalový a šachový. Okrem týchto klubov je v obci činný aj Dobrovoľnícky hasičský zbor.

Športové ihriská

V obci sa nachádzajú tieto zariadenia: futbalový areál TJ obsahuje: zatrávnené ihrisko 60 x 100 m 6 000 m², objekt šatní a tribúna (315 miest na sedenie), cvičné škarové ihrisko - bude prebudované na zatrávnené, chata - klub hasičov, futbalové ihrisko pri k.ú. s obcou Rudinská 6 000 m², viacúčelové ihrisko (basketbal, volejbal, hokej) pri kostole 720 m², 2 ihriská s umelou trávou v areáli školy, ihrisko na Hornom konci 1 500 m², volejbalové ihrisko pri radových domoch 162 m², lyžiarsky vlek POMA dĺžky 500 m s prevýšením 125 m, lyžiarska zjazdová trať dĺžky 600 m a šírky 60 m, 3 cyklotrasy pre horské bicykle 18 km, turistické značkované chodníky 28 km. Existujú zámery na otvorenie neslušskej cyklotrasy, ktorá by prepájala Žilinu, Kysucké Nové Mesto, Neslušu, Zákopčie a Čadcu a bola situovaná mimo hlavnej cesty I/11. V I. etape by sa mala realizovať cyklotrasa v úseku železničná stanica v Kysuckom Novom Meste - Nesluša (ÚPO, 2016).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovensko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov deti najviac obľubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávia voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hraním hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich

	ženy	muži	Priemer
15-24	52	45	49
25-39	36	43	40
40-54	39	39	39
55-69	38	36	37
70+	18	48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilenejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

V obci je dostatočne budovaná kultúrna infraštruktúra. V centre obce pri kostole sa nachádza Kultúrny katolícky dom Pavla Valjaška, v ktorom je viacúčelová sála s kapacitou 200 miest. Vo viacúčelovej sále kedysi fungovalo kino, teraz sa nepremieta. Katolícky kultúrny dom je starší objekt, ale potrebám obce postačuje. V budúcnosti je potrebná jeho rekonštrukcia (ÚPO, 2014, s.27). KKD sa od roku 2016 nevyužíva pre nevyjasnené vlastníctvo, Stav KKD je temer havarijný, je potrebná rozsiahla rekonštrukcia/resp. asanácia. Na kultúrne akcie sa využíva amfiteáter v centre obce alebo priestory na fut. štadióne, Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obecný úrad v spolupráci s obecným zastupiteľstvom Nesluša, Materskou a Základnou školou Nesluša. Obec každoročne organizuje veľký počet menších, prípadne väčších kultúrnych podujatí.

Kultúrne pamiatky

Predmetom záujmu pamiatkovej ochrany podľa zákona č. 49/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov o ochrane pamiatkového fondu sú národné kultúrne pamiatky zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR. V k.ú. Nesluša sa národné kultúrne pamiatky nenachádzajú. V rámci riešeného územia sú evidované archeologické lokality, známe z dostupnej evidencie nálezísk - CEANS a z odbornej literatúry: Nesluša - „Kočí zámek“ - sídlisko - pravek, Nesluša - „osada Suchá“ - sídlisko - doba laténska, Nesluša - „1500 m západne od lokality Kočí zámek“ - sídlisko - púchovská kultúra, Nesluša - „800 m severne od lokality Kočí zámek“ - sídlisko - púchovská kultúra. Vzhľadom na to, že doteraz sa nerobil systematický prieskum obce Nesluša, nie je vylúčené, že by sa i na ostatných riešených územiach mohli nachádzať doposiaľ neznáme archeologické lokality. V Súpise pamiatok na Slovensku je uvedený kostol sv. Jána Nepomuckého (kat.), klasicist., postavený začiatkom 19. stor., opravený v r. 1913. Jednolodový priestor s rovným uzáverom presbytéria je zaklenutý pruskými klenbami s medziklenbovými pásmi. Fasáda je členená pilastrami, podstrešnou rímsou a segmentovo zakončenými oknami. Vstavaná veža má ihlancovú strechu. Hlavný oltár bol zostavený koncom 19. stor. zo starších súčiastok z 18. stor. Za menzou na stene je veľký neskorobarokový obraz sv. Jána Nepomuckého z konca 18. stor. v rokokovom ráme. Klasicistický bočný oltár sv. Vendelína je z 1. pol. 19. storočia. V pilastrovej oltárnej architektúre s reliéfom Božieho oka a festónmi je obraz sv. Vendelína. Kazateľnica je klasicistická zo začiatku 19. stor., s luiséznou ornamentikou; vo vrchole je umiestnená socha Dobrého pastiera. Klasicistický organ je z čias okolo r. 1800. Luster je empírový, z 1. pol. 19. storočia. V obci a okolitých osadách sa zachovalo niekoľko zrubových trojpriestorových domov s komorou na čelnej stene pri izbe. Domy majú sedlovú strechu, doštený štít, podlomenicu a malú polvalbu. Zachovalo sa tiež množstvo kaplniek (12) a krížov (22). Niektoré z nich majú estetickú hodnotu a dotvárajú atmosféru osád a krajiny (ÚPO, 2016).

Kultúrne spolky

V Nesluši existuje od roku 1995 Detský mandolínový súbor Žiarinka. V januári bolo 20 rokov od jeho založenia a existencie. V súbore sa za toto obdobie vystriedalo približne 210 detí, mladí prichádzali, starší odchádzali. Súbor navštívil koncertne mnoho miest na Slovensku a aj v zahraničí. Takto súbor vyplňa voľný čas detí a reprezentuje obec (20.11.2015, <http://neslusa.sk/kulturasport/ziarinka/557-dvadsat-rokov-ziarinky>). Spadá pod činnosť ZUŠ Kysucké Nové Mesto.

Dychovka - v roku 2007 oslávila už 90. výročie.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorilo v roku 2021 viac ako 11300 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi.

Verejná knižnica											
obec Nesluša	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	14	14	14	15027	14	14	11	11	11	11	11319
Zdroj: ŠÚ SR, 2023	604	768	896		100	166	476	579	588	680	

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobjšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnej dobe sú v prevádzke 2 ubytovacie zariadenia - hotel Les na hornom konci obce s kapacitou 28 lôžok (1 apartmán a 9 dvojlôžkových izieb) a Spoločenské centrum v strede obce - 20 lôžok (1 apartmán a 6 dvojlôžkových plne vybavených izieb) (ÚPO, 2016).

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V obci sa nachádza 8 zariadení s celkovou kapacitou 402 stoličiek, ktorá sa v letnej sezóne zvyšuje o ďalších 156 stoličiek. Každodenné stravovanie pre verejnosť poskytuje iba reštaurácia Na rýnku (100-150 obedov za deň). Hotel Les 30 + 50 v letnej sezóne, hostinec U Janáčich 40 + 40, reštaurácia Na rýnku 150, hostinec Srdiečko (v rodinnom dome) 40 + 10, pohostinstvo Starý mlyn 34 + 14.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Územie okresu Kysucké Nové Mesto tvorí východná časť Javorníkov a západná časť Kysuckej vrchoviny, ktoré oddeľuje údolie rieky Kysuca. V ňom sa nachádza ťažiskový urbanizačný priestor s okresným mestom. Medziokresné väzby rekreácie a turizmu sa veľmi intenzívne prejavujú hlavne s okresom a mestom Žilina, a to pozdĺž toku Kysuce, v priestore Veľké Ostré a v smere Horný Vadičov-Lutiše. Menej výrazné sú v údolí Kysuce s okresom Čadca. Celý okres je v záujmovom území mesta Žilina. Zároveň doň vstupujú aj turistické trasy zo zahraničných aglomerácií v Česku a v Poľsku. Rekrečný potenciál okresu zodpovedá jeho veľkosti, ale svojím významom neprekračuje regionálnu úroveň. Prírodné a civilizačné danosti územia dávajú možnosť rozvíjať prímestskú rekreáciu, vidiecku rekreáciu s agroturistikou, zimné športy, ďalej všetky druhy turistiky, osobitne cykloturistiky a sezónne aj vodnej turistiky. Sú tu tiež zaujímavé miesta pre poznávací a kultúrny turizmus. Veľké možnosti využitia predstavuje budúci medzinárodný mototuristický tranzit, a to aj vo vzťahu k danostiam blízkej Žiliny. Funkciu zotavenia je treba považovať za významne participujúcu v obciach Povina, Rudina, Horný a Dolný Vadičov a tiež v samotnom Kysuckom Novom Meste. Okres spadá do regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry navrhovanej Žilinskej oblasti cestovného ruchu. Územie okresu pokrýva len jeden rekreačný krajinný celok (RKC), a to Kysucké Nové Mesto a okolie. Hlavným turistickým nástupným centrom okresu a zároveň východiskovým centrom RKC je Kysucké Nové Mesto. Navrhované funkčné jednotky regionálneho a vyššieho významu sú uvedené v tab. č. 9/5. Na území okresu je treba pokryť obligatórne požiadavky na krátkodobú rekreáciu domácich obyvateľov, najmä obyvateľov Kysuckého Nového Mesta v počte asi 4 600 osôb za deň a tiež potreby mesta Žilina vo výške 4 600 osôb. Časť z nich sa realizuje v zastavanom území Kysuckého Nového Mesta. Na jeho okolie a ostatnú rekreačne využiteľnú krajinu okresu pripadne asi 4 - 5000 návštevníkov. Pri Kysuckom Novom Meste je treba dobudovať jeho prímestské rekreačné zóny (PRZ), a to : Hrebeň-Stránie, v okolí Nesluškého rybníka a pri rieke Kysuci. Ponuka územia pre turizmus je limitovaná ochranou prírody a vodných zdrojov, osobitne vo východnej časti okresu. Jestvujúci počet lôžok v zariadeniach CR ukazuje na pomerne dobré využitie potenciálu okresu. Ale ich kapacita je skoro celá v stredisku Veľké Ostré. Využitím ďalších priestorov okresu je možné ju zvýšiť. Perspektívne rozvojové priestory sú Horný Vadičov, Povina a Ochodnica, kde stačí obnoviť a rozvinúť už založenú vybavenosť, so zameraním na vidiecku rekreáciu a prímestskú rekreáciu Žiliny. Vybavenosť pre domáci a zahraničný turizmus je treba budovať hlavne v Kysuckom Novom Meste a v jeho rekreačnom zázemí. Sem je možné smerovať aj poznávací a kultúrny turizmus a umiestňovať ďalšiu vybavenosť pre zachytenie tranzitného turizmu. V okrese je množstvo zaujímavých turistických trás a cykloturistických okruhov. Z nich najvýznamnejšie vedú Kysuckou vrchovinou k Starej Bystrici a k Terchovej a tiež okrajom Javorníkov cez Neslušu až do okresu Považská Bystrica (ÚPO, 2016).

Rekreačné využitie územia

Na riešenom k.ú. Nesluša sa nenachádza rekreačný priestor vyššieho významu. To však neznamená, že by sa územie nevyužívalo na rekreačné účely. Prírodné danosti a rozptýlené osídlenie Územný plán obce Nesluša 30 dávajú možnosti pre nenáročnú rodinnú rekreáciu, chalupárstvo, agroturistikú, turistiku, cykloturistikú, zber lesných plodov a liečivých rastlín, beh na lyžiach a zjazdové lyžovanie. Charakteristickou črtou chotára Nesluša je množstvo drobných osád, kopaníc ľudovo nazývaných „Vrchy“, s osobitou ľudovou architektúrou, prepojených nespevnými cestami, ktoré sú dnes využívané prevažne na rekreačné účely. Osád je spolu 22 a sú to: Červené, Ostré, Játiovce, Tabačkovce, Grešákovce, Hutytovce, Čulákovce, Rapáňovce, Balošákovce, Mikčkovce, Jurdovce, Škorvánovce, Petránky, Liskovce, Šindelná, Kubalovce, Bielovce, Ondruškovce, Kantorovce, Predná a Zadná Suchá a Majtánky. Priamo v nich, resp. roztrúsené vo voľnej prírode sa nachádza množstvo kaplniek (12) a krížov (22). Objekty pre rozvoj rekreácie je možné doplniť predovšetkým v navrhovaných zastavaných územiach osád. Existujúce neobývané objekty v osadách možno rekonštruovať pre účely rekreácie s prihliadnutím na typológiu historickej ľudovej architektúry. Pri výstavbe nových rekreačných chalúp v zastavanom území osád (ale len v obmedzenom rozsahu) nevnašať do rekreačného prostredia osád cudzorodé prvky - zohľadniť mierku, sklon strechy, tvaroslovné prvky podľa existujúcich objektov. Z hlavného hrebeňa Javorníkov a bočných hrebeňov sú veľmi pekné výhľady na hrebeň Malej Fatry. V k.ú. sa nachádzajú 4 minerálne pramene - vajcovky. Využívanie prameňov minerálnych vôd patrí do rekreačného potenciálu územia a preto je žiadúce dotvoriť ich okolie. Katastrálnym územím Nesluše prechádzajú 3 cyklotrasy pre horské bicykle (dĺžka spolu asi 18 km) a značené turistické chodníky (dĺžka spolu asi 28 km) (ÚPO, 2016).

Trendy v cestovnom ruchu

Cestovný ruch je v súčasnosti predmetom rýchlych zmien, keď sa turisti, cestovné kancelárie a regióny prispôbujú novým trendom a očakávaniam cestovateľov. Cestovný ruch je veľmi dynamická kategória, ktorá v súčasnosti prechádza značnými zmenami. Najviac je cítiť prechod od masového turizmu k tzv. smart turizmu a návrat k prírode. Slovensko však ani v jednom faktore nezaostáva, práve naopak, má nedotknutú prírodu, autenticitu, bezpečnosť. Pri výbere dovolenky a dovolenkovej destinácie sa do popredia dostávajú najmä udržateľnosť a ekologický aspekt. Stále viac cestovateľov uprednostňuje miesta a ubytovanie, ktoré sú blízko k prírode. Cestovatelia hľadajú autentické zážitky, ako sú napríklad výroba lokálnych remeselníckych výrobkov, netradičné formy ubytovania či gurmánske zážitky spojené s ochutnávkou vína. Celosvetovým negatívnym aspektom v cestovnom ruchu sú v súčasnosti preplnené atrakcie, preto turisti vyhľadávajú pokojné miesta na načerpanie energie a síl. Bezpečnosť sa stala zásadným faktorom pri plánovaní ciest a má vplyv na to, ako si cestovatelia vyberajú miesto na trávenie dovolenky (25.11.2023, <https://www.teraz.sk/ekonomika/v-mika-nove-trendy-v-cestovnom-ruchu/739635-clanok.html>).

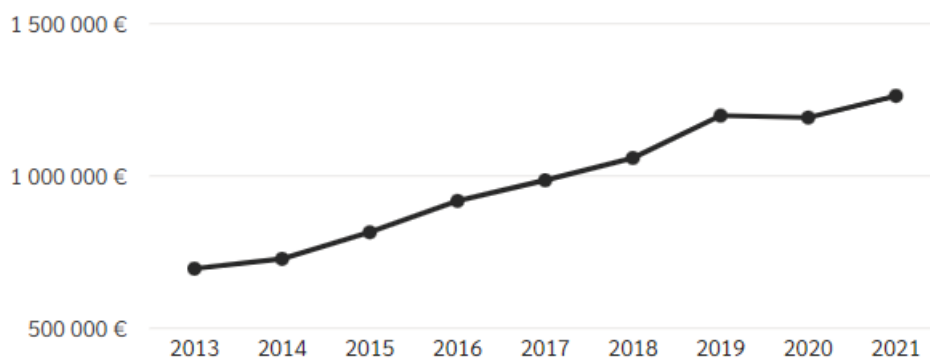
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Spolu za rok 2021

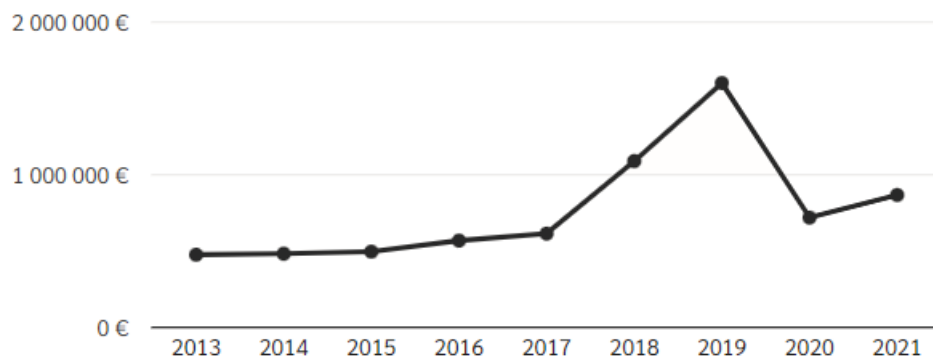
Ekonomická klasifikácia

Spolu	3 095 601 €		
názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer miest
Daňové príjmy	1 262 843 €	41 %	44 %
Dane z príjmov a kapitálového majetku	1 139 485 €	90 %	82 %
Dane za tovary a služby	77 103 €	6 %	7 %
Dane z majetku	46 255 €	4 %	11 %

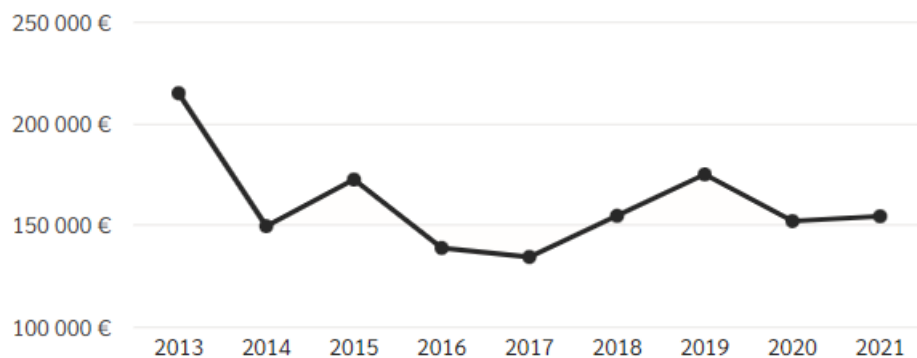
Obrázok: Vývoj daňových príjmov v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Granty a transfery	867 175 €	28 %	37 %
Tuzemské bežné granty a transfery	867 175 €	100 %	99 %

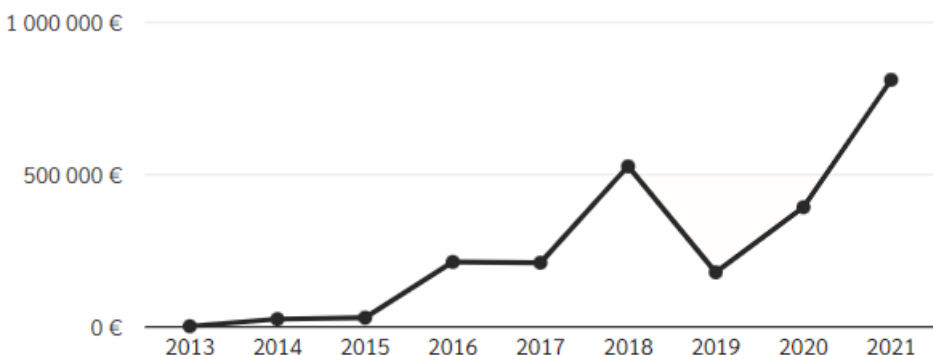
Obrázok: Vývoj grantov a transferov v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Nedaňové príjmy	154 568 €	5 %	9 %
Administratívne poplatky a	110 912 €	72 %	49 %
Iné nedaňové príjmy	40 654 €	26 %	8 %
Príjmy z podnikania a z ...	2 915 €	2 %	29 %
Kapitálové príjmy	88 €	0 %	13 %

Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Príjmy z transakcií s finančn....	811 016 €	26 %	8 %
Z ostatných finančných operácií	811 016 €	100 %	99 %

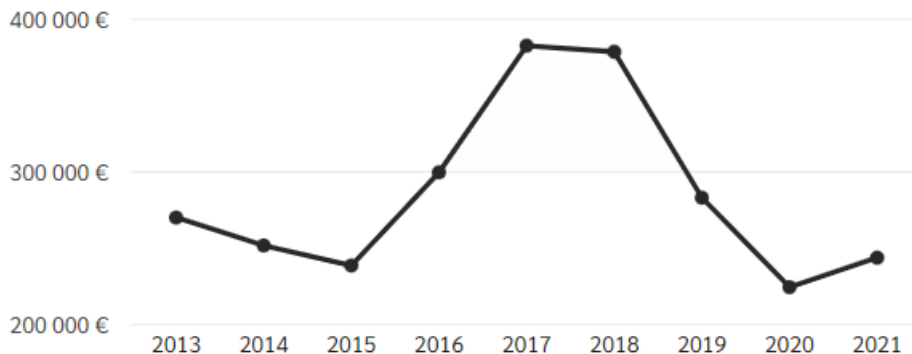
Obrázok: Vývoj príjmov z transakcií v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Štruktúra výdavkov

názov	suma	podiel z celku / podiel v rámci skupiny	priemer miest
-------	------	---	---------------

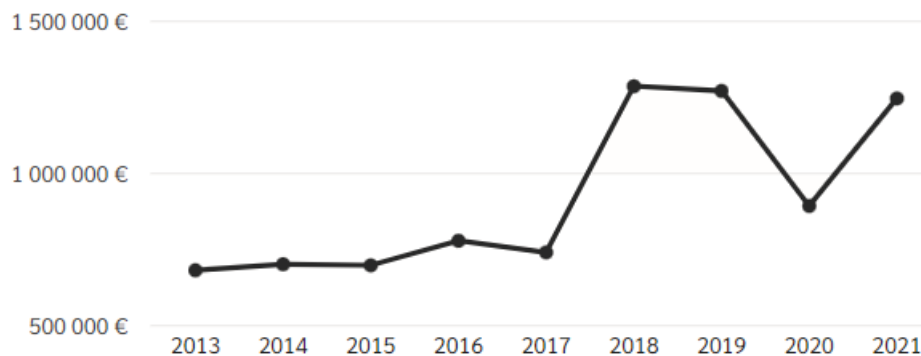

Spolu	2 611 534 €		
Všeobecné verejné služby	243 721 €	9 %	27 %
Výkonné a zákonodarné orgány....	224 802 €	92 %	88 %
Všeobecné služby	18 919 €	8 %	2 %
Všeobecné verejné služby inde nek....	0 €	0 %	1 %

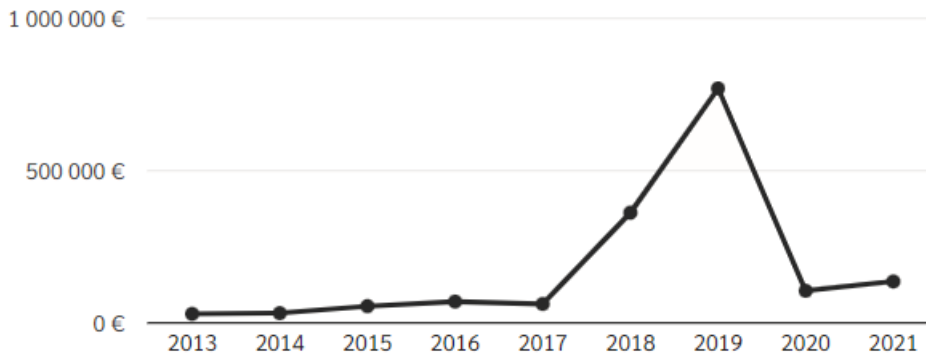
Obrázok: Vývoj výdavkov na všeobecné verejné služby v obci Nesluša
 Zdroj: 20.4.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Vzdelávanie	1 246 245 €	48 %	43 %
Sekundárne vzdelávanie	626 167 €	50 %	28 %
Predprimárne a primárne vzdelávanie	483 606 €	39 %	53 %
Vedľajšie služby v školstve	94 551 €	8 %	12 %
Vzdelávanie nedefinované podľa úrovne	41 920 €	3 %	6 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na vzdelávanie v obci Nesluša
 Zdroj: 20.12.2022, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

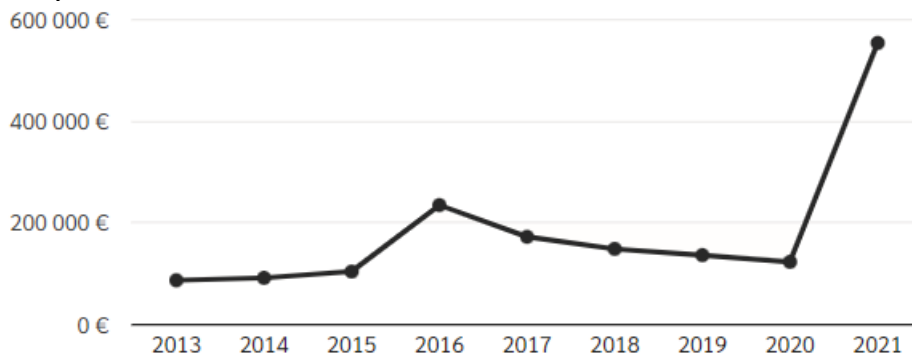
Ochrana životného prostredia	135 916 €	5 %	6 %
Nakladanie s odpadmi	135 916 €	100 %	62 %

Obrázok: Vývoj výdavkov ochranu životného prostredia v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

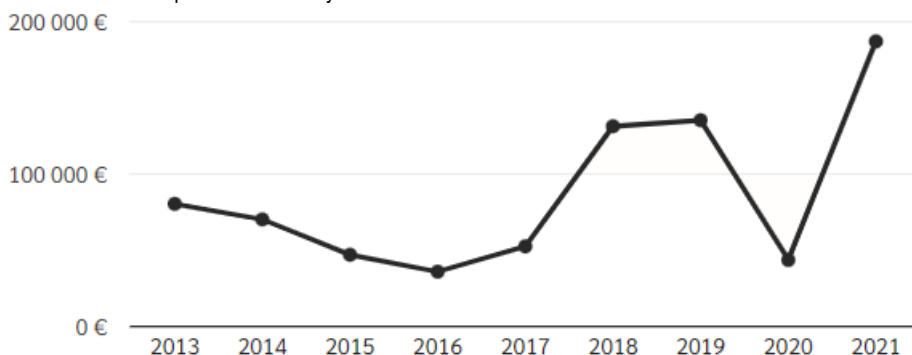

Bývanie a občianska vybavenosť	554 150 €	21 %	8 %
Zásobovanie vodou	310 265 €	56 %	8 %
Verejné osvetlenie	229 208 €	41 %	12 %
Rozvoj obcí	14 678 €	3 %	54 %

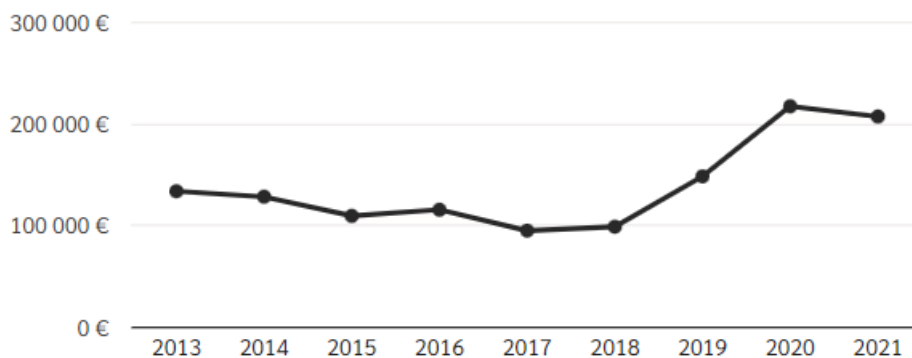
Obrázok: Vývoj výdavkov na bývanie v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Rekreácia, kultúra a náboženstvo	187 050 €	7 %	4 %
Rekreačné a športové služby	108 995 €	58 %	31 %
Vysielacie a vydavateľské služby	57 764 €	31 %	3 %
Kultúrne služby	10 350 €	6 %	48 %
Náboženské a iné spoločenské služby	9 940 €	5 %	15 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na rekreáciu, kultúru, ... v obci Nesluša
 Zdroj: 20.4.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrana	9 887 €	0 %	1 %
Civilná ochrana	9 887 €	100 %	100 %
Sociálne zabezpečenie	207 441 €	8 %	4 %
Staroba	163 665 €	79 %	55 %
Sociálna pomoc občanom v hmo...	22 229 €	11 %	23 %
Rodina a deti	21 547 €	10 %	9 %

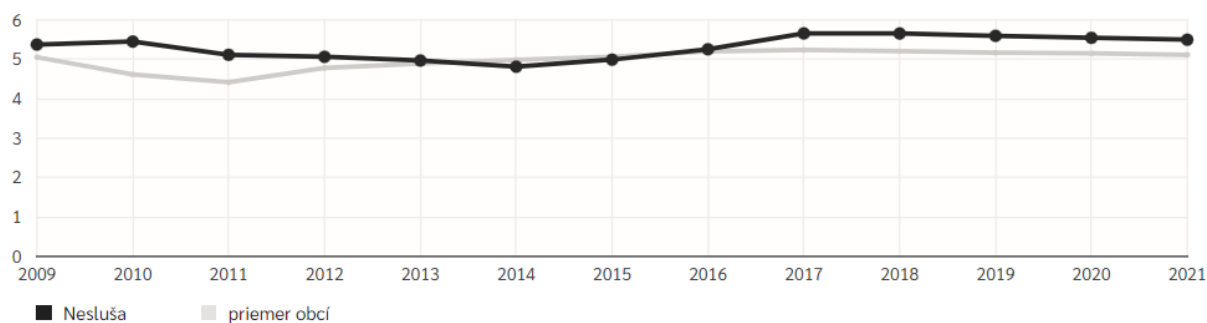

Obrázok: Vývoj výdavkov na soc. zabezpečenie v obci Nesluša
 Zdroj: 20.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Ekonomická oblasť	17 662 €	1 %	4 %
Doprava	9 003 €	51 %	61 %
Komunikácia	5 928 €	34 %	4 %
Poľnohospodárstvo, lesníctvo,	2 731 €	15 %	3 %
Verejný poriadok a bezpečnosť	8 654 €	0 %	1 %
Ochrana pred požiarmi	7 407 €	86 %	72 %
Verejný poriadok a bezpečnosť....	1 247 €	14 %	16 %
Zdravotníctvo inde neklasifikované	808 €	0 %	2 %
Ochrana, podpora a rozvoj verejn....	808 €	100 %	61 %

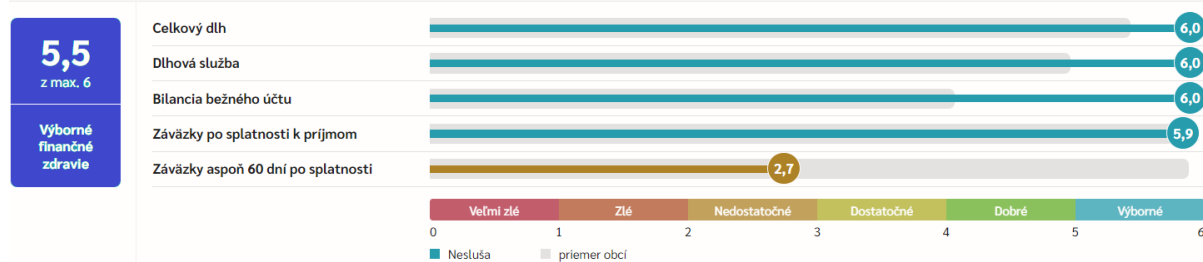
Finančné zdravie obce Nesluša

Celkové skóre finančného zdravia obce Nesluša sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Mesto Šahy dosiahlo skóre **5,5**.

Obrázok Vývoj finančného zdravia obce Nesluša
 Zdroj: 22.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Aktuálny stav

Obrázok Aktuálny stav finančného zdravia obce Nesluša

Zdroj: 22.5.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Nesluša je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Nesluša. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 9 poslancov.

Komisie pracujúce pri obecnom zastupiteľstve: Komisia finančná, správy obecného majetku, kultúrna a sociálna, Komisia životného prostredia a územného plánovania, Komisia na ochranu verejného záujmu.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠŠ

	Nesluša
Sídlo matričného úradu	
Sídlo pracoviska daňového úradu	Kysucké N. Mesto
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Kysucké N. Mesto
Sídlo Okresného súdu	Kysucké N. Mesto
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Kysucké N. Mesto
Sídlo pracoviska okresného úradu	Kysucké N. Mesto
Sídlo Územnej vojenskej správy	Žilina
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Kysucké N. Mesto
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Kysucké N. Mesto
ŠÚ SR	

2.20 BEZPEČNOSŤ

Prácu polície v obci Nesluša v súčasnej dobe zabezpečuje pre občanov Obvodné oddelenie Policajného zboru v Kysuckom Novom Meste. Táto činnosť je upravená nariadením ministra vnútra Slovenskej republiky, ktorým sa upravuje činnosť obvodných oddelení Policajného zboru. Pri uskutočňovaní svojho poslania plní obvodné oddelenie úlohy najmä na úseku: ochrany verejného poriadku, boja proti trestnej činnosti odhaľovania a objasňovania priestupkov, odhaľovania a objasňovania trestných činov, stálej služby s cieľom zabezpečiť akcieschopnosť a potrebný kontakt s verejnosťou, obchôdzkovej služby s cieľom zabezpečiť plnenie základných úloh policajného zboru. Oznamuje sa: narušenie verejného poriadku, spáchanie priestupku na nich alebo ich majetku, skutočnosti nasvedčujúce tomu, že bol spáchaný trestný čin na nich alebo na ich majetku, nezvestnosť osoby, krádež dokladov a evidenčných čísel motorových vozidiel, rušenie občianskeho spoluzitania.

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Nesluša je súčasťou Žilinského samosprávneho kraja. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Žilinský kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, konvergujúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou pre investorov, s vysokým inovačným potenciálom a dlhodobou podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou a Poľskou republikou. Osídlenie je sústredené prevažne do kotlín. Aj v tomto kraji sa prejavuje proces starnutia obyvateľstva a podiel detskej zložky mierne klesá, pomaly narastá podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku. Celkový prírastok obyvateľstva v kraji vykazuje hodnotu -2,06 ‰ na 1000

obyvateľov (2022). ŽK možno klasifikovať ako priemyselný región s vysokým rozvojovým potenciálom. Vďaka za to dvom faktorom, a to lokalizácii v blízkosti priemyselných zón susednej Českej republiky a Poľska, ale tiež nedostatku úrodnej poľnohospodárskej pôdy. Priemysel sa na ročnej produkcii kraja podieľa viac ako 70 %. Zahŕňa všetky sektory a je pomerne rovnomerne rozložený. ŽK má významné postavenie v oblasti turizmu a patrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, s najvyššou ubytovacou kapacitou, ktorá dosiahla jednu z najvyšších návštevností (18,8 %) po BK a pred Prešovským krajom. Celkom možno očakávať, že ŽK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude naďalej dominovať automobilový a strojársky priemysel, významnejšie postavenie by mohol získať tiež elektrotechnický priemysel. ŽK je dôležitou medzinárodnou križovatkou, prepájajúcou dopravnú sieť troch krajín – SR, Českej republiky a Poľska. Pre trvalo udržateľný hospodársky a sociálny rast ŽK je potrebné dobudovať nadradenú dopravnú infraštruktúru v trase multimodálnych koridorov Va 81 a VI a siete T-ENT. Po dokončení diaľničnej siete bude ŽK prepojený s ďalšími medzinárodnými dopravnými koridormi. Renovácia železníc a koridorov kombinovanej dopravy spolu s modernizáciou letiska tvoria veľmi dobré podmienky pre dopravný systém európskej úrovne. Prírodné zdroje ŽK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú lesy (57 % povrchu kraja), zdroje minerálnych a termálnych vôd využívané najmä v kúpeľníctve a potravinárstve. Kraj nedisponuje žiadnymi zásobami surovín (NSRR, 2012, s.78-83).

Charakteristika špecifických stránok regiónu V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že ŽK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni najmä pri využívaní inováčného potenciálu v chemickom, automobilovom a strojárskom priemysle a v službách. Dôsledkom toho je jeho slabé prenikanie do priemyslu a ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality a dostupnosti verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie a poskytovaných elektronických služieb žilinského regiónu nízka. Najväčším nevyužitým rozvojovým potenciálom regiónu ŽK je:

- strategická poloha (prepojenie západ - východ, prihraničný región a medzinárodná križovarka),
- prírodné bohatstvo – chránené územia, geotermálna energia, kultúrne tradície,
- nadpriemerný inováčny potenciál a vysoký počet MSP.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda ŽK je tvorená silným inováčným potenciálom v kombinácii s výhodnou geografickou polohou, dostupnosťou a atraktivitou regiónu, potenciálom pre rozvoj turizmu, dopravy a nových služieb k podpore rozhodujúcich priemyselných odvetví.

Strategické ciele:

1. posilnenie a rozvoj inováčného potenciálu,
2. zhodnotenie a posilnenie vnútorného potenciálu turizmu s prepojením na ochranu a tvorbu životného prostredia,
3. nadregionálna a regionálna dopravná dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na cezhraničnú spoluprácu a nadregionálne väzby.

Očakávané dopady:

- využitie silného inováčného potenciálu k rastu regionálneho HDP a produktivity,
- rast podielu služieb a inovatívnych podnikov na ekonomickej štruktúre regiónu,
- posilnenie väzieb medzi vedou, výskumom, inováciami - podnikateľskou sférou a vzdelávacími inštitúciami,
- rast zamestnanosti, exportnej výkonnosti a konkurencieschopnosti regionálnej ekonomiky,
- zvýšenie kvality života vytvorením vhodných podmienok pre dostupnosť dobrého vzdelania, vhodného a dostatočne oceneného zamestnania s podporou rodiny, kvalitnú sociálnu a zdravotnú starostlivosť, rovnosť príležitostí, dostatočné kultúrne, športové a voľnočasové vyžitie,
- zvýšenie kvality životného prostredia (NSRR, 2012, s.78-83).

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, investície na obecnom úrade, materskej škole, kultúrnom dome, v rámci obecného cintorína, či verejnom osvetlení. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev.

2022

2021

2020

2019

2018

2017

2016

2015

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýzy sa zameriavajú na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Nesluša nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. Stratégia SO ... 10.	1. 2. Stratégia WO ... 10.
T - hrozby	1. 2. Stratégia ST ... 10.	1. 2. Stratégia WT ... 10.

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody
WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám
 WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

		Matica príležitostí				Matica rizík	
		Pravdepodobnosť úspechu				Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
Atraktívnosť	vysoká	1	2	Vážnosť	vysoká	1	2
	nízka	3	4		nízka	3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventúálnych alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok

vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry a i. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

		Matica výkonu a dôležitosti	
		Výkon	
Dôležitosť	Vysoká	vysoký	nízky
		nízka	1 Sústrediť snahu
		3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústrediť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Nesluša a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 36,7 % katastra obce, - celkovo 69 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - samostatne hospodáriaci roľníci, - celkový počet fyzických osôb podnikateľov – 291 v roku 2022, - rozsiahle plochy hospodárskych lesov (1483,5 ha), - fungujúce poľnohospodárske podniky, - existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní, - rozvinutá sieť maloobchodu – 5 potravinárskych predajní, - rozvinutá sieť ostatných komerčných služieb, - rýchla dostupnosť okresného mesta Kysucké N.Mesto, - existencia servisných prevádzok a opravovní, - v obci zastúpené finančné inštitúcie – Poštová banka, a.s., - výrobné prevádzky: Píla v strede obce (starý mlyn) porez guľatiny, obklady, Obecná píla Rudinská porez guľatiny, VAR meť s.r.o. prevádzka kovovýroba kovovýroba, Interstyle s.r.o. výroba nábytku, - väčšina výrobných prevádzok je zameraná na spracovanie dreva z miestnych lesov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná obecná tržnica, - nerozvinutý pracovný trh v obci a celej lokalite Kysúc, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - útlm stavebnej výroby, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,
Príležitosti	Ohrozenia

<ul style="list-style-type: none"> - podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Nesluša, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, - využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obslužných a prevádzkových areálov (prípadné nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách, 	<ul style="list-style-type: none"> - zvýšená regionálna konkurencia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Nesluša, - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o regiónu,
--	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 14	Stratégia WO 10
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT 10

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj výrobných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - v blízkosti prechádzajúca cesta I. triedy č. 11, - prechádzajúca cesta III/01163, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD – 11, - vybudovaná sieť lesných a poľných ciest, - čiastočne zrekonštruované povrchy miestnych komunikácií, - čiastočne vybudované chodníky, - vybudované odstavné plochy v centre obce pred budovami OčÚ, na námestí a športovou infraštruktúrou, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok spojov do okresného mesta Kysucké N.Mesto v ranných hodinách, - nevyhovujúci stav chodníkov pre peších, - potrebná rekonštrukcia cesty III. triedy, - nedostatok parkovacích miest, - potrebné rozšírenie chodníkov pre peších, - chýbajúci chodník do Kysuckého Nového Mesta - absencia železničnej trate priamo v obci (vzdialená 3,5 km),
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - dobudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej ceste III triedy, - dostavba parkovacích miest, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,

úprav,	
--------	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 8	7 1 6 Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST 6	5 6 Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, - existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., - vybudovaný verejný vodovod v správe obce, - obec Nesluša je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky 22 kV č. 109, 1426 a 232, - dostatok vybudovaných transformátorových staníc, - možnosť dostavby plôch IBV, - vybudovaný cintorín, - hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, - fungujúci hasičský zbor, - hlavným zdrojom plynu pre obec je VTL „Kysucký plynovod“ DN 300 PN 40, 	<ul style="list-style-type: none"> - zlý technický stav vodovodného potrubia (prebieha rekonštrukcia), - nevybudovaný bezbariérový prístup do OčÚ, - nedobudovaná rozvodná sieť plynu v niektorých osadách, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaranosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými - obmedzenia ochranných pásiem,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostavba a rekonštrukcia verejného vodovodu, - rekonštrukcie vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - zavedenie elektrických, vodovodných a kanalizačných prípojkov do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 10	6 1 6 Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST 5	5 6 Stratégia WT

--	--

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - spracovaný POH obce Nesluša na roky 2016-2020, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - čiastočne vybudovaná splašková kanalizačná sieť s napojením na ČOV K.N.Mesto a 5 prečerpávacími stanicami, - čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, 	<ul style="list-style-type: none"> - neukončená výstavba splaškovej kanalizačnej siete s centrálnou ČOV K.N.Mesto, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostavba kanalizačnej siete s napojením na centrálnu ČOV, - výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvality stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita povrchových vôd vodných tokov, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Žilina, Ostrava, , - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 6	Stratégia WO 5 5 11
T hrozby	Stratégia ST 8	Stratégia WT 3

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nedobudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd. Odporúča sa využitie stratégie WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, - plynofikácia obce, - prírodné prostredie a alokácia chránených lokalít, - prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Neslušanka, - vybudovaná splašková kanalizačná sieť s napojením na ČOV K.N.Mesto, - čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, - prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu, - hornatá krajina v oblasti Javorníkov, Kysuckej vrchoviny a Malej Fatry, 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoké zaťaženie životného prostredia energetickými a chemickými podnikmi v blízkosti obce (Žilina, Kysucké N.Mesto), - nedoriešené protizáplavové opatrenia, - znečistenie vodného toku Neslušanka, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Kysucké N.Mesto, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie a nesprávne hospodárske postupy,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch - tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	12 Stratégia SO	5 Stratégia WO
T hrozby	11 Stratégia ST	10 Stratégia WT

Note: A green shaded area highlights the intersection of SO and WO strategies, with a smaller yellow shaded area at its center. The numbers 12, 5, 11, and 10 are positioned in the corners of the SWOT matrix cells.

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok nebudovaného systému na likvidáciu a čistenie odpadových vôd a existenciou záťažových prevádzok v Žilinskom kraji.

Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...), - zrekonštruovaná budova zdravotného strediska, - dom opatrovateľskej služby, - možnosť zriadenia zariadenia pre seniorov v objekte ZŠ Horná, - stravovanie dôchodcov zabezpečené v školskej jedálni ZŠ, - vytvorené občianske združenie Ostrov pôsobiace v sociálnej oblasti a Zväz invalidov, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých, - absencia stomatologickej a gynekologickej ambulancie, - nedostatočne riešená základná zdravotná starostlivosť, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaranosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - lepšie podmienky na zladovanie prac. a rodinných povinností, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilítom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí, - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 10	Stratégia WO 8
T hrozby	11 Stratégia ST 13	3 Stratégia WT 3

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu ST – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov

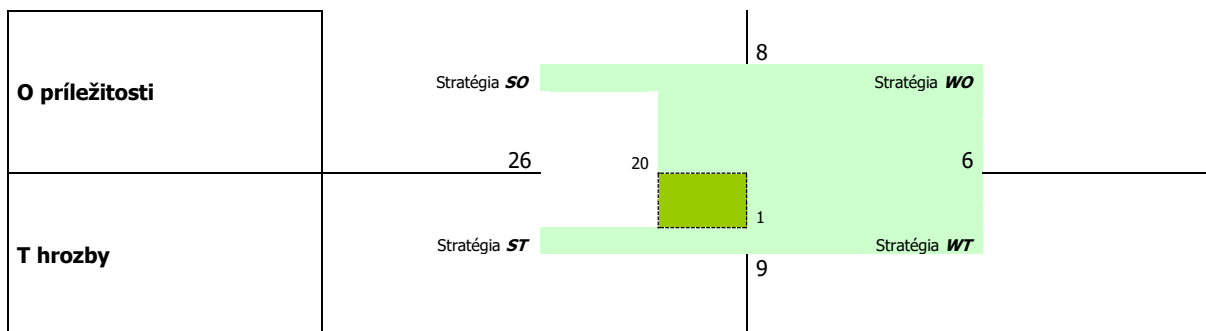
súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečiť nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Žilina a Kysucké Nové Mesto.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - fungujúca materská škola, - narastajúci počet detí v materskej škole (88/87), - existencia plnoorganizovanej základnej školy, - vysoká odbornosť vyučovania, - kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov, - postupné využívanie inovačných prvkov do vyučovania, - individuálna integrácia žiakov ŠVVP, - kvalitná web stránka školy, - možnosť pripojenia na internet v celej budove školy a ŠJ, - veľký výber záujmovej činnosti, - možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích strávníkov, - areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť, - účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach, - ochota pedagógov i nepedagogických pracovníkov ďalej sa vzdelávať, - orientácia pedagogických a nepedagogických pracovníkov na zlepšovanie pracovného prostredia, - dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov, - existencia Centra voľného času, - existujúci futbalový areál, - vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu. - činné športové kluby – futbalový, šachový a DHZ, - viacúčelové ihrisko v areáli školy 15x30 m 450 m², - volejbalové ihrisko pri radových domoch 162 m², - 3 cyklotrasy pre horské bicykle 18 km, turistické značkové chodníky 28 km - vybudované detské ihrisko, - existujúci 1 poľovnícky revír, - existujúci rybársky revír, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav budovy základnej školy, - klesajúci počet detí v základnej škole, - nedostatočné priestorové podmienky školy, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy, - potrebná rekonštrukcia budovy telocvične, - nedostatok učebníc, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Nesluša, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nepriaznivý demografický vývoj, - množstvo nových úloh bez riadneho preškolenia kompetentných zamestnancov, - negatívny vplyv sociálne slabého prostredia na správanie žiakov, - zvyšujúca sa administratíva a byrokracia vo výchovno-vzdelávacej práci,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
--	------------------------	------------------------

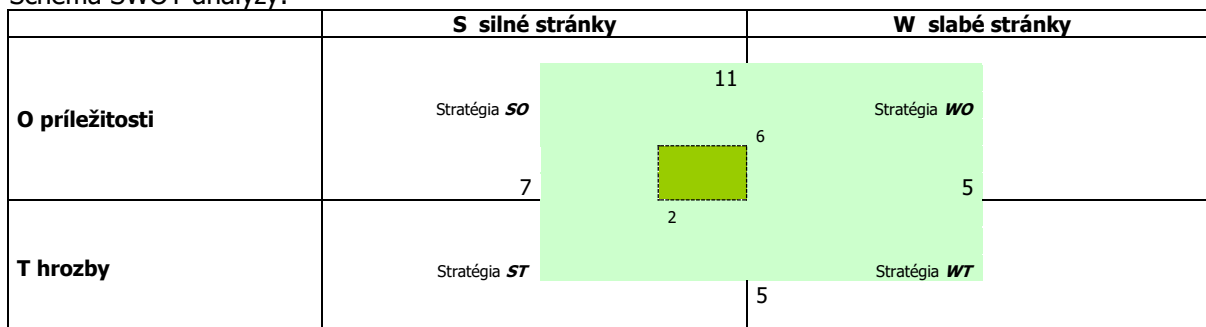

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie ST - využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovaný dom kultúry v centre s kapacitou 200 osôb, - dlhoročná história obce, tradície, - pravidelné organizované kultúrne podujatia - deň matiek, deň dôchodcov, - prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol sv. Jána Nepomuckého), - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia obecnej knižnice s viac ako 8998 knižnými jednotkami, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - od roku 2016 pre vlastnícke spory nevyužívaný Kultúrny dom, zlý technický stav, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu - potrebná výmena okien, zateplenie budovy, rekonštrukcia kuchyne, kúrenia a osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie interiérov, - rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, - obnova zanikajúcich tradícií, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená komplexná rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – využiť silné stránky na prekonanie slabých a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - prírodné krásy v okolí obce, - blízkosť pohorí Javorníky, Kysucká vrchovina a Malá Fatra, - bohaté kultúrne dedičstvo, - existencia ubytovacích a stravovacích zariadení – Hotel Les, Spoločenské centrum, - strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, - v blízkosti obce sa nachádza vodná nádrž Neslušanka, - početné množstvo turistických chodníkov, - početné množstvo cykloturistických trás, - vytvorená www stránka obce (www.neslusa.sk), 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využité potenciál pre rozvoj kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dobré možnosti (existencia poľných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha obce Nesluša v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha obce Nesluša vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty, - spolupráca s okolitými obcami, 	<ul style="list-style-type: none"> - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	8 Stratégia SO	8 Stratégia WO
T hrozby	8 Stratégia ST	8 Stratégia WT

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a WO využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky

<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci systém informovania obyvateľov, - potrebné zlepšenie obojstranného komunikačného systému, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - existencia rizikových miest – cintorín, centrum, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - vysoké nároky na odbornosť zamestnancov obce v oblasti práce s IT a službami eGovernmentu,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	14 Stratégia <i>SO</i>	Stratégia <i>WO</i>
T hrozby	2 Stratégia <i>ST</i>	4 Stratégia <i>WT</i>
		5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec využiť silné stránky a príležitosti.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy,

<ul style="list-style-type: none"> - existencia webovej stránky, 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov, - legislatívne a stavebné prekážky pri budovaní informačných technológií,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
	3	6
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT
	6	9

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Nesluša a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Nesluša patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Nesluša vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE NESLUŠA.

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Nesluša. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Nesluša a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepcné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR ŽISK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Nesluša poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerat' ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Nesluša je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viac-menej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie. Obec Nesluša je súčasťou vyššieho územného celku Žilina. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Nesluša:

Hlavné disparity ŽK:

v pôdohospodárstve

- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve;
- nedostatočné využívanie zdrojov v lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie, spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby, a to najmä v strojárstve;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja v elektrotechnickom, hutníckom a strojárskom priemysle;
- nedostatočná reštrukturalizácia priemyslu a ďalších rozhodujúcich odvetví v niektorých okresoch v regióne;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb (elektrotechnický priemysel);
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére;

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody;
- nedobudovanosť dopravnej infraštruktúry nadregionálnej úrovne;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, metalurgia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nízky počet vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov v podnikoch a inštitúciách, nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva so základným vzdelaním, významné vnútroregionálne rozdiely;
- nízka životná úroveň v severných okresoch;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;

- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- vysoké percento absolventov stredných škôl nepracujúcich v ukončenom študijnom alebo učebnom odbore (80 %), nízka vedomostná úroveň a pripravenosť absolventov základných a stredných škôl pre potreby trhu práce;
- prehľbovanie rozdielov v postavení mužov a žien na trhu práce.

Hlavné faktory rozvoja ŽK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov a regionálneho inovačného centra;

v službách

- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií, inovatívnych služieb v oblasti vzdelávania a podporných služieb pre rozhodujúce priemyselné odvetvia;
- atraktívny potenciál pre rozvoj turizmu;

v technickej infraštruktúre

- zámery týkajúce sa splavnenia Váhu, ekologická a integrovaná doprava;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- dopravné prepojenie Krakow - Budapešť;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby;
- dostatočný potenciál zdrojov vody a vysoká lesnatosť územia;
- sebestačnosť územia vo výrobe elektrickej energie, možnosti budovania nových zdrojov energie;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- dobrá demografická situácia, dlhodobá progresívna prirodzená mobilita a natalita;
- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EU a regiónmi SR možno konštatovať, že ŽK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni najmä pri využívaní inovačného potenciálu v chemickom, automobilovom a strojárskom priemysle a v službách. Dôsledkom toho je jeho slabé prenikanie do priemyslu a ohrozenie konkurencieschopnosti regiónu. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality a dostupnosti verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie a poskytovaných elektronických služieb žilinského regiónu nízka.

Najväčším nevyužitým rozvojovým potenciálom regiónu ŽK je:

- strategická poloha (prepojenie západ - východ, prihraničný región a medzinárodná križovatka),
- prírodné bohatstvo – chránené územia, geotermálna energia, kultúrne tradície,
- nadpriemerný inovačný potenciál a vysoký počet MSP.

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda ŽK je tvorená silným inovačným potenciálom v kombinácii s výhodnou geografickou polohou, dostupnosťou a atraktivitou regiónu, potenciálom pre rozvoj turizmu, dopravy a nových služieb k podpore rozhodujúcich priemyselných odvetví (NSRR, 2012, s.78-83)..

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Nesluša v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 36,7 % katastra obce, + celkovo 69 podnikateľských subjektov – právnické osoby, + samostatne hospodáriaci roľníci, + celkový počet fyzických osôb podnikateľov – 291 v roku 2022, + rozsiahle plochy hospodárskych lesov (1483,5 ha), + fungujúce poľnohospodárske podniky, + existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní, + rozvinutá sieť maloobchodu – 5 potravinárskych predajní + rozvinutá sieť ostatných komerčných služieb, + rýchla dostupnosť okresného mesta Kysucké N.Mesto, + existencia servisných prevádzok a opravovní, + v obci zastúpené finančné inštitúcie – Poštová banka, a.s., + výrobné prevádzky: Píla v strede obce (starý mlyn) porez guľatiny, obklady, Obecná píla Rudinská porez guľatiny, VAR met s.r.o. prevádzka kovovýroba kovovýroba, Interstyle s.r.o. výroba nábytku, + väčšina výrobných prevádzok je zameraná na spracovanie dreva z miestnych lesov, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná obecná tržnica, - nerozvinutý pracovný trh v obci a v celej lokalite Kysúc, - nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - nízke možnosti zamestnania v obci, - nízke priemerné mzdy v regióne, - útlm stavebnej výroby, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + v blízkosti prechádzajúca cesta I. triedy č. 11, + prechádzajúca cesta III/01163, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD – 11, + vybudovaná sieť lesných a poľných ciest, + čiastočne zrekonštruované povrchy miestnych komunikácií, + čiastočne vybudované chodníky, + vybudované odstavňové plochy v centre obce pred budovami OčÚ, na námestí a športovou infraštruktúrou, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok spojov do okresného mesta Kysucké N.Mesto v ranných hodinách, - nevyhovujúci stav chodníkov pre peších, - potrebná rekonštrukcia cesty III. triedy, - nedostatok parkovacích miest, - potrebné rozšírenie chodníkov pre peších, - absencia železničnej trate priamo v obci (vzdialená 3,5 km),

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, + existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., + vybudovaný verejný vodovod v správe obce, + obec Nesluša je napojená na el. energiu zo vzdušných VN linky 22 kV č. 109, 1426 a 232, + dostatok vybudovaných transformátorových staníc, + možnosť dostavby plôch IBV, + vybudovaný cintorín, + hasičská zbrojnica dostupná v centre obce, + fungujúci hasičský zbor, + hlavným zdrojom plynu pre obec je VTL „Kysucký plynovod“ DN 300 PN 40, 	<ul style="list-style-type: none"> - chýbajúce osvetlenie popri niektorých komunikáciách obce, - nedostatočné osvetlenie v bočných častiach obce, - zlý technický stav obecného rozhlasu, - nevybudovaný bezbariérový prístup do OčÚ, - nedobudovaná rozvodná sieť plynu v niektorých osadách, - nevyhovujúci stav priestoru obecného cintorína, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaranosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými - obmedzenia ochranných pásiem,

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity

<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + spracovaný POH obce Nesluša na roky 2016-2020, + zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, + čiastočne vybudovaná splašková kanalizačná sieť s napojením na ČOV K.N.Mesto a 5 prečerpávacími stanicami, + čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, 	<ul style="list-style-type: none"> - neukončená výstavba splaškovej kanalizačnej siete s centrálnou ČOV K.N.Mesto, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
--	--

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, + plynofikácia obce, + prírodné prostredie a alokácia chránených lokalít, + prechádzajúci vodný tok – hydrokoridor – Neslušanka, + vybudovaná splašková kanalizačná sieť s napojením na ČOV K.N.Mesto, + čiastočne budovaná samostatná dažďová kanalizačná sieť, + prírodné bohatstvo s lesmi, pasienkami, + veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu, + hornatá krajina v oblasti Javorníkov, Kysuckej vrchoviny a Malej Fatry, 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoké zaťaženie životného prostredia energetickými a chemickými podnikmi v blízkosti obce (Žilina, Kysucké N.Mesto), - nedoriešené protizáplavové opatrenia, - znečistenie vodného toku Neslušanka, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Kysucké N.Mesto, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - náchylnosť na vodnú eróziu v celom rozsahu veľkoplošne obrábanej pôdy, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie a nesprávne hospodárske postupy,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + zabezpečená opatrovateľská služba, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce + pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + zrekonštruovaná budova zdravotného strediska, + dom opatrovateľskej služby, + možnosť zriadenia zariadenia pre seniorov v objekte ZŠ Horná, + stravovanie dôchodcov zabezpečené v školskej jedálni ZŠ, + vytvorené občianske združenie Ostrov pôsobiace v sociálnej oblasti a Zväz invalidov, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých, - absencia stomatologickej a gynekologickej ambulancie, - nedostatočne riešená základná zdravotná starostlivosť, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaranosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + fungujúca materská škola, + narastajúci počet detí v materskej škole (88/87), 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci technický stav budovy základnej školy, - klesajúci počet detí v základnej škole,

<ul style="list-style-type: none"> + existencia plnoorganizovanej základnej školy, + vysoká odbornosť vyučovania, + kvalifikovanosť pedagogických pracovníkov, + postupné využívanie inovačných prvkov do vyučovania, + individuálna integrácia žiakov ŠVVP, + kvalitná web stránka školy, + možnosť pripojenia na internet v celej budove školy a ŠJ, + veľký výber záujmovej činnosti, + možnosť stravovania žiakov, dospelých aj cudzích strávníkov, + areál školy poskytujúci dostatočné športové a oddychové využitie pre žiakov i verejnosť, + účasť a úspešnosť žiakov v súťažiach, + ochota pedagógov i nepedagogických pracovníkov ďalej sa vzdelávať, + orientácia pedagogických a nepedagogických pracovníkov na zlepšovanie pracovného prostredia, + dôraz na rýchly kontakt s rodičmi pri riešení vzdelávacích i výchovných problémov, + existencia Centra voľného času, + existujúci futbalový areál, + vybudované príslušenstvo k futbalovému areálu. + činné športové kluby – futbalový, šachový a DHZ, + viacúčelové ihrisko v areáli školy 15x30 m 450 m², + volejbalové ihrisko pri radových domoch 162 m², + 3 cyklotrasy pre horské bicykle 18 km, turistické značkové chodníky 28 km + vybudované detské ihrisko, + existujúci 1 poľovnícky revír, + existujúci rybársky revír, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné priestorové podmienky školy, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu budov školy, - potrebná rekonštrukcia budovy telocvične, - nedostatok učebníc, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky,
---	---

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + vybudovaný dom kultúry v centre s kapacitou 200 osôb, + dlhoročná história obce, tradície, + pravidelné organizované kultúrne podujatia - deň matiek, deň dôchodcov, + prítomnosť kultúrnych pamiatok (kostol sv. Jána Nepomuckého), + rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, + dobré kultúrne povedomie obyvateľov, + existencia obecnej knižnice s viac ako 8998 knižnými jednotkami, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť zariadení a pre ich rozvoj, - chýbajúce tradičné, každoročne organizované kultúrne podujatia, - nerozvinutá kultúrna turistika, - absencia združenia, záujmového krúžku v oblasti kultúry, - negatívny stav kultúrneho domu - potrebná výmena okien, zateplenie budovy, rekonštrukcia kuchyne, kúrenia a osvetlenia, - potrebná rekonštrukcia sociálnych zariadení v priestoroch kultúrneho domu, - slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít obce, - nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia, - chátrajúci stav kultúrnych pamiatok, - neexistencia zariadenie propagujúceho tradičné remeslá z okolia obce,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
<ul style="list-style-type: none"> + prírodné krásy v okolí obce, + blízkosť pohorí Javorníky, Kysucká vrchovina a Malá Fatra, + bohaté kultúrne dedičstvo, + existencia ubytovacích a stravovacích zariadení – Hotel Les, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu,

+ Spoločenské centrum, + strategická východisková poloha na poznávacie výlety do širšieho okolia obce, + v blízkosti obce sa nachádza zrúcanina hradu Žeriavka, + v blízkosti obce sa nachádza vodná nádrž Neslušanka, + početné množstvo turistických chodníkov, + početné množstvo cykloturistických trás, + vytvorená www stránka obce (www.neslusa.sk), +	- nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál poľnohospodárskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrno-poznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec,
--	---

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ existencia verejného rozhlasu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- nevhovujúci systém informovania obyvateľov, - potrebné zlepšenie obojstranného komunikačného systému, - nedostatočné pokrytie obce verejným rozhlasom,

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + existencia webovej stránky,	- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálneho - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
 2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
 3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Nesluša.
 4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.
- Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je nadväznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR ŽISK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách obec investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty, mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo
Cieľová skupina

nezamestani, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,
5. Školstvo a šport
Cieľová skupina
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,
6. Kultúra
Cieľová skupina
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,
7. Cestovný ruch a public relation
Cieľová skupina
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,
9. Administratíva a bezpečnosť
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,
10. Informatizácia obce
Cieľová skupina
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša
2023 - 2032**

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE NESLUŠA

Vízia

Obec Nesluša poskytuje plnohodnotný a kvalitný priestor pre život všetkých svojich obyvateľov. Zodpovedne, vyvážene a ohľaduplne využíva svoje kultúrno historické, ľudské a prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zveľadovania. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa snaží o čo najlepšie prezentovanie svojich kultúrnych tradícií a zvyklostí v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Vytvára podmienky na vybudovanie obslužného rekreačného priestoru nielen priamo v obci v súvislosti s existenciou prírodných daností. Intenzívne prezentuje svoju históriu a kultúrne pamiatky. Obec vytvára podmienky na rozvoj cykloturistiky podporou a budovaním cyklotrás prepájajúcich okolité sídla (Kysucké Nové Mesto), prírodné atraktivity ako aj susediace regióny - Česká republika.

Do šírenia kultúrnych hodnôt sa zapája hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných zvyklostí. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvára priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál - drobné výrobné prevádzky, ktoré neovplyvňujú kvalitu bývania, živočíšna výroba, agroturistika, drevovýroba a lesné hospodárstvo. V oblasti propagácie sa obec zameriava na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt (kostol) a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť Slovenska. Obec je príjemným sídlom zabezpečujúcim dostatočné sociálne služby pre svojich obyvateľov.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Nesluša. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Nesluša a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Nesluša disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Nesluša všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj výrobných zón. Obec Nesluša v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém zásobovania pitnou vodou, energiami. Dôležitou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamena len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Nesluša so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi, zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Nesluša považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Nesluša v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a základnej plnoorganizovanej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Nesluša či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Nesluša v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolórom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dlhodobé ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifík regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komún, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľádovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Nesluša nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Nesluša, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti drobnej výroby, lesného hospodárstva, poľnohospodárstva, cestovného ruchu, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (vodné toky, lesy, ...) a jeho zveľádovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Žilinského samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Nesluša je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša na roky 2023 - 2032 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Nesluša. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Nesluša, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti výroby, poľnohospodárstva, potravinárstva, cestovného ruchu, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (Natura 2000, ...) a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1
Opatrenie 1.1.1
Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce. Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce. Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2
Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci. Podpora tradičných odvetví.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3
Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch. Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4
Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike. Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1
Opatrenie 2.1.1
Opatrenie 2.1.2
Opatrenie 2.1.3
Opatrenie 2.1.4
Opatrenie 2.1.5
Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií. Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci. Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci. Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2
Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou. Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1
Opatrenie 3.2
Opatrenie 3.3
Opatrenie 3.4
Opatrenie 3.5
Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1
Opatrenie 4.2
Opatrenie 4.3
Opatrenie 4.4
Opatrenie 4.5
Opatrenie 4.6
Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Výstavba zberného dvora a výstavba obecného kompostoviska.

Výbudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržovanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre

kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Cieľ 11.2

Opatrenie 11.2.1

Opatrenie 11.2.2

Opatrenie 11.2.3

Počítačová gramotnosť.

Zvyšovanie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia.

Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.

Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša
2023 - 2032**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivity Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivity Podpora rozvoja výrobnéj zóny.
Podpora rozvoja ponuky maloobchodných predajní s priemyselným tovarom.
Podpora rozvoja ponuky maloobchodných predajní s drogistickým tovarom.
Podpora rozvoja ponuky servisných služieb.
Podpora rozvoja ponuky podnikov pekárenskej výroby.
Podpora rozvoja ponuky predaja farmárskych produktov.
Výstavba obecnej tržnice.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva..

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Podpora tradičných odvetví.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Aktivity Modernizácia technológie v podnikoch výroby.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Osadenie fotovoltaických panelov, solárnych panelov a tepelných čerpadel na verejné budovy – Obecný úrad, Základná škola, Domov opatrovateľských služieb, Dom smútku, Futbalový štadión, Kultúrny dom.

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Nesluša. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia miestnych komunikácií v správe a vlastníctve obce .

	Dostavba miestnych komunikácií v zmysle platného Územného plánu obce Nesluša a Územného plánu VÚC Žilinského kraja.
Opatrenie 2.1.2 Aktivity	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci. Rekonštrukcia povrchu vozovky štátnej cesty III. tr..
Opatrenie 2.1.3 Aktivity	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklochodníka - Nesluša Nižný koniec – vodná nádrž Neslušanka (v Kysuckom Novom Meste). Výstavba cyklochodníka - Nesluša Nižný koniec – Rudinská.
Opatrenie 2.1.4 Aktivity	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba parkovacích plôch v centrálnej časti obce. Výstavba parkoviska pri ceste III. tr. oproti ZŠ pre potreby rodičov ZŠ a MŠ.
Opatrenie 2.1.5 Aktivity	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba chodníka od OcÚ Nesluša po okresné mesto Kysucké Nové Mesto. Výstavba chodníka v blízkosti Základnej školy. Výstavba náučného chodníka neslušskými osadami.
Opatrenie 2.1.6 Aktivity	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia premostení na vodnom toku Neslušanky.
Opatrenie 2.1.7 Aktivity	Úprava dopravnej infraštruktúry. Rekonštrukcia prechodov pre chodcov. Osadenie osvetlenia prechodov pre chodcov. Optimalizácia dopravného značenia v centre obce a osadách. Zriadenie oznamovacích tabúl v obci. Osadenie dopravných značiek – 150 kusov. Osadenie orientačných stĺpov.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba samostatného pruhu s nástupišťom zastávok SAD.

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivity	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rozšírenie inžinierskych sietí v lokalitách IBV podľa platného Územného plánu obce.
Opatrenie 3.2 Aktivity	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Rozšírenie verejného osvetlenia.
Opatrenie 3.3 Aktivity	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu cintorínov. Osadenie lavičiek a revitalizácia zelene obecného cintorína. Rozšírenie kolumbária na cintoríne podľa potrieb obce. Rekonštrukcia budovy domu smútku. Výstavba domu smútku v novom cintoríne.
Opatrenie 3.4 Aktivity	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba systému zásobovania pitnou vodou (využitie vodovodu Červené (s úpravou VDJ Červené) pre severnú časť obce a rozvojové lokality Janáčovce a Krupovka).

- Rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.
Rozšírenie VDJ Parišovský o 100 m³ pre II. tlakové pásmo.
Výstavba VDJ Dúbravy s objemom 200 m³ a úpravne vody pre vodojem s kótou maximálnej hladiny 488,00 m n.m. pre III. tlakové pásmo (zásobovací rozsah 425,00 - 460,00 m n.m.)
Rekonštrukcie prírodného potrubia z Kysuckého Nového Mesta ukončiť vo VDJ Dúbravy.
Rozšírenie rozvodnej siete II. tlakového pásma .
Rozšírenie rozvodnej siete I. tlakového pásma .
- Opatrenie 3.5
Aktivity Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.
Rekonštrukcia rozvodnej elektrickej siete.
Výstavba vedenia ZVN 2x400 kV Varín - Nošovice.
Výstavba vedenia ZVN 2x400 kV Varín - Byczyna.
Výstavba vedenia VVN 110 kV Kysucké Nové Mesto - Čadca.
Výstavba navrhovaných vzdušných a káblových 22 kV vedení, demontáže vzdušnej 22 kV siete.
Rekonštrukcia stožiarových trafostaníc na vyšší výkon a výstavba nových kompaktných trafostaníc.
Výstavba káblovej a vzdušnej sekundárnej siete na plochách navrhovanej výstavby.
Výstavba trafostanice T19 - 160 kVA - kompaktná – Babuľákovce.
Výstavba trafostanice T20 - 160 kVA - kompaktná – Plátkovce
Výstavba trafostanice T21 - 160 kVA - kompaktná - Krupovka II
Výstavba trafostanice T22 - 160 kVA - kompaktná – Dúbravy.
Výstavba trafostanice T23 - 160 kVA - kompaktná – Adamkovce.
Rozšírenie miestnej STL plynovodnej siete do rozvojových plôch bývania a občianskej vybavenosti.
- Opatrenie 3.6
Aktivity Zníženie energetickej náročnosti budov.
Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.
Aktivity	Zvýšiť environmentálne povedomie ľudí. Objemný odpad sústredovať na zbernom dvore Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov, oleje, BRKO – zberný dvor.
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.
Aktivity	Revitalizácia a sanácia čiernych skládok.
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton) s technológiou.
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.
Aktivity	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete do lokalít Radovka a Kamienková ulica a do lokalít územného rozvoja podľa platného ÚP,
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody a výstavba nových odvoňovacích kanálov do lokalít územného rozvoja podľa platného ÚP.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.
Aktivity Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.
Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.
Aktivity Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.

Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výsadba vodomilnej zelene v hydrických koridoroch.
Výsadba protierozívnej zelene na zadržanie vody v území a pod..
Výstavba vodozadržných opatrení.
Zníženie prietoku zrážkových vôd z povrchového odtoku (hradenie strží a drobných tokov, zasakovacie rigoly a technické úpravy na lesných a poľných cestách).

Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia koryt vodných tokov.
Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
Revitalizácia a vyčistenie koryta vodných tokov.
Realizácia nešpecifikovaných stabilizačných opatrení na potoku Neslušanka.
Zvýšenie akumulačnej schopnosti povodia Neslušanky opatreniami na jej prítokoch (poldre Hlboče, Žiar a Krupovka).

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.3.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.
Aktivity Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.
Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 5.4.1 Realizácia protierozných opatrení.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieroznej krovinevej vegetácie.

Opatrenie 5.4.2 Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Realizácia bylinkového záhonu v centrálnej časti obce.
Výstavba oddychovej zóny v lokalite "konečná - Vyšný koniec".
Výstavba oddychovej zóny na vyšnom konci – Poľany.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbať o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.1.1 Obyvatelia v dôchodkovom veku.
Aktivity Revitalizácia budovy "Horná škola" na domov sociálnej starostlivosti s kapacitou cca 40 osôb s 24-hodinovou sociálnou službou.
Revitalizácia budovy bývalého zdravotného strediska - polyfunkčná budova pri obecnom úrade č. 1027 na denný stacionár s kapacitou cca 10-12 osôb.
Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.
Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.

Zriadenie bezbariérového vstupu do budovy DSS.
 Výstavba priestorov na sociálne stretávanie a aktivity obyvateľov v seniorskom veku.
 Výstavba denného stacionára.
 Elektronický strážca – GPS monitoring.

Opatrenie 6.1.2 Mladé rodiny s deťmi.
 Aktivity Podpora mladých rodín s deťmi.
 Výstavba komunitného centra v obci v Kultúrnom dome.
 Výstavba 2 núdzových bytov.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.2.1 Podpora poradenskej činnosti.
 Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
 Zabezpečenie priestorov.

Opatrenie 6.2.2 Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.
 Aktivity Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.
 Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.
 Podpora zriadenia lekárne.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 6.3.1 Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
 Aktivity Finančné a personálne zabezpečenie.

Opatrenie 6.3.2 Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania
 individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
 Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
 Personálne zabezpečenie poradenstva.

Opatrenie 6.3.3 Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a
 komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
 Aktivity Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.
 Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.1.1 Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
 Aktivity Revitalizácia areálu materskej školy.
 Rozšírenie kapacity materskej školy.

Opatrenie 7.1.2 Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
 Aktivity Vypracovanie technickej dokumentácie.
 Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy.
 Výstavba triedy v prírode v areály ZŠ.
 Dostavba hracích prvkov v areáli školskej záhrady.

Opatrenie 7.1.3 Podpora záujmovej činnosti.
 Aktivity Materiálne technické vybavenie CVČ.

Opatrenie 7.1.4 Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
 Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
 Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.

Opatrenie 7.1.5 Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.
 Aktivity Rekonštrukcia budov telocviční.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite futbalového areálu. Výstavba work - outového ihriska. Výstavba a sprístupnenie športovísk v areáli ZŠ. Dostavba detských ihrísk v centre obce. Vysporiadanie pozemkov pod futbalovým ihriskom a tribúnou. Modernizácia ústredného športového areálu vrátane prístavieb a stavebných úprav.
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.
Aktivita	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a revitalizácia objektu kultúrneho domu. Rekonštrukcia budovy katolíckeho domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti. Obstaranie zariadenia kultúrneho domu. Zriadenie priestorov pre kultúrne spolky. Zriadenie obecnej knižnice - priestory, vybavenie.
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.
Aktivita	Rekonštrukcia kostola. Rekonštrukcia a revitalizácia okolia kostola.
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Zavedenie tradície nových podujatí. Rekonštrukcia a revitalizácia otvoreného priestoru pre kultúrne podujatia s javiskom. Podpora kultúrnych súborov v obci.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.
Aktivita	Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.
Aktivita	Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhladávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktualizácia www stránky obce.
Aktivita Finančné zabezpečenie.
Obsahová analýza www stránky.
Pribežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúľ v obci.
Aktivita Budovanie a inštalácia tabúľ informujúcich o atraktivitách obce.
Budovanie a inštalácia tabúľ propagujúcich kultúrne hodnoty obce.

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba turistickej rozhľadne - vrch Žiar – Pálenica, vrátane zachytného parkoviska v lokalite Poľany.
Výstavba náučného chodníka po Neslušských osadách (informačné tabule o osadách).
Výstavba ohnísk s krytým posedom.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivita Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Modernizácia Obecného úradu.
Aktivita Modernizácia vybavenia úradu a rekonštrukcia budovy, zníženie energetickej náročnosti budovy.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.
Aktivita Dostavba verejného rozhlasu v nepokrytých častiach obce.
Rozšírenie kamerového systému obci a monitorovanie verejných priestranstiev.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
 Aktivity Technické zabezpečenie IS.
 Výstavba solárnych lavičiek v centre obce.
 Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.
 Výstavba verejného prístupového bodu.
 Výstavba SMART lavičiek v centrálnom priestore obce.
 Rozšírenie optickej siete do navrhovaných lokalít: .

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
 Aktivity Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia.
 Aktivity Podpora zvyšovania počítačového vedomia.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
 Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
 Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
 Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATELNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Nesluša sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	2
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	15
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	1500

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	15
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	10
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	10
		Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	1
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,5 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	20
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	10
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,5 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využitie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Nesluša	0	500 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Nesluša	0	500
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Nesluša	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Nesluša	0	15
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Nesluša	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Nesluša	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Nesluša	0	4
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	-	3167
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Nesluša	0	15
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec	0	15000

					Nesluša		
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Nesluša	0	150
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Nesluša	0	1,5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Nesluša	0	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/vybudovaných mostov	výstup	počet	obec Nesluša	0	4
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Nesluša	0	10
		Dĺžka novovybudovaných komunikácií	výstup	km	obec Nesluša	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Nesluša	0	11
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Nesluša	0	7
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Nesluša	0	500
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Nesluša	0	50
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Nesluša	95	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nesluša	0	1
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Nesluša	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Nesluša	0	100
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Nesluša	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Nesluša	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Nesluša	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.	Zníženie energetickej náročnosti v %	dopad	%	obec Nesluša	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť	Produkcija komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Nesluša	0	50

	permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Nesluša	0	30
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Nesluša	0	20
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Nesluša	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Nesluša	0	35
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Nesluša	0	25
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Nesluša	0	30
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Nesluša	0	5000
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Nesluša	0	8
		Počet vybudovaných kompostovísk a zberných dvorov	Výsledok	počet	obec Nesluša	0	1
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Nesluša	0	10
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Nesluša	0	5

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1 Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Nesluša	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Nesluša	0	5
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádzí	výsledok	počet	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Nesluša	0	5
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Nesluša	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3 Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Nesluša	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4 Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Nesluša	0	2

		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	3167
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Nesluša	0	100
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Nesluša	0	500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Nesluša	0	20

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	500
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	10
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	500
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	10
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Nesluša	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Nesluša	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nesluša	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	3167

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov CZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Nesluša	0	2
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Nesluša	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Nesluša	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Nesluša	0	1
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Nesluša	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Nesluša	0	1

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nesluša	0	200
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nesluša	0	200
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Nesluša	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	87
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.	Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Nesluša	0	30
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	250
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nesluša	0	10
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	250
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nesluša	0	1000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nesluša	0	200
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	250
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nesluša	0	1000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Nesluša	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	250

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Nesluša	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nesluša	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	500
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Nesluša	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	500

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Nesluša	0	1000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Nesluša	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Nesluša	0	0
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Nesluša	0	3167
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Nesluša	0	10

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Nesluša	0	50

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Nesluša	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Nesluša	0	2000
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Nesluša	0	2500
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Nesluša	0	2000
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Nesluša	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Zriadenie www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Nesluša	0	15000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obce.	Počet nových inštalovaných tabúlí	výsledok	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Nesluša	0	12500

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Nesluša	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Nesluša	0	12000
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Nesluša	0	0

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Nesluša	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Nesluša	0	12500
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Nesluša	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Nesluša	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Nesluša	0	12500
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	10000

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Nesluša	0	1

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Nesluša	0	15
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Nesluša	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Nesluša	0	60

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Nesluša	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Nesluša	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Nesluša	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Nesluša	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Nesluša	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Nesluša	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Nesluša	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Nesluša	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	1
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Nesluša	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Nesluša	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Nesluša	0	1
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Nesluša	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Nesluša	0	5

zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Nesluša	0	1
	Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Nesluša	5	30
	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Nesluša	10	20
	% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Nesluša	20	40
	% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Nesluša	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša
2023 - 2032**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE NESLUŠA

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Nesluša. Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Nesluša, v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Nesluša, podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Nesluša na roky 2023 - 2032.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Nesluša

Implementácia PHRSR obce Nesluša sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Nesluša je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Nesluša. Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Nesluša budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Nesluša.

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma

a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2023 - 2032 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2023 - 2032. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a spätne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Nesluša je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Nesluša. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Nesluša vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Nesluša (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty

zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Nesluša). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Nesluša. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Nesluša a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Nesluša. Napĺňanie zadaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Nesluša na roky 2023 - 2032. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2023 - 2032) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Nesluša najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Nesluša. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Nesluša pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Nesluša. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie). Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2032. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Nesluša, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2023 - 2032		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2024, 2026, 2028, 2031	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Nesluša.

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2024	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
8.	01/2031	OcÚ	poslanci,	verejné	Prepojenie PHRSR a	Hodnotiaca	Monitorovacia

			obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	prerokovanie	rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	správa, Uznesenie OZ
9.	01/2032	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja výrobných zón.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ponuky maloobchodných predajní s priemyselným tovarom.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ponuky maloobchodných predajní s drogistickým tovarom.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ponuky servisných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ponuky podnikov pekárenskej výroby.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ponuky predaja farmárskych produktov.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Výstavba obecnej tržnice.	70	rozpočet obce, SF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia technológie v podnikoch výroby.	1500	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Osadenie fotovoltaických panelov, solárnych panelov a tepelných čerpadel na verejné budovy – Obecný úrad, Základná škola, Domov opatrovateľských služieb, Dom smútku, Futbalový štadión, Kultúrny dom.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Nesluša. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií v správe a vlastníctve obce .	750	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Dostavba miestnych komunikácií v zmysle platného Územného plánu obce Nesluša a Územného plánu VÚC Žilinského kraja.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ, VÚC ŽISK	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia povrchu vozovky štátnej cesty III. tr..	podľa potreby	VÚC ŽISK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC ŽISK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Výstavba cyklochodníka - Nesluša Nižný koniec – vodná nádrž Neslušanka (v Kysuckom Novom Meste).	550	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba cyklochodníka - Nesluša Nižný koniec – Rudinská.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Dostavba parkovacích plôch v centrálnej časti obce.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba parkoviska pri ceste III. tr. oproti ZŠ pre potreby rodičov ZŠ a MŠ.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba chodníka od Oclú Nesluša po okresné mesto Kysucké Nové Mesto.	750	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba chodníka v blízkosti Základnej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba náučného chodníka neslušskými osadami.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	Nízky	obec Nesluša
	Rekonštrukcia premostení na vodnom toku Neslušanky.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia prechodov pre chodcov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Osadenie osvetlenia prechodov pre chodcov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Optimalizácia dopravného značenia v centre obce a osadách.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Zriadenie oznamovacích tabúl v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Osadenie dopravných značiek – 150 kusov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Osadenie orientačných stĺpov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša

Podprogram 2.2. Doprava						
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Výstavba samostatného pruhu s nástupišťom zastávok SAD.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	Vysoký	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Opatrenie 2.2.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický záměr						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rozšírenie inžinierskych sietí v lokalitách IBV podľa platného Územného plánu obce	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Rozšírenie verejného osvetlenia	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	3	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Revitalizácia areálu cintorínov.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Osadenie lavičiek a revitalizácia zelene obecného cintorína.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rozšírenie kolumbária na cintoríne podľa potrieb obce.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rekonštrukcia budovy domu smútku.	75	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba nového cintorína .	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	30	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
	Dostavba systému zásobovania pitnou vodou (využitie vodovodu Červené (s úpravou VDJ Červené) pre severnú časť obce a rozvojové lokality Janáčovce a Krupovka).	350	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
	Rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete.	1500	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša

			EÚ,			
	Rozšírenie VDJ Parišovský o 100 m3 pre II. tlakové pásmo.	250	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
	Výstavba VDJ Dúbravy s objemom 200 m3 a úpravne vody pre vodojem s kótou maximálnej hladiny 488,00 m n.m. pre III. tlakové pásmo (zásobovací rozsah 425,00 - 460,00 m n.m.)	750	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
	Rekonštrukcie prívodného potrubia z Kysuckého Nového Mesta ukončiť vo VDJ Dúbravy.	200	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
	Rozšírenie rozvodnej siete II. tlakového pásma .	450	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
	Rozšírenie rozvodnej siete I. tlakového pásma .	600	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia rozvodnej elektrickej siete.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba vedenia ZVN 2x400 kV Varín - Nošovice.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba vedenia ZVN 2x400 kV Varín - Byczyna.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba vedenia VVN 110 kV Kysucké Nové Mesto - Čadca.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba navrhovaných vzdušných a káblových 22 kV vedení, demontáže vzdušnej 22 kV siete.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Rekonštrukcia stožiarových trafostaníc na vyšší výkon a výstavba nových kompaktných trafostaníc.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba káblovej a vzdušnej sekundárnej siete na plochách navrhovanej výstavby.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba trafostanice T19 - 160 kVA - kompaktná – Babuľákovce.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba trafostanice T20 - 160 kVA - kompaktná – Plátkovce	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba trafostanice T21 - 160 kVA - kompaktná - Krupovka II	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba trafostanice T22 - 160 kVA - kompaktná – Dúbravy.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Výstavba trafostanice T23 - 160 kVA - kompaktná – Adamkovce.	podľa potreby	rozpočet SSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SSE, a.s.,
	Rozšírenie miestnej STL plynovodnej siete do rozvojových plôch bývania a občianskej vybavenosti.	podľa potreby	rozpočet SPP, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	SPP, a.s.,
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.	2000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nesluša
	Objemný odpad sústredovať na zbernom dvore	Priebežne	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nesluša
	Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov, oleje, BRKO – zberný dvor.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR, ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nesluša
	Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia a sanácia čiernych skládok.	5	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Výstavba komunitnej kompostárne (do 5 ton) s technológiou.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 4.5	Výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba splaškovej kanalizačnej siete do lokalít Radovka a Kamienková ulica a do lokalít územného rozvoja podľa platného ÚP,	1500	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody a výstavba nových odvodňovacích kanálov do lokalít územného rozvoja podľa platného ÚP.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1. Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva						
Opatrenie 5.1.1 Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Prezentácia a šírenie osvetu v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nesluša

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.						
Opatrenie 5.2.1 Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	SVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	SVS, a.s., obec Nesluša
Opatrenie 5.2.2 Revitalizácia protizáplavových opatrení.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Výsadba vodomilnej zelene v hydrických koridoroch.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výsadba protierozívnej zelene na zadržanie vody v území a pod..	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba vodozádržných opatrení.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Zníženie prietoku zrážkových vôd z povrchového odtoku (hradenie strží a drobných tokov, zasakovacie rigoly a technické úpravy na lesných a poľných cestách).	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 5.2.3 Revitalizácia koryt vodných tokov.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Nesluša
	Revitalizácia a vyčistenie koryta vodných tokov.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Realizácia nešpecifikovaných stabilizačných opatrení na potoku Neslušanka.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Zvýšenie akumulačnej schopnosti povodia Neslušanky opatreniami na jej prítokoch (poldre Hlboče, Žiar a Krupovka).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3. Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.						
Opatrenie 5.3.1 Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovanie fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
--	---	---------------	---	---------------------------	-------	------------------

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinovej vegetácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Realizácia bylinného záhonu v centrálnej časti obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite "konečná - Vyšný koniec".	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba oddychovej zóny na vyšnom konci – Poľany.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Revitalizácia budovy "Horná škola" na domov sociálnej starostlivosti s kapacitou cca 40 osôb s 24-hodinovou sociálnou službou.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Revitalizácia budovy bývalého zdravotného strediska - polyfunkčná budova pri obecnej úrade č. 1027 na denný stacionár s kapacitou cca 10-12 osôb.	1550	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Poskytovanie služieb stravovania pre obyvateľov v dôchodkovom veku.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

	Zabezpečenie služby donášky nákupov starším obyvateľom obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Zriadenie bezbariérového vstupu do budovy DSS.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba priestorov na sociálne stretávanie a aktivity obyvateľov v seniorskom veku.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Elektronický strážca – GPS monitoring.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora mladých rodín s deťmi.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba komunitného centra v obci v Kultúrnom dome.	155	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba 2 núdzových bytov.	155	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Podpora zriadenia lekárne.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer						
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.						
Podprogram 7.1. Vzdelávanie						
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.					
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Revitalizácia areálu materskej školy.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rozšírenie kapacity materskej školy.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Rekonštrukcia a zateplenie budovy základnej školy.	450	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba triedy v prírode v areály ZŠ.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Dostavba hracích prvkov v areáli školskej záhrady.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Materiálne technické vybavenie CVČ.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Modernizácia vybavenia jedálne MŠ a ZŠ.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia budov telocviční.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite futbalového areálu.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba work - outového ihriska.	15	rozpočet obce,	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

		MŠ SR				
	Výstavba a sprístupnenie športovísk v areáli ZŠ.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Dostavba detských ihrísk v centre obce .	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Vysporiadanie pozemkov pod futbalovým ihriskom a tribúnou.	Podľa potreby	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Modernizácia ústredného športového areálu vrátane prístavieb a stavebných úprav.	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Opatrenie 7.1.3.										
Opatrenie 7.1.4										
Opatrenie 7.1.5										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Rekonštrukcia a revitalizácia objektu kultúrneho domu.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rekonštrukcia budovy katolíckeho domu kultúry a zníženie energetickej náročnosti.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Obstaranie zariadenia kultúrneho domu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Zriadenie priestorov pre kultúrne spolky.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Zriadenie obecnej knižnice - priestory, vybavenie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Rekonštrukcia kostola.	Podľa potreby	Rozpočet cirkvi, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	Cirkev
	Rekonštrukcia a revitalizácia okolia kostola.	Podľa potreby	Rozpočet cirkvi, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	cirkev
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Zavedenie tradície nových podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rekonštrukcia a revitalizácia otvoreného priestoru pre kultúrne podujatia s javiskom.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Podpora kultúrnych súborov v obci.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						
Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nesluša

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer	
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.	
Podprogram 9.1. Propagácia obce	
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Nesluša
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúlí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Budovanie a inštalácia tabúlí informujúcich o atraktivitách obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
	Budovanie a inštalácia tabúlí propagujúcich kultúrne hodnoty obce.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, MH SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.					
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba turistickej rozhľadne - vrch Žiar – Pálenica, vrátane zachytneho parkoviska v lokalite Poľany.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba náučného chodníka po Neslušských osadách (informačné tabule o osadách).	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Výstavba ohnísk s krytým posedom.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3	Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.					
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a

funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci					
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia vybavenia úradu a rekonštrukcia budovy, zníženie energetickej náročnosti budovy.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba verejného rozhlasu v nepokrytých častiach obce.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Rozšírenie kamerového systému obci a monitorovanie verejných priestranstiev.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Výstavba solárnych lavičiek v centre obce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
	Výstavba verejného prístupového bodu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Výstavba SMART lavičiek v centrálnom priestore obce.	15	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
	Rozšírenie optickej siete do navrhovaných lokalít: .	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Nesluša
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia.					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadatelia
Aktivity	Podpora zvyšovania počítačového vedomia.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Nesluša
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Nesluša
2023 - 2032**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	Spolu
I. Hospodárska politika	2632,7	2793,7	3919,5	3919,5	1544,2	1383,2	257,0	257,0	0,1	0,1	16707,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	605,0	605,0	980,0	980,0	375,0	375,0					3920,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	785,6	785,6	1036,9	1036,9	508,1	508,1	256,9	256,9			5175,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	1157,5	1280,8	1780,8	1780,8	623,3	500,0					7123,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	69,4	69,4	68,9	68,9	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	277,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	5,0	42,5	42,5	42,5	37,5						170,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	10,3	10,5	10,5	10,5	0,3						42,0
II. Sociálna politika	1619,1	1681,6	1681,6	1681,6	62,6	0,1	150,1	150,1	150,1	150,1	7327,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	1003,8	1003,8	1003,8	1003,8							4015,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	387,5	450,0	450,0	450,0	62,5		150,0	150,0	150,0	150,0	2400,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	227,9	227,9	227,9	227,9	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	912,0
III. Environmentálna politika	628,8	1176,8	1431,8	1431,8	803,0	255,0	0,0	0,0	0,0	0,0	5727,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	628,8	628,8	883,8	883,8	255,0	255,0					3535,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		548,0	548,0	548,0	548,0						2192,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %

Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomoci v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Katégoria prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske community, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Katégoria prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre

subjekty vykonávajúce opatreniasociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklo dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkoúhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Opatrenie 1.1.2.	70	70	60	11	5	0	6	0	0
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.								
Opatrenie 1.2.1	1 550	1 008	756	252	252	0	0	543	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	1 500	975	731	244	244	0	0	525	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	800	800	680	120	56	0	64	0	0
Spolu	3 920,00	2 853	2 226	626	557	0	70	1 068	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	605,00	469	374	96	78	0	17	136	0
2024	605,00	469	374	96	78	0	17	136	0
2025	980,00	713	557	157	139	0	17	267	0
2026	980,00	713	557	157	139	0	17	267	0
2027	375,00	244	183	61	61	0	0	131	0
2028	375,00	244	183	61	61	0	0	131	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3920,00	2853	2226	626	557	0	70	1068	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Podpora udržateľnej mestskej mobility
	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	1 770	1 770	1 505	266	124	0	142	0	0

Opatrenie 2.1.3	910	910	774	137	64	0	73	0	0
Opatrenie 2.1.4	125	125	106	19	9	0	10	0	0
Opatrenie 2.1.5	965	965	820	145	68	0	77	0	0
Opatrenie 2.1.6	1 005	1 005	854	151	70	0	80	0	0
Opatrenie 2.1.7	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.1.1	350	350	298	53	25	0	28	0	0
Spolu	5 175,00	5 175	4 399	776	362	0	414	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	785,63	786	668	118	55	0	63	0	0
2024	785,63	786	668	118	55	0	63	0	0
2025	1036,88	1037	881	156	73	0	83	0	0
2026	1036,88	1037	881	156	73	0	83	0	0
2027	508,13	508	432	76	36	0	41	0	0
2028	508,13	508	432	76	36	0	41	0	0
2029	256,88	257	218	39	18	0	21	0	0
2030	256,88	257	218	39	18	0	21	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	5175,00	5175	4399	776	362	0	414	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto	

produktov natrh

Fond spravodlivej transformácie (FST) Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	500	500	425	75	35	0	40	0	0
Opatrenie 3.3	493	493	419	74	35	0	39	0	0
Opatrenie 3.4	4 130	4 130	3 511	620	289	0	330	0	0
Opatrenie 3.6	2 000	2 000	1 700	300	140	0	160	0	0
Spolu	7 123,00	7 123	6 055	1 068	499	0	570	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	1157,50	1158	984	174	81	0	93	0	0
2024	1280,75	1281	1089	192	90	0	102	0	0
2025	1780,75	1781	1514	267	125	0	142	0	0
2026	1780,75	1781	1514	267	125	0	142	0	0
2027	623,25	623	530	93	44	0	50	0	0
2028	500,00	500	425	75	35	0	40	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	7123,00	7123	6055	1068	499	0	570	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest

	Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	5	5	4	1	0	0	0	0	0
Opatrenie 4.4	1 010	1 010	859	152	71	0	81	0	0
Opatrenie 4.5	1 500	1 500	1 275	225	105	0	120	0	0
Opatrenie 4.6	1 020	1 020	867	153	71	0	82	0	0
Spolu	3 535,00	3 535	3 005	530	247	0	283	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	628,75	629	534	94	44	0	50	0	0
2024	628,75	629	534	94	44	0	50	0	0
2025	883,75	884	751	133	62	0	71	0	0

2026	883,75	884	751	133	62	0	71	0	0
2027	255,00	255	217	38	18	0	20	0	0
2028	255,00	255	217	38	18	0	20	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3535,00	3535	3005	530	247	0	283	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych zátŕaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
5. Európa bližšie k občanom	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
	Fond spravodlivej transformácie (FST)

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	775	775	659	116	54	0	62	0	0
Opatrenie 5.2.3	1 255	1 255	1 067	188	88	0	100	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	51	51	43	8	4	0	4	0	0

Opatrenie 5.4.2	111	111	94	17	8	0	9	0	0
Spolu	2 192,00	2 192	1 863	329	153	0	175	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2024	548,00	548	466	82	38	0	44	0	0
2025	548,00	548	466	82	38	0	44	0	0
2026	548,00	548	466	82	38	0	44	0	0
2027	548,00	548	466	82	38	0	44	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2192,00	2192	1863	329	153	0	175	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	3 355	3 355	2 852	503	235	0	268	0	0
Opatrenie 6.1.2	560	560	476	84	39	0	45	0	0
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.								
Opatrenie 6.2.2	100,00	100	75	25	20	0	5	0	0
Spolu	4 015,00	4 015	3 413	602	281	0	321	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	1003,75	1004	853	151	70	0	80	0	0
2024	1003,75	1004	853	151	70	0	80	0	0
2025	1003,75	1004	853	151	70	0	80	0	0
2026	1003,75	1004	853	151	70	0	80	0	0
2027	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	4015,00	4015	3413	602	281	0	321	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
 Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
 Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	600	600	510	90	42	0	48	0	0
Opatrenie 7.1.2	500	500	425	75	35	0	40	0	0
Opatrenie 7.1.3	355	355	302	53	25	0	28	0	0
Opatrenie 7.1.5	250	250	213	38	18	0	20	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	695	695	591	104	49	0	56	0	0
Spolu	2 400,00	2 400	2 040	360	168	0	192	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	387,50	388	329	58	27	0	31	0	0
2024	450,00	450	383	68	32	0	36	0	0
2025	450,00	450	383	68	32	0	36	0	0
2026	450,00	450	383	68	32	0	36	0	0
2027	62,50	63	53	9	4	0	5	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	150,00	150	128	23	11	0	12	0	0
2030	150,00	150	128	23	11	0	12	0	0
2031	150,00	150	128	23	11	0	12	0	0
2032	150,00	150	128	23	11	0	12	0	0
Spolu	2400,00	2400	2040	360	168	0	192	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnancké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	860	860	731	129	60	0	69	0	0
Opatrenie 8.1.3	51	51	43	8	4	0	4	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	912,00	912	774	138	64	0	74	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	227,85	228	194	34	16	0	18	0	0
2024	227,85	228	194	34	16	0	18	0	0
2025	227,85	228	194	34	16	0	18	0	0
2026	227,85	228	194	34	16	0	18	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	912,00	912	774	138	64	0	74	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	275	275	234	41	19	0	22	0	0
Spolu	277,00	277	234	43	19	0	24	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	69,35	69	58	11	5	0	6	0	0
2024	69,35	69	58	11	5	0	6	0	0
2025	68,85	69	58	10	5	0	6	0	0
2026	68,85	69	58	10	5	0	6	0	0
2027	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	277,00	277	234	43	19	0	24	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	150	150	128	23	11	0	12	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	20	20	17	3	1	0	2	0	0
Spolu	170,00	170	145	26	12	0	14	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
2023	5,00	5	4	1	0	0	0	0	0
2024	42,50	43	36	6	3	0	3	0	0
2025	42,50	43	36	6	3	0	3	0	0
2026	42,50	43	36	6	3	0	3	0	0
2027	37,50	38	32	6	3	0	3	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	170,00	170	145	26	12	0	14	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
5. Európa bližšie k občanom	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	41	41	35	6	3	0	3	0	0
Opatrenie 11.1.2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	42	42	36	6	3	0	3	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH	

2023	10,25	10	9	2	1	0	1	0	0
2024	10,50	11	9	2	1	0	1	0	0
2025	10,50	11	9	2	1	0	1	0	0
2026	10,50	11	9	2	1	0	1	0	0
2027	0,25	0	0	0	0	0	0	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	42,00	42	36	6	3	0	3	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
 Plán obnovy a odolnosti
 Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania
	Internacionalizácia malého a stredného podnikania
	Podpora sieťovania podnikateľských subjektov
	Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
	Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
4. Sociálnejšia Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti
	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
5. Európa bližšie k občanom	Potravinová a materiálna deprivácia
	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Nesluša je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Nesluša bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

..... UOZ č.

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
4. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
5. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
6. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
7. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
8. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
10. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
11. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
12. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
13. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
14. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
15. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
16. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
17. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
18. RIÚS ŽISK 2014-2020
19. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR ŽISK),
20. Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
21. Národný program reforiem, máj 2012,
22. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
23. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
24. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
25. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
26. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
27. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
28. Konceptia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
29. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
30. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
31. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
32. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
33. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
34. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
35. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
36. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
37. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
38. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
39. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
40. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
41. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja.
42. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
43. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
44. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
45. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
46. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
47. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
48. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.

11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Nesluša.
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKE VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKE VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný sborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVA, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>
26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/>
28. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
29. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
30. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
31. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
32. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
33. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
34. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
35. <http://www.minerality.sk/>
36. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
37. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
38. Ciesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n . Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
39. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
40. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
41. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
42. www.statistics.sk
43. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
44. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
45. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
46. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
47. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
48. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
49. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinnej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
50. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
51. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
54. www.krasy-slovenska.sk
55. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
56. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>

57. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
58. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
59. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
60. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
61. NSRR, 2011
62. <http://www.sopsr.sk/>
63. naseobce.sk
64. Štatistický úrad, DataCubes,
65. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
66. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
67. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
68. <http://www.sodbtn.sk/>
69. www.agro-poradenstvo.sk, 12.8.2021
70. <https://sk.wikipedia.org/>
71. <http://www.minerally.sk/>
72. <http://www.podnemapy.sk>
73. <http://geografia-sk.blogspot.com/>
74. <https://www.zakopcie.sk>
75. PHRSR, 2015
76. <https://sk.wikipedia.org/wiki>
77. ÚPN ŽK,
78. <https://www.meteoblue.com/sk>
79. <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/>
80. <https://www.neslusa.sk>
81. ÚPN Nesluša, 2016

Zoznam skratiek

PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	partnerská dohoda
M	ÚSES - miestny územný systém ekologickej stability
PZI	priame zahraničné investície
RO	rozpočtové organizácie
KZ	kód zdroja

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Nesluša
Programovacie obdobie 2023 - 2032
2023**

SCARABEO-SK ,s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224